

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

„Meglesz a revízió . . .“

Budapest, június 17.

(S) Dehogy is lesz meg. Csak a gróf Zichy Nándor naivul rajongó lelke látja közeledni azt az időt, amelyben nekik is felvirrad. Az ő fanatikus meggyőződése mindig vak és mindig süket. Nem lát, csak víziókat; nem hall, csak hallucinál; és szenvedélyesen látja azt, ami nincs, és szenvedélyesen kiáltja világgá, amit a valóság szavának vél, pedig csak az ő lázas lelkének belsejében csendült föl. Nem akar megteveszteni, csak tévelyeg. Szubjektíve olykor talán igaza van, objektíve soha.

Azt üzeni a lapjában hiveinek, hogy meglesz a revízió, mert meg kell lennie. Prófétai ihlettel hirdeti, hogy közeleg az ő napjuk, közeleg a világosság alkonyta, a sötétség hajnalhasadása. Az ő prófétalelke az új korszak fényességében az ultramontán reakció árnyékát látja s a baglyok huhogását hallja az igazság szózatának harsány zengésében. Az idők változásában nem az igazság diadalát látja, hanem csak átmenetet az ő igazságához. „Bekövetkezik — ugymond — egy újabb rend, mert a jelenlegi rend nem felel meg Isten akaratának.“

Imponál nekünk a meggyőződésnek az az ereje, amely az isteni akaratot vallja az ő igazainak forrásául. De a proféciát még sem vehetjük komolyan egy pillanattal sem. És őszintén sajnáljuk a rajongó öreg politikust, mert minél erősebb a hite és a reménykedése, annál keservesebb lesz a kijózanodása, ha csalódásának majd tudatára ébred. Mert nem ért még embert olyan szörnyű csalódás, amilyen Zichy Nándort fogja érni. Hiszen egyszer csak meg fogja látni az ő tisztalátástól már elszokott szeme is, hogy sohasem

volt küzdelmeinek céljától messzibbre, mint most, mikor legközelebb látja ezt a sóvárgott célt. Eljön a kiábrándulás napja, amikor meg fogja látni ő és meg fogják látni a sötétség többi apostolai mind, hogy ez az új korszak, amely megnyitotta a teret az eszmék szabad mérkőzésére, amely felfrissítette a magyar közélet levegőjét: veszedelmesebb a felekezeti reakcióra, mint az elmúlt régime, amely brutális erőszakossággal, törvénytelen választásokkal, az igazság és szabad vélemény irgalmatlan eltiprásával a közélet elaljasodását teremtette meg, s ezzel szinte preparálta a talajt minden kóros irányzat számára s így a felekezeti reakció számára is. Ami hódító erő a néppárt programjában van, az nem lett volna elég arra, hogy még azt a kevés mandátumot is biztosítsa neki, amennyivel most a képviselőházban jelen van. A templomi szószéken való korteskedés, a demagóg papok, a pálinkától, vakbuzgóságától egyaránt részeg tömegek terrorizmusa veszedelmes hódító eszköz, de a magyar népnek veleszületett józansága erősebb minden veszedelemlél.

Programjánál, izgatásainál, a templom lealacsonyításánál, pálinkánál és megfélemlítésnél hatalmasabb fegyvere volt a néppártnak az a mártír-koszorú, amelyet Bánffy Dezső font a feje köré. A bukott rendszernek utálatos választásai több prozelitát szereztek a tüzzel-vassal üldözött néppártnak, mint összes világi és reverendás kortesei. A legszajásabb és legfurfangosabb káplánnál is jobb kortese volt Zichy Nándornak báró Bánffy Dezső. És Zichy Nándor összes hadai, a felekezeti izgatás legadázabb fegyverei nem ártottak annyit a liberalizmusnak, mint báró Bánffy Dezső, aki a liberalizmus nevében vandál módon gázolt

keresztül jogokon és intézményeken; aki csendőrszuronyral polgárért ontott a liberalizmus nevében; aki a gyülekezés szabadságát, a gondolat szabadságát el akarta fojtani a liberalizmus nevében; aki meghamisította a liberalizmust a liberalizmus nevében. Az a rendszer, amelyhez a szabadságjogok ellen intézett nyílt és titkos merényletek egész sorának székelye tapad, nem volt liberális; de még ha liberális lett volna is, akkor is soha ki nem engesztelhető bűnül marad följegyezve az, hogy kompromittálta a szabadelvétséget.

A hamis liberalizmus, vagy leplezett reakció hasznos szövetségese az őszinte, a nyílt reakciónak, amilyen Zichy Nándorék felekezeti reakciója. Igazán veszedelmes ellene ennek csak egy van: az *igazi* szabadelvűség. Amely nemcsak jelszavaiban szabadelvű, hanem egész lényegében az; amelynek gyökere a szabadság; amelynek harca az eszmék nemes mérkőzése; amelynek fegyvere a jog és igazság; amelynek dogmája a haladás; amelynek életető levegője az igazság; amelynek nem cégére, hanem szentsége az emberi jogok egyenlősége, az egyenlő jogok tisztelése: ez a liberalizmus az, amelyetől a reakciónak felnie kell. Ez a szabadelvétség az, mely most uralomra jutott, elűzve a bitorlókat, a kik nevét meggyalázták. Ennek a szabadelvétségnek harcokban edzett, bátor daliája Széll Kálmán. Az ő kezében végre igaz, erős és bölcs kezébe jutott a szabadelvétség ügye.

Széll Kálmán kormányra lépve proklamálta a jog, törvény és igazság uralmát. És a mit akkor ünnepiesen vallott, az egész ország színe előtt, azt szentül meg is fogja tartani. De ugyanakkor proklamálta a *tiszta, hamisítatlan, becsületes és bátor sza-*

T Á R C A.

A mikádó.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Lyka Károly.*

Nyitva volt mind a két ablak, de kívülről nem jött be világosság. A gőzös, ködös után zsongó tömegben indultak vacsorára a müncheni mesterlegények. Benn a szobában semmit sem lehetett látni, csak egy lobogó kék lángot, amely a spirítusz-főzőedényből csapott ki. Három cigarettára parazsa villogott a kanapé fölött.

Fölt a vacsora: hal tojás meg egy pár liter tea. A három pájtás hallgatag várta, mikor készül el az asztalon rögtönzött kenyérből az estebéd. Az egyik halkan dudolászott valamely magyar nótát. A másik olykor utánanézett, ha forr-e a víz.

A harmadik friss cigarettát sodort. Meggyújtotta s a gyufa lángjánál látni lehetett arcát. Erős fej volt, nagy koponya, puha formákkal. Félig gyerekes, félig férfias arcvonások. Hátra dőlt a kanapén, aztán megszólalt:

— A Café Lohengrinbe megyünk, ugy-e?

— Van pénz?

— Van. Ma szereztem a Frau Munditól.

A Frau Mundi boltja az utca másik oldalán volt, szemben a három piktor ablakaival. Balaton János és kollégái oda hordozgatták az ezüst órájukat, a feles cipőt vagy egy-egy felöltőt. Kaptak rá négy-öt márkát, amivel szépen be lehet érne egy napig. Másnap ad a jó Isten valahonnan segítséget. Azután majd itt lesz elseje és az óra meg a felöltő szépen hazavándorol.

Az üzlet ma egészen új formában bonyolódott le. Balaton, a karikatúra-rajzoló, késő délután tanácstalanul sétált föl s alá szobájában.

Átnézte a szekrény inventáriumát, de a fogason már csak egy értéktárgy lógott csüggedten: egy ugynevezett mikádó, kerepesi-uti télikabát, amelyre Balaton tapasztalata szerint Frau Mundi csak vonakodva és a régi jó viszonyra való hivatkozása után adott öt márkát. Késő tavasz volt s ilyenkor bajos a zálogba kapott kabátokat a moly ellen védelmezni. Balaton okulva a tapasztalatain, némi kétkedéssel szemlélte végig a fogason csüngő végső reményt.

— At nem viszem — így töprengött magában — de azért megteszem kötelességemet.

Várta az estét, amikor Frau Mundi kiteszi a Louis XIV. izlésű székét a boltajtó elé (valamely festő-műteremből került az hozzá). A kövér hölgy ilyenkor élvezni szokta a szabad levegőt. Balaton lekasztotta a mikádót a fogasról s oda vitte az ablakhoz. Leste azt a pillanatot, amikor Frau Mundi kémkedő szemel végigsétálnak a házak homlokzatán s elérkeznek a 85. szám második emeletéhez. E pereben kiakasztotta az értéktárgyat az ablakon s tiz újjával jelezte, hogy mennyi pénzre van szüksége. Frau Mundi meglepte az új ötlet s ezzel a válság el volt döntve. Élet-halálra való telegrafálás kezdődött. A második emelet tiz márkát kívánt, a XIV. Lajos korabeli karosszékben ülő tömeg ellenben csak négy újjal jelezte a végső határt. A második emeletről erre nyole újj mutatta a minimumot. A karosszék nagylelkűen fölment ötig. Készenlő fejbőlintás pecsételte meg az alkut s a mikádó néhány pere múlva esőndesen lehullott Frau Mundi ölébe karjaiba.

Minő kitalálás! Öt márkával mind a hárman átmennek a Lohengrinbe s onnan az új magyar csárdába, amelyet a mai napon nyit meg Fekete, a kérdésműlt asztalos és nyit huszárkáplár.

— Ott lesznek valamennyien — szölt bele a székely, lámpát tett az asztalra és szétosztotta a főtt tojást. — Ott lesznek a finom uraságok

is, a szalonpiktorok, akik bő stipendiumot kapnak odahazról és feléje sem néznek ennek a kolduskompaniának. Meg kell nekik mutatni, hogy magyar a magyar.

Eszikbe jutott mind a hármuknak az ő sikertelen folyamodásuk valami csekélyke állami segélyért. Kitiűnő bizonyítványokkal és díjnyertes tanulmányokkal szerelték fel, még sem kaptak egy árva krajeárt sem.

— Ha az embernek nincs protekciója!... sőhajtott hangosan Balaton. — De majd megmutatom nekik! Amit eddig csináltam, az csupa hitványság. Nem így kell dolgozni. Valami mást, egészen különöset kell teremteni. Azt akarám megmutatni, hogy minő az élet azok mögött a kulisszák mögött, amiket a formák, színek, a külső megjelenés állítanak szemünk elé. Tudjátok mit? Az életet leplezem le, olyan erősen, hogy megijednek az emberek. Minket korhelyeknek neveznek, no hát meglássák azok, hogy minő dolgokat lehet felfedezni átvirrasztott éjszakákon. Tegnap olvastam végig Nanát. Az olyasmi, amit én akarok, csakhogy nagyon széjjelesek, mozaik, nem éles. Meg fogom mutatni egy hosszú ciklusban, hogy az emberkéket mi mozgatja. Színházat nyitok meg tizenöt, husz, ötven kartónon. De olyan színházat, ahol nincs sem kendőzés, sem árulás, sem pöz. Levétköztetem az összes embereket. Látni fogjátok, hogy minő nyomorult és aljas az embervásár. Én lerajzolom ezt mind, élesen, röviden. Meg lehet azt csinálni, a formáját már megtaláltam. Egyszerű lesz, néhol csak a vonal menete magyaráz. Tollrajzok, hogy olcsón reprodukálhassák, mert ezt szét kell dobni az emberek közé. Megesinálom először azt, hogy miképpen lesz valaki primadonna. A primadonnát én fontosnak tartom: az például évenként ötvenezer márkát kap és naponként óriásiag befolyásolja néhány ezer ember érzését, gondolkodását, tetteit. Oh, én lerajzolom, hogyan lesz ebből a kukacból pillangó. Azután meg-

bedelvűséget is és megtartja ezt a fogadalmát épp oly szentül, amint megtartja amaz Deák Ferenc tanítványa, aki három évtizedes politikai pályáján mindig az a fogékony tanítvány maradt, aki mesterének oldalán volt. A lángoló lelkű ifjú, aki áhitattal tekintett föl nagy tanítójára, politikai atyjára, mint tettekben kipróbált férfiú is megőrizte lelkesedését egész üdeségében, megőrizte lelkének ideáljait egész tisztaságukban. Aki Deák Ferencnek tanítványa volt, most mestere lett a liberális politika művészetének, annak a nemes művészetnek, amely politikai hitvallásáért harcol, de nem dulakodik; amely beleviszti a harcba egész erejét, egész bölcsességét, de elfordul a fortélytól, hamisságtól, erőszaktól. Ez a politikai művészet, az igazság művésze intézi most Magyarország sorsát. És a míg így lesz, addig biztosítva van a *kérelmetlen liberalizmus* sorsa is.

Mi nem félünk. És Zichy Nándor ne reméljen. *A revízió nem lesz meg.* Se most, se később, se soha...

Uj iparstatistikai fölvétel.

Budapest június 17.

Kétségtelen, hogy Magyarország jövődéli anyagi boldogulása első sorban attól függ, vajjon sikerül-e a mezőgazdaság erőteljes fejlesztése mellett egészséges és életképes ipart teremtenünk. A köztudatba áment olyan igazság ez, amely elől nálunk manapság már nem zárkózik el több senkies. Hiszen érzi és tudja mindenki, hogy azoknak a folyton fokozódó igényeknek, melyeket a modern állam az adófizető polgárokkal szemben támasztani kénytelen, virágzó ipar nélkül s egyedül a mezőgazdaságra támaszkodva, hova-tovább alig lennének képesek megfelelni. Másrészt pedig mezőgazdaságunk jövője is csak ugy biztosítható, ha az ország fogyasztási képességét fokozatosan emeljük, amit szintén csak fejlődésre képes ipar teremtésével érhetünk el.

Ennek tudatában az eddigi magyar kormányok is mindenkor serény tevékenységet fejtettek ki az iparfejlesztés terén s ha az elért eredmények talán nem is állanak egészen arányban azokkal az áldozatokkal, amelyeket ugy az állam, mint egyes testületek és magánosok uj iparágak létesítése és a már meglévők kibővítése érde-

kében hoztak, ennek egyedüli okai azok a számtalan és speciális közgazdasági viszonyainkbangyökerező nehézségek, amelyekkel a kormányoknak e téren meg kellett küzdeniök. Egyik legfőbb akadályát annak, hogy a kormány az utóbbi években nem fejtethet ki nagyobb szabású akcióit a hazai ipar fejlesztése érdekében, abban a kétségkívül egész közgazdasági életünkro ólomsúlylyal nehezedett bizonytalanságban találjuk meg, mely annak folytán állott elő, hogy az Ausztriával való közgazdasági viszonyainkat bosszabb időre rendezni nem lehetett. Most, hogy végre sikerült ez áldatlan állapotnak véget vetni, bizton számíthatunk arra, hogy a jelenlegi kormány, mely programjában is hangsúlyozta a hazai ipar erőteljes fejlesztésének szükségességét, kettőzött tevékenységet fog kifejteni programja e fontos pontjának megvalósítására.

Az erre irányuló akció előkészítését vannak hivatva szolgálni azok a statisztikai adatok, amelyeket Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter még e nyár folyamán a hazai gyárak és nagyobb ipartelepek termelési és üzemi viszonyairól gyűjtetni szándékozik.

Céla e fölvételnek az, hogy annak révén és a m. kir. központi statisztikai hivatal által a folyó év elején ugyancsak a hazai gyárak és nagyobb ipartelepeknek főképpen egyéni, munkás- és bérvizonyaira vonatkozólag csinált fölvétellel kapcsolatban a miniszter tüzetes tájékoztást kapjon a magyarországi gyárak helyzetének és életviszonyainak minden részletéről. A gyáraknak már említett egyéni, munkás- és bérvizonyaira vonatkozó adatokon kívül ugyanis az egymást kiegészítő két fölvétel útján a miniszternek részletes adatok fognak rendelkezésre állani a gyárak berendezéséről, jelesen hogy mily hajtóerőkkel, munkagépekkel és egyéb berendezési eszközökkel dolgoznak azok, milynemű és mennyiségű tüzelő anyagokat, nyersanyagokat, félgártmányokat és kézi iparcikkeket dolgoznak föl az egyes iparágak, honnan szereztek ezek be, a belföldről-e vagy a külföldről, ugyszintén hogy milynemű és mennyiségű iparcikkeket állítanak elő gyáraink, hol találunk azok piacot és mily mennyiségben a belföldön és a külsőországokban, nemkülönben hogy mily áron értékesítették az előállított iparcikkeket az 1898. évben, melyre a fölvétel általában vonatkozik, valamint az azt megelőző öt évben.

A két fölvétel útján meg lesz továbbá álla-

pítható a hazai gyárak és nagyobb ipartelepek pontos jegyzéke, melynek alapján egy megbízható gyári törzskönyv lesz szerkeszthető. Ki fog deríteni azonkívül a kérdéses fölvételek útján az is, hogy mely iparcikkeket előállításával foglalkozik hazai gyáraink s melyek azok az ipari termékek, amelyek ha Magyarországon egyáltalán termelteknek, csak a kisipar által állíttatnak elő.

Mivel azonban a minisztert abból a szempontból, hogy iparfejlesztési tevékenységét a kellő tervszerűséggel intézhesse, nemcsak az érdeklő, hogy milyenek voltak a gyáraknak egyéni, munkás-, bér- és termelési viszonyai a fölvétel idejében, hanem ismernie kell azt is, hogy mily nehézségekkel kell a gyáraknak a termelésnél küzdeniök s mi az oka annak, hogy egyes ipartelepek a termelésükhöz szükséges tüzelő- és nyersanyagok, félgártmányok és kész iparcikkeket közül olyanokat, amelyek a belföldön is rendelkezésükre állanak, mégis a külföldről szereznek be, továbbá, hogy mily körülmények nehezítik meg az előállított iparcikkeknak megfelelő értékesítést ugy a belföldön, mint a külföldön. S mivel a miniszternek a már említett oknál fogva tájékozással kell bírnia mindezen kérdésekre nézve az érdekelteknek erre vonatkozó nézetéről és kívánalmairól, gondoskodás fog történni, hogy a fölvétel ezekre a körülményekre is kiterjedjen.

A számszerű adatokon kívül a miniszter tehát oly adatok birtokába is kíván jutni, amelyek útján minden egyes iparágának nemcsak tényleges viszonyait, hanem összes életföltételein kívül a fejlődésének és fölvirágzásának útját álló akadályokat és az ezek elhárítására az érdekeltek részéről kívánatosaknak tartott intézkedéseket is megismerhesse. Ennélfogva mindazok, akik a most megindítandó fölvételnél adatok szolgáltatására hivatva lesznek, ezeknek pontos bemondásával nemcsak a hazai közgazdaságnak fognak becses szolgálatot tenni, hanem első sorban saját érdeküket fogják előmozdítani, mert a miniszter csak akkor lesz abban a helyzetben, hogy az egyes iparágánál fönnforgó nehézségeket enyhítse vagy megszüntesse, ha az érdekelteket a kívánt adatokat, amelyek kizárólag csak iparfejlesztési célokra fognak fölhasználtatni és egészen bizalmasan kezeltekni, lelkiismeretesen és a valóságának megfelelően fogják a fölvételemmel közre rendelkezésére bocsájtani.

A fölvétel sikerének biztosítása érdekében Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter az

rajzolom a grümdoló bankárt. Azután a politikuskak leírját, ahogy fölmászik, lemászik, mindig csak mászik. Van egy papom is, jól ismerem: azt egészen széjjelboncolva fogom bemutatni. Halljátok, ez pokoli kéj lesz, kifelé forgatni az embernek belsejét, mint egy kabátot! És végül nagyszerű tetőzetet építek erre az épületre. Az lesz a Nana. Nem éppen ő, mert belőle csak azt a ragyogó diadalt veszem ki. A bünei nem érdekelnék, azoknak feléért nem is ő felelős. Az én glóriás asszonyom egészen más lesz mégis. Hullák és pondrök felett fog állani, mindig győzedelmesen, mindig ugyanaz és változatlan. Az egyik Nana meghal, de már ringatják valahol a másiknak bölcsőjét. A Nana örökké létezik és lábai alatt folyton-folyvást halmozódnak az emberkéek. De ne higyjétek, hogy az én Nanám gonosz és beesten! Az a legrosszabb Zolában, hogy rossznak festette le Nanát. Mert ez az én figurám nagyszerű, minden asszonyi tulajdonságnak tökéletessége. Hisz éppen ezért méreg a többi emberre. Mi mászkálunk a szép asszony, a jó asszony után, karunkkal göresősen utól akarjuk érni. De az asszony azért jó, mert nem engedi magát utólréni. Ha az arképe itt volna nálam! A másik kettő összenézett.

— Nagy vice azt megszerezni. Csak Pestre kell írni — szólalt meg az egyik.

— Hát mit gondolsz, hogy én odarajzolnám? Erre mélyen beleugabbszkodott a kanapé szögletébe, ott hagyta a téát és hallgatagon nézett a cigarettájára.

— Gyöngye ez a téa, szintelen — szolt a székely. — Ugy kéne rajta segíteni, mint a Bugacz az Amalienstrassén. Főztük a téát, de már csak egy pár morzsányi volt belőle. Bugacz egy kis dohányt kevert belé, attól szép setét lett.

— A dohányt inkább elszívom, kár érte — válaszolt a másik.

Elhallgattak. A székely újra eifrázni kezdte a nótáját, a spirituszláng pedig nagyot lobbant, ellobbant. Balaton megszólalt:

— Azt az arképet meg tudnád nékem szerezni valahogyan? — kérdezte egyszerűen.

— Mégis odarajzolod?

— Milyen örült beszéd! Nekem kell az a fotográfia. Hidd el, egészen más ember volnék, ha ott állana az a dolgozóasztalom. Különben tudj Isten. Mindig eszembe jutna, amikor kinevetett. Persze, hogy kinevetett. Egy közönséges karikatura-rajzoló! Azt mondta, hogy arrogancia tölem, amikor haza akarom kisérni. Sokszor meg akartam neki mondani, hogy minő nagy terveim vannak, egészen új dolgok, semmi sablón. De hát azt nem lehet pontosan elmondani. Csak ugy odavettem neki, hogy: nézni fog majd a világ, hogy: fel kell itt forgatni mindent, hogy: ez is egy fegyvere lesz a szocialistáknak. Azt mondta rá, hogy a szocialisták piszkosok.

Nagyon elkomolyodott. A siket esőndben hallani lehetett, hogy földululásában hevesen lélegzett. Egy párszor tenyerével ráverdesett a kopott bőrkanaapéra, aztán belenyult a zsebébe, megösergette az öt márkát és hirtelen felugorva a kanaapéról izgatottan, hangosan odakiáltotta a fiuknak:

— Itt a mikádó, gyérünk!

Fekete, aki tegnap még asztalos volt a Brand und Vogel cég telepén s mátol fogva a müncheni magyar csárda gazdája, külön szobát tartott fenn kedves honfitársainak. A tulajdonképpeni főzlettel lengő kárpit zárta el az ajtó helyett a külsőszoba bejáráját. A szoba éjfélkor

már tele volt magyarokkal. Hosszu, könnyed fátolyként lengedezett a sűrű füst a levegőben, a szögletben uj pianino állott, azon diadalmasan fölhangzott a Rákóczy-induló. Valaki igen erősen verte, de mások nem törődve a zenével egy cifra frissen énekeltek nagyon hangosan. Az asztalkendőkön csillagokban, fonalakban ömlött szét a veres bor, a háttérben ketten brudert ittak és zajosan biztosították egymást örök hűségéről. Az egyik kenyérbéltől galacsinokat gyurt és a zongorának fejté dobálta meg velük. Az mérgesen visszafordult, de a tettes gyorsan az asztal alá bujt. Fekete örömtől ragyogó arccal öntögetett a poharakba és elmondta, hogy életében csak egyszer mulatott ilyen jól, amikor a hetes huszárokkal Gerulcsérré érkeztek a nagy manőverek után. Hárman-négyen összeálltak és megfenyegették a zongorást, hogy rögtön játszsza el azt a nótát, hogy:

Kitették a holttestet az udvarra...

A három lakótárs a zongora mellett ült. Nem igen ittak; Balaton nagyon el volt keseredve: — Ha most itt volna, haja-haj!... Tudjátok mit? Nem volna jó, ha a nyáron hazamennék Magyarországra?...

Egyszerre nagy lett a mozgás a bejáró táján. A zongora elnémult és csak a hangos beszélgetés, nevetés, dalolás zürzavara hangzott. A bejáró leomló kárpitja széjjelvált és azon beugrott valaki árvalányhajhas kalappal a fején, esikósnak öltözve, jobbjával magasra tartott egy boros kanecst, baljával a levegőben hadonázva. Egy szobrász volt, aki az est dícsőségére fölvette a modell-ruhát és kicsattanó vigkedvel szókötött be a zsufolt szobába:

— Csihaj! Sohse halunk meg!

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb kéres heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.

Kiadóhivatal: Budanesten, Andrássy-ut 10. szám.

adatokat az illető iparágak viszonyait behatóan ismerő szakférfiak által az egyes iparágak speciális igényeinek figyelembe vételével és az érdekeltek körök meghallgatásával megszerkesztendő kérdőívek útján fogja begyűjteni. Ugyanezek a szakférfiak lesznek egyúttal hivatva az egyes iparágak viszonyait a legbehatóbban ismertető és minden oldalról megvilágító monografiákat a miniszter számára megírni. Az egész munkát vezetését és az adatok feldolgozását különben a miniszter az iparfejlesztési szakosztályra bízta.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése. Formális ülése volt ma délelőtt a Háznak, hogy a közgazdasági és a pénzügyi bizottság jelentéseit, amelyeket Rosenberg Gyula előadó terjesztett be, napirendre tűzze. A távollévő miniszterelnök helyett báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter arra kérte a Házat, hogy a kiegyezési törvényjavaslatot a szerdán délelőtt tíz órákor tartandó ülésen vegye tárgyalás alá. Az elnök ilyen értelemben mondta ki a határozatot.

Az ülés végén Rakovszky István meginterpellálta a belügyminisztert a lipótzemei és a nagy-kállói országoz tébolydákban állítólag előfordult visszaélések miatt. Előre is hangsúlyozta, hogy az adatokért felelősséget nem vállal, mert ismeretlenekről irt levelekben kapta azokat. De hiszi, ha valóban megvannak e visszaélések, orvosolni fogják. Két levél érkezett hozzá. Az egyik Nyiregyháza-ról. Egy beteg két ápoló ősseketőzve hurcolt a vasutra. A beteg egyszerre elkezdett az állomáson egész értelmesen beszélni. Elmondta, hogy 6 iparosember s bár nem őrlt, a rendőrség mégis a Lipótzemre vitette s az őrlékházában meztelenül különzárkába zárták. Az ember megszökött Nagy-Kállóra. Itt azonban a felesége uncsolására újra elfogták, mert — mint ő írja — a feleségének van egy rendőrtiszt ismerőse, aki kijelentette, hogy akárhányszor megszökik, mindannyiszor visszaviteti. A mi rendőrségeinktől minden titelik. Jelenleg Nagy-Kállón tartják elzárva az oitani tébolydában. Elmondja ez az ember, hogy a Lipótzemzön az ápolók egy beteg addig vertek, a mig meg nem halt. Egy elmebeteg ugyanitt a fürdőbe fulladt. Igaz-e ez? Nem lehetetlen, ha arra gondolunk, hogy a pozsonyi kórházban egy őrltet forró vízbe veszejtettek. Azonkívül egy hölgytől is kapott levelet, melyben elmondja, hogy nővérét, aki szelid őrlt, bevitték a Lipótzemzóra a nélkül, hogy rokonait értesítették volna, ott harminckét dühöngő őrlt közé zárták és csupasz földön bálatták. A bátyját nem bocsátották hozzá. Ő azonnal fölutazott Budapestre.

A zongora hurjaiból riadó mars hangzott fel: a Klapka-induló. Heves fortissimóban dörögött végig a szűk szobán, valamennyien erősen énekelték, egy páran a menyehetiz dobálták az üvegeket. Valaki lerántotta az egész asztalkendőt, azon harsányan nevetett a többi, mig végre az egyik fölállt az asztalra és hosszu felkészöntőt mondott az igazi barátságra.

— Eljének a nők! — kiáltott közbe valaki. A zongora erőteljes tuszt adott és poharakkal, palackokkal koccentottak az asztalok körül. A csikós vadul táncolt egy szögletben, senkitől észre nem véve, de kiapadhatatlan lelkesedéssel.

Balatonhoz ragyogó arccal lépett az est hőse: Fekete. Kicsit nehezen birták a lábait, de azért koccentásra fogta a poharát: — Eljének a nők. Én már i-ilyen vagyok . . .

A karikatura-rajzoló ránézett, komor, hosszu pillantással. Mintha nagyon gondolkodnék valami felől. Azután hirtelenül koccentott, de a földre dobta a poharat, odahúzódott az asztalhoz, ahol senki sem ült, két karjára borult és sirt.

Lelkében elszállinkoztak azok a figurák, amiket művész-tollával ráteremtett a kemény karton papirosra. Láttá az embervásár nyomorúságos alakjait, büneikkel, hitvány kacérságukkal, tartalmatlan életükkel. A hű és léha bábok, urfiak és asszonykák, díszes ruhában perüdték szeme elé, azután lehullott róluk minden cifra és azok rothadt testtel járták előtte a haláltáncot. De valamennyi figurájá közt egyhez forrt a lelke: annak volt a legszebb ruhája és karperece, az bársonyos fogaton ült, legyezőjével kiinteggett és szemébe kacagott. Amint a fullasztó levegőben csendesen zokogott, a mulatozók zaja elválogott a füleiben valamely

hogy nővérét lássa, de az az orvos, akinél jelentkezett, úgy beszélt vele, mint a kocsis a lovával szokott. Nővére, mikor végre bebocsátották hozzá, nyakába borult s egyáltalán nem látszott dühöngőnek. Irtozatos dolgokat mondott el neki bántalmazásáról. Az őrlt, kikkel összezárták, folyton verték, bántalmazták. Ő azonnal ki akarta venni az őrlt házából, de az orvos mindenféle rémképekkel el akarta riasztani.

Interpellációja így hangzik:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak, hogy azelőtt Budapestén a Lipótzemzében, jelenleg Nagy-Kállón Fülöp János tizenhat hónap óta elzárva tartatik, dacára annak, hogy állítása, valamint azok állításai szerint, akik vele érintkeztek, nevezett Fülöp János ép elméjű? 2. Van-e tudomása arról, hogy Fülöp Jánosnak a tébolydába való elhelyezésénél a rendőrség közbenjár? 3. Van-e tudomása, hogy Miklós Jakabné hasonló esetében szintén a hatóság beleavatkozott, a nélkül, hogy a rokonokat értesítette volna. 4. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak arról, hogy mind a nagy-kállói, mind a lipótzemei tébolydában a szerencsétlen betegek a legdurvább bánásmódban részesülnek. Nevezetesen az utóbbi tébolydában egy Szép nevezetű elmebeteg volt április derekán, akit Szentgyörgyi ápoló addig tiport lábaival, mig meg nem halt, amire őt egy Nagy Ferenc nevű beteg figyelmeztette, mult őszszel pedig egy beteg nő a fürdőbe fullt. 5. Van-e tudomása a t. belügyminiszter urnak, hogy a lipótzemei országoz tébolydában a betegeket minden szükség nélkül az ápolók az ágyban tartják, hogy ezáltal kevesebb dolgot legyen velük. Ha nincs, szándékozik-e ezekről tudomást szerezni és a legszigorubb és legalaposabb vizsgálatot elrendelni és ennek eredménye szerint eljárni, a vizsgálatot különösen azon irányban kiterjeszteni, vajon: a) jogosan tartatik-e Fülöp János a nagy-kállói országoz tébolydában? b) Nem lépte-e át a rendőrség hatáskörét oly esetekben, amidőn elmebetegnek a tébolydákba való szállítása forog szóban? c) Nem lépte-e át hatáskörét a rendőrség Fülöp János és Miklós Jakabné eseteiben?

Az elnök az interpellációt ki fogja adni a belügyminiszternek. Tizenkettőfél órákor végződött az ülés.

Bizottsági jelentések a kiegyezésről. A képviselőház mai ülésén Rosenberg Gyula, a közgazdasági bizottság előadója benyújtotta egy a saját bizottságának, mint a pénzügyi bizottságnak jelentését a Széll-féle kiegyezési törvényjavaslatról. A közgazdasági bizottság jelentését Rosenberg Gyula szerkesztette, mig a pénzügyi bizottság Neményi Ambrus előadó munkája. Mind a két előadó fényesen, lelkiismeretes gondallal oldotta meg épp oly fáradság, mint megtisztelő feladatát. Gondos tanulmányra vall mind a két jelentés, amely részletesen domborítja ki az illetékes bizottságok álláspontját és nagy tudással, a kereskedelempolitikai, pénzügyi és közjogi

vad zenévé, amely az 6 figuráinak megadta a tánc-rítmust. És legkacéribban az a szőke, glóriás hajú lejtette, szőke, pirouettekét csapva. Azután borzadva megpillantotta a saját maga alakját is. Koldusruhában látta magát és rögtön rá átváltozott Petőfi Apostolává; kutyák rontott neki félelmetes fogvicsoritással. Váltig kiáltotta: „Várjatok, nagyszerű ajándékokat adok nektek! Én vezetek titeket a csodás paradicsomba.” És visszahahóztak rá: „Koldus, rongy!”

— Ejh, micsoda fantazmák — gondolta magában egy perere. De izgatott idegei erőszakkal visszadobták őt a vad forgatagba. Minden hiábaváló. — Békét hagyok nektek! — könyörgött. — Lemondok mindenről, csak azt a szép táncosnét adjátok nekem! Döntöttek össze a világot, bánom is én! De az ott az enyém, őt ideadjátok rögtön!

Harsogva felkacagott a szoba. A csikós el-siklott a boráztatta pallón. A kacagást, a vad hahót hallotta Balaton, az okát nem látta. Égett a torka, el akarta magát kiáltani. A kabátja zsebébe nyult a zsebkendőért. Valami kemény tárgyra tévedt a keze: a régi verolvert volt, az éjszakai kószalások hű társa. Lázban égve, remegve kiosont a szobából.

Ködös délután volt. Egy harmadosztályu temetési menet tartott kifelé a Schellingstrassén. Kevés ember kísérte a koporsót: öt fiatal ember s hátul egy kopott bérkocsiban egy kövér asszony. Az emberek némán, lehorgasztott fővel lépkedtek. Az asszony a könnyeit morzsolgatta. Frau Mundi volt.

elvek helyes megvilágításával okolja meg a bizottságok ajánlását. Az ily irányu munkálatok igazi mintaképének mondható e két jelentés és azzal a roppant gazdaság-politikai és közjogi ismerettel, az okfejtésnek azzal az éles logikájával készült, amely Rosenberg Gyulát és Neményi Ambrust már rég a képviselőház kitűnőségei közé avatta.

Bámulás-kór. Ezt a szót az *Egyetértés* fabrikálta. Azt mondja laptársunk, hogy ez a szó egy új betegséget jelent, amelynek a tünetei a föltétlen bámulásban állanak és hogy ez a kór-ság aggasztóan elhatalmasodott. A „tünetek” tárgya persze Széll Kálmán. És ez komoly aggodalmakat okoz az *Egyetértés*nek. Megbocsásson tiszteletreméltó laptársunk, de ekkirőja amolyan felemás diagnózist csinált, mint az a doktor, aki alaposan megvizsgálva a páciens, így szól hozzá:

— Uram, az ön betegségének a tünetei a föltétlen jó étvágyban, a föltétlenül mély alvásban, a föltétlenül szabályos vérkeringésben, a föltétlenül erős idegrendszerben állanak. Egyszóval, ön aggasztóan egészséges. Egészségének „ki-látásai olyan arányokat öltenek, hogy komoly aggodalmakat okoz.”

Szakasztott ilyen a különben igazán elmés vezérek diagnóziisa is. A tüneteket föltétlenül helyesen ismeri föl. Csak a következtetése hibás. Az a föltétlen bámulás egy ember személye iránt, amely olyan komoly aggodalmakkal tölti el az *Egyetértés* kitűnő cikkirőját, nem betegség, hanem természetes reakciója annak az undornak, amely a letűnt Bánffy-éra alatt mélységesen befészkelte magát a magyar közvéleménybe s amelytől végre megszabadult a nemzet lelke. A megváltás művének dicsősége annak az „egy ember”-nek a nevéhez fűződik; az új korszakot, a közelet megtisztulásának, a nemzeti közvélemény fellélekzésének a korszakát ennek az „egy ember”-nek a nevével nevezték el. Hogy most az egész nemzet bámulattal és tisztelettel környékezi ennek az „egy ember”-nek a bámulatra és tiszteletre igazán méltó, igazán nemes alakját: ezt Magyarországon mindenki természetnek találja, csak az *Egyetértés* tisztelt cikkirőja az az „egy ember”, aki ezen bámul. Igenis, a nemzet nagy zöme bámulattal és tisztelettel látja Széll Kálmánban méltó vezérét, aki a kormányzásban újra meghonosította az igazság uralmát, aki az erőszak helyébe a törvény erejét, az ököljög helyébe a jog öklét helyezte. Engedje meg kiváló kollegánk, hogy a bámulás-kórnak ebben a korszakában őt is megbámuljunk egy kicsit. Volt idő, mikor a közvélemény nagy zöme volt komoly aggodalmakkal eltelve; mikor alkotmányát féltette a nemzet és aggódva látta a hatalomnak esztelen vakmerőségét, amely jogai ellen tör. Akkor volt ok bőven a komoly aggodalmakra. És arról a helyről akkor nem hallottuk a komoly aggodalom hangját. Ellenben most aggódik és pedig komolyan. Mintha csak annak a korszaknak az elmúlásán keseregne. Mi ezt nem akarjuk hinni. Nem vádoljuk. Csak bámuljunk.

A szerb kongresszus sérelmei. Hosszas előkészület után az elnapolt „szerb egyházi kongresszus többsége” elkészítette a király elé terjesztendő emlékiratával s e hó 11-én már felküldte a miniszterelnöknek. A nagy terjedelmű emlékiratban dr. Vučetics Illés, Polit Mihály, dr. Gavrilá Emil s még vagy ötvenen az elnapolt kongresszus többségéből a királyhűség és hazaszeretet áradozó kifejezéseivel panaszolják el a szerbek vélt sérelmeit, melyek ma is akadályozzák egyházi autonómiájuk végleges rendezését. Közben támadják a mult kormányokat, amelyek a kongresszus által már kidolgozott szervezeti szabályzatot nem terjesztették a felség jóváhagyása elé. A legfelsőbb helyen jóváhagyott határozatok, mint mondják, tele vannak egyoldalú változtatásokkal, toldásokkal és oktrojálásokkal. Így sérelmesnek tartják az 1868-iki rendeletet, amelyben a szerbek vallása görög keletiinek nevezetik, habár valódi elnevezése keleti orthodox, sérelmet

Fényképészeti műkedvelőknek!

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok, új, felülmúlhatatlan pillanatí kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, **BÉCS, Tuchlauben 9. szám.**

Kívánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapított 1854-ben.

találnak iskoláik állami felügyeletében és ellenőrzésében is és mindazon rendeletekben, amelyeket a kormány felekezeti dolgában kibocsátott. Felpanaszolják azt is, hogy 1882-ben a király a felelős kormány javaslatára a kongresszus által két ízben meg-ejtett választás mellőzésével nevezte ki a metropolitát, majd a horvátországi szerbek panaszait hangoztatják és különösen azt emelik ki, hogy a szerb felekezeti iskolákat az utolsó évtized alatt nagyrészt községekkel változtatták át. Aztán rámutatnak az utolsó kongresszus elnapolására s azt bizonyítgatják, hogy nem a kongresszus tagjainak többsége okozta azt, mert mint annyiszor, most is, a királyi biztos akadályozta meg eredményes működését. Végül hivatkozza azokra az érdemekre, miket a szerbek a harcmezőn is a király és a haza szolgálatában szereztek, az iránt fordulnak a felséghez: rendelje el, hogy a szerb autonómiával szemben a törvény pontosan megtartassék, a felhozott sérelmek orvosoltassanak és mindenben a törvényes állapot visszaállíttassék.

Szell Kálmán a lippalakhoz. Lippáról táviratozzák: **Görgey Gyula** országgyűlési képviselőnek Lippán tartott beszámolója alkalmából a választókönzség a következő táviratot küldte **Szell Kálmán** miniszterelnöknek:

Nagyméltóságú **Szell Kálmán** miniszterelnök urnak Budapestben. A lippai kerület országgyűlési képviselő választói, **Görgey Gyula** szeretett képviselőjüknek mai napon tartott beszámolóján neki pártkülönbség nélkül egyhangulag osztatlan bizalmat mondván, nem zárkoznak el attól, hogy Nagyméltóságodnak szabadelvű és szilárd elveire való tekintetből és személye iránti határtalan tiszteletből kifolyólag tántoríthatatlan ragaszkodásukat kifejezzék.

A választók gyűlése megbízásából, annak elnöke **Barlay Sándor** s. k.

A miniszterelnök a kerület ragaszkodását tolmácsoló táviratra a következő melegbangu távirattal válaszolt:

Barlay Sándor urnak Lippán. Távirata örömmel töltött el; támogatásukra kiváló súlyt helyezek, ragaszkodásuk kifejezését szívvel köszönöm és kérem ezen köszönetemet, valamint viszont-üdvözlőmet pártunk tisztelt tagjainál tolmácsolni.

Szell Kálmán s. k.

Ez a távirat a választók körében, mely a volt nemzeti párti választóknak beolvadása után egyhangulag a szabadelvűpárt elveit vallja, a legnagyobb lelkesedésre talált s elhatározták, hogy a gyűlés volt elnöksége részéről annak járásszerűtlen köz-hírré tétele iránt azonnal intézkednek.

KÜLFÖLD.

A francia válság.

Budapest, június 17.

A Poincaré-féle kombináció meggyőzően csaknem olyan általános elégedettséget kelt, mint pár nappal ezelőtt a Dupuy-kormány bukása. A reakcionáriusok és nacionalisták ugy is minden lehetőséget megtesznek a végre, hogy megakadályozzák egy Poincaré-kormány létesülését, mert Poincaré határozottan a revízió mellett foglalt állást és nyílt vallomást tett az 1894-iki eljárásról, a melyet mint Dupuy miniszterének alkalma volt megfigyelni. Viszont a radikálisok Poincaré-nak az erélytelenségében nem láttak elegendő biztosítékot arra, hogy az új Dreyfus-pör keresztülvitele és a likvidáció kellő kezébe lesz léteve. Irják is a radikális lapok, hogy a Poincaré-minisztérium Ribotval, Barthouval és Sarriennel a félszükségek és félreértések kormányára lett volna és sokkal jobb, hogy nem jött létre. Szerintük különben is Poincaré csak azért ragaszkodott oly szívsón Barthou jelöléséhez, mert tudta, hogy a radikálisok hallani sem akarnak róla s ez volt a legjobb módja annak, hogy kudarcot valljon kabinetalakítási kísérletével, amelyhez egyáltalában nem volt kedve, mert nem akart a likvidáció és a megtorlás minisztériumának feje lenni.

Valószínűnek tartják, hogy **Waldeck-Rousseau**

lesz az új kormányelnök, s azt hiszik, hogy ha megkapja **Loubet**-től a megbízást, egyúttal teljesen szabadkezelt fog kapni a képviselőház feloszlására. **Waldeck-Rousseau**-ról fölteszik, hogy erőskezü ember, jóllehet azt tartják, hogy **Loubet** csak azért gondolt rá, mert **Waldeck-Rousseau** annak idején közel volt ahhoz, hogy a köztársaság elnöke legyen, ha a választás előtt le nem mondott volna **Faure Félix**-nek a javára. A szabadelvűek mindenesetre óhajtják **Waldeck-Rousseau**-t s egyúttal azt híresztelik, hogy **Casimir-Périer** elvállalná a hadügyi tárcát. Ez a kombináció nyilván kapcsolatban van azzal a ténnyel, hogy **Casimir-Périer** panaszkodott **Krantz** hadügyminiszternél **Carrière** őrnagy, rennesi katonai kormánybiztos kihívó nyilatkozata miatt és követelte, hogy **Carrière**t bocsánatkérésre kényszerítsék.

Hogy egyébiránt **Loubet** kit fog megbízni a kabinetalakítással, azt ma még hivatalosan nem közlik; távirataink erre vonatkozólag a következőket jelentik:

Páris, június 17.

Loubet elnök ma délelőtt **Fallières**rel és **Deschanel**lel konferált, délután pedig **Brisson**nal, **Méline**nel, **Ribot**val és **Rouviere**vel fog tanácskozni.

Páris, június 17.

A Havas-ügynökség jelenti: **Loubet** elnök ma egész délután folytatott informatív-értekezést a politikusokkal és ma este vagy holnap reggel meghívja azt a személyiséget, akit a kabinetalakítással meg fog bízni.

Páris, június 17.

Az elnöki palotában ma parlamenti dejeuner volt. Asztalbantás után általánosán feltűnt, hogy **Loubet** hosszasan tanácskozott **Waldeck-Rousseau**val s ebből politikai körökben azt következtetik, hogy **Waldeck-Rousseau** van kiszemelve kabinetalakításra; sőt azt is beszélik, hogy az új minisztérium névsora már össze is van állítva és az új kabinetben a köztársasági pártok minden árnnyalata képviselve lesz. **Waldeck-Rousseau** állítólag tárcával kínálta meg a radikális szocialista **Millerand**-t, aki hajlandó belépni olyan kabinetbe, amelynek programja a Dreyfus-ügy végleges lebonyolítása.

Azt is beszélik, hogy mielőtt **Waldeck-Rousseau** kombinációba került volna, **Loubet** kevésbé markáns politikai egyéniségekhez is fordult. Annyi bizonyos, hogy **hétfélig** meg fog alakulni az új kormány (nvt.)

Páris, június 17.

Loubet elnök ma este 9 órára magához hivatta **Waldeck-Rousseau**-t.

(**Casimir-Périer**.)

Páris, június 17.

A Havas-ügynökség ma a következők közlője teszi közzé: Több lap folytonosan kapcsolatba hozza **Casimir Périer**-t a Dreyfus-üggyel, diplomáciai incidensekről beszél, melyekbe **Casimir-Périer** belekevertetett, elferdítik az általa tett lépések jelentőségét és olyan szavakat tulajdonítanak neki, melyeket sohasem mondott. **Casimir-Périer**, bármily rendkívülinek látszik is ez, mikor köztársasági elnök volt, csak annyit tudott, amennyit a semmitűzők előtt esküalatt vallott. Ami mindazokat a híreket illeti, melyeket tettei, lépései és nyilatkozatai tekintetében el akarnak hitetni, ezekről a rennesi halálúrvényszék előtt nyilatkozni fog.

Dreyfus új pöre.

Az *Echo de Paris* állítólag jó forrásból arról értesül, hogy az új haditörvényt július 17-én kezdi meg a Dreyfus-pör tárgyalását.

A rennesi katonai törvénytörvények a Dreyfus-pör tárgyalására külön termet rendez be, amelyben ötszáznál többen férnek el és amelyet csak az udvar választ el a fogháztól.

Páris, június 17.

A *Gaulois* rennesi levelezője meginterviewolta **Carrière** csendőrpáncsokot, aki mint kormánybiztos fog szerepelni a Dreyfus-ügy tárgyalásán. **Carrière** a következőket mondta:

Az új pör alapja az 1894-iki vizsgálat lesz, kiegészítve a semmitűzők kihallgatásaival: azon-

kívül az összes szükséges tanukat, valamint a volt hadügyminisztereket is meg fogom idézni. Ami **Walsin-Esterházy** illeti, minden lehető el fogok követni, hogy ő is megjelenjen. Igen fontos dolog **Dreyfus állítólagos beismerése** és erre vonatkozólag **Dreyfus** a nyilvánosság előtt fogom szembesíteni **Lebrun-Renault**-t.

Határozottan tiltakozom az ellen a felfogás ellen, mintha a rennesi tárgyalás pusztá formálítás lenne a semmitűzők ítéletének láttamozására. A tárgyalás rendszeres lesz és úgy a vádlónak, mint a védőnek teljesen szabad keze lesz; minden legkisebb részletre kiterjeszhetőnek.

Dreyfus kihallgatja a maga tanuit — így végzi **Carrière** — de senkisésem akadályozhat meg engem abban, hogy én is kihallgattassam az én tanuimat. Nem törődöm vele, akármeddig buzódik is a pör.

Rennes, június 17.

Az itteni forradalmi szocialista párt kiáltványt bocsátott ki, amelyben hivatkozott a következőre.

— Maradjunk hűvek — ugymond — az igazság ügyéhez és ne kövessük a római fekete embereket, sem pedig a december 2-iki vörös embereket.

Páris, június 17.

A *Sfax* hadihajót e hó 25-én vagy 26-án várják **Brest**-be, ahol **Dreyfus** partraszállásáról a legfantasztikusabb híreket kolportálják. Ez azonban valószínűleg a legnagyobb esőben fog megtörténni, mert a hajó esetleg nem is a bresti, hanem a **Brest** mellett levő apróbb kikötők valamelyikében fog kikötni. De ha magában **Brest**-ben történnék is a partraszállás, a közönség kíváncsisága nem lenne kielégítve, mert az arzenál teljesen el van különítve a várostól és az arzenálnak külön molója van. Minthogy pedig az arzenálnak külön vasúti vágánya is van, **Dreyfus** a hajóról egyenesen a kupéba vihetik és a vonat elroboghat vele **Rennes**-be, a nélkül, hogy a közönség látna volna. Valószínű, hogy ezt az eljárást fogják követni.

Páris, június 17.

Robert vezérkari ezredes, aki még **Mac-Mahon** elnöksége idejében lépett a vezérkarba, a *Figaro*-ban nyilatkozatot tesz közzé, melyben a következőket mondja:

— Ugy mint a többi tiszt, én is meg voltam győződve **Dreyfus bűnösségéről**, de már a **Zola**-pör folyamán ingadozni kezdtem véleményemben; **Henry** öngyilkossága után kételkedésem növekedett; most pedig *lelkemben meg vagyok róla győződve, hogy Dreyfus ártatlan*. Biztosra veszem, hogy az egész hadsereg aláírja a semmitűzők ítéletét és rövid idő múlva általános lesz az öröm annak a tudatában, hogy francia katonatiszt nem árulja el hazáját. Fiainknak nem lesz okuk szégyenkezni a sajnálatos jogi tévedés miatt és a szerencsétlen áldozat végre visszatérhet szerető neje és gyermekei körébe.

Páris, június 17.

A **Dreyfus**-család még nem adott be kérvényt a kormányhoz azért, hogy **Brest**-be a partra szálláskor beszélhessenek **Dreyfus**-sal. A kérvényt csak az új miniszterelnöknek akarják benyújtani.

Brest, június 17.

A **Dreyfus** ügye miatt támadt szóváltás következtében két gimnáziumi tanár párbaírt vívott két katonatiszttel. Az egyik tanár és az egyik katonatiszt megsebesült.

Az osztrák helyzet. A morva tartománygyűlés cseh képviselőinek klubja ma egyhangulag elfogadott egy határozatot, amelyben kijelenti, hogy a német ellenzéki pártok pünkösdi programja, amelyet nem kell komolyan venni, nem lehet alapja bármely új tárgyalásnak a németek és csehek között. Mint hogy a pünkösdi program mind általánosságban, mind a morvákra vonatkozó részében éles ellenmondásban van a németeknek a morva tartománygyűlésben tett azzal a nyilatkozatával, hogy ők mint egyenlő fél akarnak a kiegyezési bizottságban a nemzeti és politikai differenciák elhárításán közreműködni, ezért felmerül annak a szüksége, hogy a kiegyezési bizottság német tagjai kijelentsék, vajjon magukévá teszik-e az ellenzéki pünkösdi programjában nyilvánított követeléseket. Ebből az állásfoglalásból a klub levonja a kellő

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI”-nál
JUSTITZ LEOPOLD
szpecialista loden-öltönyekben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48.
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—

LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

konzekvenciákat, bármennyire azon kell is lennie, hogy a nemzetiségi békét illetőleg egyetértésre törekedjék. A klub tehát megbizta az elnökséget, hívja egybe minél előbb a kiegyezési bizottságot.

HIREK.

A hegy.

(Egy kis ember fogalmai a nagy földről.)

Itt Pesten még hűvösek az éjszakák, a felöltő is elkel, de úgy látszik, hogy másutt már vége is a tavasznak. Az emberek már kezdenek fölmászni a magas hegyekre, s tegnap már le is zuhant egy turista a Rax-ról, amelyet csak ilyen vonatkozásokból ismerünk sokan. Az első nyáriasabb napon megindult a hajsz a magasságok felé, az ember egész télen hallgatott, most az első nap-sugárra nekirohant a hegynek és le is bukott róla, úgy szedték össze véres fejével valahol lenn. Már nem is érdekelt a neve. „Megint lezuhant egy turista” — mondják az emberek a kávéházban, mire mindig van egy ur, aki megjegyzi, hogy mi az ördögnek mászik föl valaki, amikor lenn biztosabb? Okát ennek talán senki se tudja adni. E sorok írója, akinek megadatott, hogy egy szép augusztusi napon a Mont-Blancról (ha nem is a legteteféről) nézhesse a világot, nagyobb emócióval vesz tudomást a lezuhant turistákról. Valami szédületesen nagy dolog az, magasan lenni, sokat látni, sok földet, sok eget. Fönn, a Mont-Blanc első állomásán másként hangzik az a szó, hogy: *lezuhan*, mint itt a József-köruton. Ott mártíromság, ami itt: *ugy kell neki!* Ott mindnyájan egyek vagyunk valami tisztán emberi érzésben, amely a magas magányosságot keresi, kéjeleg a rokontalanságban, a távolságokban, s az ilyen dolgokban, aminőkben idelelenn nincs sok részünk. Aki látta a napot lemenni a jégszikkal mögött, amikor a hegyláncok izzó szerelemmel reszketnek meg az utolsó tüzes sugarakra, az ismeri ezt az érzést. Ott úgy gondolkoztunk, hogy ez a hűlő föld most egy érett asszony nyugodt kacérságával villantja szemét a napra s ők ketten, csak ők ketten tudják, hogy milyen volt a nászéjszakájuk. Óh, akkor forrottak a világrészek s a Mont-Blanc csak egy forró hullám volt, szerelmesen kidagadó melle Gea matérnek; feszültek a sarkok, belül zihálva bőgött a vulkánok indulata, rázta, rengette a kavardó tengereket. Tömegek borultak egymásra, világrészek robottak össze, sivő bőgéssel vágyott vissza a napba ez az elszakadt gyermeke és minden csupa vágyakozás, csupa teremtő szerelem volt. Akkor képzelhetetlen lázokban ültek nász ők ketten: a Napnak sajgott a testéből kiszakadt seb; a Föld pedig rakoncátlanul lihegett, vágyakozott, mint valami szerelmes asszony, — itt az egyedül-létben, a kihülés, a megöregedés fájó gondolatával.

Igy valahogy gondolkoztunk mi, akik csak a szerelemmel tudjuk megmagyarázni a teremtést. És akkor, hogy alkonyodott, elnéztünk a világok fölött és nem láttuk az embert; a világot a vallásokat, a háborukat, a politikát, a tudományokat, mind ezt a viselkedést, amit az emberboly okoz a Föld kérgének. Az egész emberiség a mi szívünkben lakott akkor, amikor megirigyeltük a Földtől azt a jelentős pillantást, amit a Nappal váltott. Gyermekek, a te nagyapád néz így néha a te nagyapádra, és te tudod, hogy ennek az értelmét csak ők ketten tudják.

Mi ott fönn álltunk és nem beszélünk. Alattunk szelid halmok, völgyek hullámzóttak, az öregedő föld nyugodt, meghiggadt gondolatai, vad emlékek elmosódott nyomai,

s mi fönn álltunk a hegyen, az egykor forró, ziháló keblen, amely szerelmesen dagadt a tüzek forrása felé, ahonnan most már csak egy-egy emlékező pillantás száll hozzá.

Fönn álltunk, s így én most megértem a mi szívünk nagy vágyakozását a magasságok felé, megértem a nagy Longfellow *Excelsiorját*, s megértem Mayer hivatalnok urat, vagy hogy hívják, aki lezuhant a Rax-ról. Egy nagyon nagy szellemek, a miénktől elütő magányos szívnek, mondjuk, egy százszorosan hatványozott Vajda Jánosnak csodálatosan szép gondolat lehet meghalni ott fönn, egyedül, belehalni a nagyságba. De a szegény hivatalnokot, akinek véletlenül jutott egy csöppecske ebből a gyerekesen szent és nagy vágyakozásból, sajnálni kell.

Kisütött megint a nap, s mondom, leestem már egy ember a hegyről. Kapaszzkodunk, vágyva, erőnket feszítve, megannyi parányként fölfelé, és a Nagyság visszafricskáz bennünket a kicsiségek közé, mint ahogy az ember lerázza magáról a szemtelen bogarakat.

M. F.

Budapest, június 17.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Június 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Személyi hír.** *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter *Ferdinánd* toscanai nagyherceg látogatására vasárnap délelőtt Püstyébe érkezik.

— **Ferenc Ferdinánd főherceg Münchenben.** Münchenből jelentik, hogy *Ferenc Ferdinánd* főherceg odaérkezett, hogy megköszönje *Luitpold* régenshercegnek a neki adományozott ezredet.

— **A szász királyné balosete.** Drezdából táviratozzák, hogy a szász királyné tegnap a sibyllen-orty kastélyban szobájában elesett és könnyű sérülést szenvedett a fején. Lába nincs és ma már föl is kelhetett.

— **A kereskedelmi miniszter az államvasuti nyomdában.** *Hegedűs Sándor* kereskedelmi miniszter ma megtekintette a magyar államvasuti nyomdát. Kíséretében voltak *Ludvig Gyula*, a magyar államvasutak elnökgazdátja, *Galgóci Schöber Albert* elnökhelyettes és *Csakányi Márk* János miniszteri tanácsos, forgalmi igazgató. A vendégeket *Oeshöi Oskay Gusztáv* és helyettese *Udvardi Kossuth Agoston* fogadta. A miniszter nagy érdeklődéssel tekintette meg a nyomdát. Megnézte a műintézetnek 74 gépét, amelyeket 5 gáz és 36 villamos motor vezet, a szabadon álló körforgó gépeket, amelyek magyar ember találmányai és amelyek tizennégy különféle munkát egyidőben és egyetlenegy tengelyforgásra végeznek.

— **A pápa halála.** Dr. *Mazzonin*ak, aki a pápát legutóbbi nagy betegségében operálta, ő szentsége megbízásából ma átadta a pápa életnagyságú képmását, ajánlással és a pápa sajátkezü aláírásával állatva. Azonfelül a pápa Dr. *Mazzonin* udvari sebésszéve nevezte ki.

— **Vizsgálatok a női gimnáziumban.** A budapesti VII. kerületi nőgimnázium tanfolyamán dr. *Heinrich* Alajos igazgató vezetésével a VII. kerületi állami főgimnázium néhány tanára az évről vizsgálatokat a következő sorrendben tartják meg: június 19-ikén délután 3 órakor az I. évfolyamon a magyar, latin és német nyelvből; a II. évfolyamon a magyar, latin, görög és német nyelvből. Június 20-án délután 3 órakor az I. évfolyamon a földrajzból és mennyiségtanból; a II. évfolyamon a történelemből, természettanból és mennyiségtanból. A vizsgálatokon szívesen látják az érdeklődőket.

— **Egy híres kántor halála.** Bécsben ma meghalt *Goldstein József*, a bécsi izraelita haladó hitközség főkántora, aki negyven év óta töltötte be ezt az állást és mint zeneszerző is jó hirre tett szert. *Goldstein József Kecskeméten* született 1836-ban. Egy leánya *Gold Emma* névvel operatorkeső volt. Az agg főkántor éppen a déli vasúthoz ment, amikor az utcán szívszélhűdés érte.

— **Lueger alkonya.** Bécs kezd észretérni. A vén falak között új szelek frissítik föl a nemzetiségi és felekezeti gyűlölséggel telített levegőt s ime elkövetkezett az, aminek természetesen elkövetkezni kellett, hogy Lueger leessen arról a piederstálról, amit fölépített alája a félrevezetett korlátoltság. Minden szélhámosnak előbb vagy utóbb ez a vége. Az ő vége nem jött elég korán de nem is igen későn. Odáig jutott a népszerű nagy ur, hogy egy másik, nála sokkal nagyobb urat nem mernek az utcán az ő társaságában végigvinni. Mert a nép le találná hurrogni Luegert s az kellemetlen lenne a nála sokkal nagyobb urnak, a császárnak. A koronás ur tegnap megtekintette a városi vasut Wien-völgyi vonalát és pedig olyan körülmények között, ahogy ő nem szokott az utcára menni. Teljes titokban. A vonalról eltávolítottak mindenkit, még az újságokat se értesítették arról, hogy hova megy a király. A magas vendég, a hadsegédnek s néhány hivatalos uron kívül senki se volt ott a szemlén, mert — amint külső — attól féltek, hogy Lueger ur is el talál menni vasut nézőbe — s majd lesz abeug bőven. Hát ez bizony így esett.

— **A cár haragszik.** *Meczerszki* heceg, aki Berlinen át Pétervárra utazott, elbeszélte a német fővárosban, hogy a cárt nagyon elkedvetlenítették a hágai békekonferenciáról érkezett hírek. Különösen megharagudott Miklós cár azért, hogy a külföldön az ő béketerveit diplomáciai csefogatásnak mondják. A herceg elmondotta, hogy a cár némrégiben így szölt hozzá:

— Nekem, Oroszország cárijának, politikai szempontból nézve a dolgokat, tökéletesen közömbös, hogy mit végez a hágai kongresszus, de mint embert nagyon is érdekel a békekonferencia eredménye.

Meczerszki herceg azt is elbeszélte, hogy a cárnak a fülebe jutott, amikor azt híresztelték róla, hogy azért állott elő az általános lefegyverezés eszméjével, mert időt akart nyerni, hogy a transzibériai vasutal elkészüljön Oroszország. A cár méltatlankodva utasította vissza az effajta gyanúsításokat.

— **Sfax.** Ez a szó — egy kikötő neve — nagy szerepet játszott és játszik még most is a Dreyfus ügyben. 1890-ben *du Paty de Clam* gróf, a hamisító rokona kiadott egy könyvet *Sfax* városáról. *Piequart* ezredeset annak idején *Sfax*-ból hívták vissza a vizsgálatra. A *J'accuse* című cikk megjelenése után *Zola* tiszteletére bankett volt a *rue de Sfax*-ban. Végül pedig annak a hajónak a neve, amelyen Dreyfus kapitány éppen most utban van Franciaország felé — *Sfax*...

— **Magyar medve, mint Robinetti.** Hogy Magyarországon gyakran csinálnak érdekes karriert a szamarak, azt mindnyájan tudjuk. Kevésbé ismeretes, hogy magyar medvék minő érdekes szerepbe jutottak Olaszországban. Ezt is persze a divathóbortnak köszönhetik. — Rómából írják:

Carlo Gallaratti-Scotti Molfetta herceg a múlt esztendőben egy fiatal kárpáti medvét szerzett, amelyet birkozásra tanított be. A mackó csakhamar bevált Robinetti szerepében és noha föltétlenül erősebb, zavarba ejti gazdája ügyessége. A napokban a herceg a *milanói Villa Reale*-ben medveviadalt rendezett és pedig a szegény gyermekek javára. A fényes közönség soraiban az olasz király is megjelent, aki tizezer lirát adott a jótékony célra. Igazgató látványosság volt, amit a herceg az erre a célra készült óriási vasketrecben a mackó karmai ellen védekezett, mert a harc hevében a medve, akármilyen szelid is, veszedelmes ellenfél. A hosszú viaskodás a herceg győzelmével végződött, akit a hőlgközönség elragadtatva ünnepelt. Az olasz arisztokrácia körében most lábrakapott ez a legújabb sport és a medvének szép kilátásuk van néhány olasz kékvérű combra.

— **Letűnt színházi csillag.** *Gina Volente* kisasszonyt, a *ravennai Teatro Mariani* primadonnáját öt havi börtönrre ítélték el. Egy ravennai pénzeslevél-hordó ugyanis tévedésből *Gina Volente* kisasszonynak kézbesített egy pénzeslevelet, melyben 1500 lira volt. A primadonna elfogadta a levelet és el is költötte a pénzt. A törvény elő került, tegnap tartották meg ügyében a tárgyalást és a ravennai közönség valóságos tüntetést rendezett kedvence primadonnája mellett. A bíróságot azonban ez nem hatotta meg és *Gina Volente*-t, a ragyogó, fekete szemű primadonnát öthavi börtönrre ítélték el.

— **Katasztrófa egy alagutban.** Turinból jelentik, hogy az *aqui-asti* vasútvonalon, az *Alice del Colle* melletti alagutban ma reggel egy személyvonat összekötött egy tehervonattal. A személyvonat utasai közül tizenkettő megsebesült, közülük 2 súlyosan.

ELSŐ MAGYAR VARRÓGÉP- és KERÉKPÁRGYÁR RÉSZV. TÁRS.
ADRIA KERÉKPÁROK városi raktára, a legelőkelőbb és legnagyobb zárt kerékpáriskolája, ANDRÁSSY-UT 69. a Plasztikonban.

— **Játék.** A szerencsejáték csak azoknak hoz vagyont, akiknek foglalkozás a játék és nem — játék. Azok is gyakran hanyat vágják magukat a játék sikos, veszedelmes talaján s olyan is akad, aki úgy bukik föl, hogy aztán föl se tápáskodik többé. Egy félreismert favorit kell hozzá a gyepen, hibás spekuláció a tőzsdén — s a bankárokból hordárok lesznek, vagy ami még annál is rosszabb, elpuffan valahol a ligetben a revolver s a játékos beleharap a fűbe. Ezek pedig a professzionátusok, akik minden lehető móddal be vannak rendezkedve a hiszékenyek és ostobák kifosztására — és sokkal inkább nyerhetnek, mint veszhetnek, mint a lázas, szenvedélyes tömeg, amely a második tétnél már nem tudja, hogy mit csinál s fejjel rohan a falba. Aztán bele is koppan a feje olyan keservesen, hogy megszédül s rajszámra bocsátja ki magából a játékosok társadalmát a megtévelyedettek. Csinálódik a sok sikasztó, hamisjátékos s a mi még ennél is nagyobb numerus, az a tönkrement játékosok szummája. Nekünk sok van ebből a fajtából tekintet nélkül a társadalmi pozícióra vagy az előkelőség fokozataira. A hercegek, grófok, bárók éppen úgy tönkremennek a játékban, mint a kis bugaci bérlő urfi fia, vagy mint azok a kifosztott mesterlegények, napszámok, akiket részben a nagy vállalkozás, a totalizátor, részben a kis hamiskártyás érdekkörök külvárosi zugkavéházakban vetkőztetnek le. S az egészen civilizálatlan népektől eltekintve sehol se olyan dühös és vad a játék szenvedély, mint minálunk. A klubjaink kártyából élnek, a kávéházaink is — s nincs torna, sport nálunk, a melynek a háta mögött ne állana ott üzlettársnak a szerencsejáték. És nem teszünk ez ellen az általános züllés ellen semmit. A társadalomnak vannak fegyverei a bűnös szenvedélyek ellen, de a játék nálunk már nem bűn, akármicsoda fosztogatás is. Hecc, ha a törvényt ügyesen ki tudják játszani a játékosok. Becsapni a detektíveket, akik félrebeszél keresnek, győnyörűség, a miben segítségére van a kompaniának nemcsak a pikoló, hanem a publikum is. Játsszunk, játszunk — s tönkre megyünk rajta. . . Hozzánk hasonlatos nemzet ebben a tekintetben a lengyel, aki míg busul hona állapotján, ráér a hazardjétekra is és náluk is tömegtelen embert, urat, parasztot, polgárt tett tönkre a börze, a kártya — szóval: a játék. Ők azonban kezdenek megokosodni. Ott már nemcsak a gyakorlatban tehetetlennek bizonyuló törvény, hanem a társadalom maga lép akcióba a játék ellen. Egyelőre egy kis szelid nyomás alatt indult meg a háború a züllés ellen. A helytartó — gróf Pininszki — összehívta a galíciai helytartótanács összes hivatalnokait s egyesületet alakított velük a börze és általában minden hazard játék ellen. Aki ezután játszik, azt kizárják a társaságból. A kinél nem halálos nyavalya még a hazard játék, azt megmentik. Okos, nagy dolog. De jó volna megpróbálni nálunk is az embermentést.

— **A Hohenzollernék fehér asszonya.** Néhány nap előtt nagy riadalom volt a berlini császári palotában. Éjnek idején a főudvar kellő közepén eldurantotta a puskáját az őrtálló katona. A lövés zajára összeesődült a személyzet, s a katonát kis órházába bujta taláta. Szegény halászáppadt volt, s minden tagja reszketett. Csak ennyit tudott hebegni:

— *A fehér asszony . . .*

Némelyek még emlékezni fognak arra a babonára, amely szerint a Hohenzollernék házában megjelenik időnként *Frida Olamunde* dán grófkisasszony szelleme, aki öngyilkos lett, mert imádoztja, Hohenzollern Frigyes nem vette feleségül. Ezt a fehér asszonyt vélte most is látni a szegény kis közlegény. Vilmos császárnak azonban ugylát-szik nincs sok érzéke a babonás néphit iránt, mert kapta magát, s a kis katonát becsukatta. A személyzetet pedig alaposan összeszedta, s rövid beszédben bebizonyította, hogy fehérruhás hölgy — nincs.

— **A stettini hajószerecséniesség.** Berlinből jelentik ma, hogy a stettini hajószerecséniesség sokkal borzalmasabb volt, semmint az első táviratok jelentették. Az elsüllyedt hajó matrózai beszéltek, hogy *övennél* is több utas veszett a tengerbe. A katasztrófát a gépész könnyelműsége okozta. Bebizonyosodott, hogy a *Poelitz* gépésze a fedélzeten volt, mikor a kormányos lekiáltott s ellengőzt rendelt. A kapitányt és a gépészt letartóztatták. A *Blicher* kapitánya a kiállott igazalmaktól súlyosan megbetegedett. A pénztáros *tíz* utast mentett meg. Ő volt a kapitánynyal az utolsó a süllyedő hajón. Ma kilenc holttestet fogtak ki a vízből. Egy asszony, mikor gyermekét a halottak között megismerte, megőrült. A megtalált holttestek közül öt a sátorfüdél alatt és négy a kajútban volt.

— **Egy kis tévedés.** Egy amugy se túlságosan egészséges uri asszony nehéz betegten fekszik itt Budapesten egy álmos vagy szórakozott telegrammhivatalnok hibája miatt. Buta véletlenség bizonyára a betegsége oka, de ilyesminek igazán nem volna szabad megtörténni, mert ime, szomorú vége lehet. A történet pedig ez. Feljött a szerkesztőségünkbe egy Derzsy Mihály nevű uri ember Hosszmezőről. Voltaképpen nem azért tette meg ezt a nagy utat, hogy nálunk vizitellen, hanem a fiát akarta eltemetni. Vele jött a felesége is, magukkal hozták hazulról a virágot, amivel teleshörjék a koporsót és iszonyú nagy bánatot. Az asszony egyik ajulásból a másikba esett az uton. Alig volt képes az ura arra, hogy lesegítse a vasuti kooosi magas lépcsőin a Perronra. A története pedig az a gyásznak, hogy Derzsy Mihály a napokban telegrammot kapott Budapestről, amiben az volt megírva, hogy a kisebbik fia, aki egy szobrásznál inaskodik — eltűnt hazulról. A fiu házigazdája küldte a telegrammot. Az apa otthon hémizült a hirre s visszatelegrafált *Markónak*, a fia házigazdájának, hogy jelentseik föl az esetet a rendőrségnek, kövessenek el mindent arra, hogy föltaálják a gyermeket. Különben ő is fölkészül a fővárosba. De addig sem mulasztanak semmit, míg ő megérkezik. — S jött is. Tegnap indult volna, de még otthon találta a postamester üzenete, hogy menjen el egy kicsit a postára. Odament s ott a postás, aki nagyon jó barátja, azzal kezdte a mondani valóját, hogy ne ijedjen meg, van egy kis baj, de nem nagy, hát csak viselje el valahogy s végül nagy előkészületek után kirukkolt egy telegrammal, aminek ez a szövege:

Derzsy Mihály urnak

Hosszmező.

Kálmán az éjjel meghalt.

Markó.

Ő meg hazament a keserves hírrel, a mennyire képes volt erre, hát előkészítette a feleségét is a csapásra s az első vonattal jöttek — temetni. A pályaudvaron pedig a nagyobbik fia meg *Markó* ur várta, a házigazda s iszonyuan elképedt mind a kettő, a mikor a koszorukat látta, meg a gyászt s a beteg asszonyt, a kit valósággal emelni kellett a fiakkorig, ami hazavitte őket. Tudniillik a telegrammba ostoba hiba esett. E helyett, hogy: — *Kálmán az éjjel meghalt*, azt kopogtatták le *Hosszmezőre*, hogy: — meghalt. Az ifju urnak valami kis kalandja akadt vagy mi — ennyi az egész — s ime nemcsak őt ölte meg a telegramm, a mi ebben az esetben nem is igen nagy baj, hanem beteggé tette az anyját. Az öröm is megvolt a bosszúság is. Olyan nagy, hogy Derzsy Mihály elment a telegrammhivatalba s megnézte a szalagot, a mire itt lekopogtatták a telegrammot. Ezen az áll, hogy: *megjött*. Bizonyára Debrecenben vagy Máramaros-Szigeten eszszott bele a telegrammba a hiba. És pedig öreg hiba.

— **A történelmi sétabot.** Az a sétabot, amelylyel az immár elítelt *Christiani* a köztársaság elnökét fejbeütötte, most a párisi rendőrségnél van a bűnielek raktárában. Hármaz aranykarikával körülvett egyszerű bot, a fogójai kampós. *Christiani* néhány nap óta tömegestől kapja börtönébe a leveleket ennek a botnak az ügyében: a gyűjtők pénzét és pedig sok pénzt igénynek ezért a botért, de *Christiani* nem adja. Mások, akik a bűnjelek megszerzésében jártságosabbak, azt kérdezik, hogy mikor lesz az elkobzott tárgyak árverése, csakhogy hozzájussanak a kis bothoz.

— **Lord Hamilton.** A bécsi rendőrség eszmadlát fogott lord Hamiltonban, akit néhány nap előtt letartóztattak, mert egy régen körözött csalónak hitte. A kutatások során kiderült, hogy az állítólagos Lord Hamilton *Guen* Károly, a fogymartati gyémántbányász és bányatulajdonos Bécsben a Lord Hamilton nevet használta; most szabadiábra helyezték, minthogy a hatóságok nem találtak okot elene a további eljárásra. *Guen* ma Angliába utazott.

— **Házasság.** Az erzsébetvárosi plébániatemplomban ma delután fényes esküvő volt. *Szathmáry* Ilonkával, *Szathmáry* György leánnyal, dr. *Kalossy* József törvényszéki bíró neveltleányával kötött örök frigyét *sipéki Balás* Tibamér. Násznapok *Bedő* Albert és *Kass* János voltak. A násznép soraiban a közélet, az irodalom és művészet számos kitűnősége volt.

Sébess Dezső, a Hamburgi Biztosító Intézet budapesti tisztviselője, június 22-ikén delután 1/3 óra kor vezető oltárhoz a jászberényi zsidó templomban *Ferenéz* Valéria kisasszonyt.

Lukács R. Ferenc budapesti hivatalnok Szarvason jegyet váltott *Dészkai* Etelka kisasszonnyal.

Peller József kistétnyi jegyző Pusztá-Szent-Lőrincen ma jegyezte el *Szappanyos* Anna kisasszonyt, a törökbalinti állami iskola tanítónőjét, *Szappanyos* Gerő fővárosi ügyvéd kedves húgát.

— **J'accuse még egyszer.** Még csak nem is régen lovastul-koesztul, mindenestől a Szajnába akarta fordítani a párisi közvélemény az öreg Zolát. (Ne tessék megütközni azon, hogy: öreg. Az öregség ez esetben tisztességet jelent.) Alig-alig tudott ököllel és kardlappal bünbocsánatot kieszközölni szegény feje számára a rendőrség. Ma pedig egyik postás a másik kezébe adja a kilincset a Zola házában, meg telegrammhordók, hordárok, lakájok s mindenik hoz valami kedveset. Egy szál virágot, szép gratulációt s egy-egy sor egyéb írást. Például azt: — áldja meg az Isten, vagy ilyenformát: — kösse fel a hóhér. — A felségs nagy diadalt ilyenformán üdvözlik azok, akiket megvették a diadalt. S a sok írás meg ajándék között érdekes lesz az antverpeni újságírók megmentője. A derék kollégák kinyomatták újra a *J'accuse*-t egyetlen példányban és pedig azon az öreg masinán, ami már a muzeumba került s amely e nemből a legrégibb náluk. Fabetükkel dolgozik. Rá kell mázolni a festéket subikos kefével, aztán betaszítják az egész szedést egy présbe, amit két ember egy rud segítségével szorít le a papírosra, aztán fölnyitják, megszáriják és akkor aztán megpróbálják elolvasni. Néha megy, néha nem. (A mi rotációunk jót nevetne, ha látná.) Az öreg Guttenberg valami ilyenforma masinával dolgozott annak idején. . . Hát az öreg masina lesz az, aki elküldi az elismerést az atyamesternek.

— **A londoni sakk-kongresszus.** Tegnap a szabad játszma és egyéb sakkjátékok kerültek sorra, amelyekben *Pillsbury* emlékezőtehetségének fényes próbáját adta. A *Ladies Chess Club* vendége volt a mester, ahol egyidejűleg négy whist-parthiet és nyolc játszma sakkot a sakkfüla megtekintése nélkül sikeresen végigjátszott. Valamennyi sakkpartit és két whist-játszmat nyert meg ezuttal *Pillsbury*. A díjak a *Ladies Chess Club* következő alapításiával gyarapodtak: egy arany sakkkirály az első díj nyertesének, egy arany érem a legszebb játéknak, egy arany óra sakk-jelképekkel az egymérvékészű játszma első nyertesének. Hogy milyen nagy az érdeklődés a kongresszus iránt, legjobban bizonyítja az, hogy Kelet-Indiában 1500 forintot gyűjtöttek a díjak alapjára. *Maróczy*, aki eddig erősen tartotta magát és győzhetetlennek látszott, ma vereséget szenvedett. A tizenharmadik húzás után elvesztette a játszmat *Csigornal* szemben.

— **André levele.** Tegnapelőtt a svéd király egy tudós-társaságnak megmutatta *André* eredeti levelet, amelyet, mint ismételt megírtuk, Izland táján fogtak ki a tengerből. A bemutatás a nemzetközi vizrajz-életani kongresszus első ülésén történt, amelyet — mint nekünk Stokholmból írják — maga a király nyitott meg. A kongresszus tagjai közül különösen *Nansen* véleményre volt kíváncsi a király. *Nansen* azt a nézetét fejezte ki, hogy ha sikerült *André*nek léggömbjével leszállani és hajót, élelmiszert, fegyvert szereznii, akkor joggal feltehető, hogy megkísérlí Grönlandot elérni és valószínűleg el is ért már oda, hol azóta az ő társai vadászattól tartják fenn magukat. Ily körülmények mellett valószínű, hogy *André*t vagy a svéd *Nathorst* expedícióját, vagy a dán *Andrup*-é meg fogja találni, a mi azonban ez év szeptember havánál előbb nem remélhető.

Mint Kopenhágából jelentik, *André* iratát, amelyet május 14-én Izland északi részén találtak meg, tegnap óta Kopenhágában az izlandi miniszteriumban őrzik. Az irat *ceruzával* van írva, láthatólag nagy sietséggel, de olvashatóan. Valószínűsége nem vonható kétségbe, mert a papíros teljesen azonos azzal, amelyet *André* a közleményei megírásához magával vitt. E levelek tulajdonán az északsarki vidékek térképe látható, miután *André*nek szándéka volt a térképen minden alkalommal a megtett utirányt fölmutatni. A talált levél azonban ez nincs fölmutatva. A levelet *Reik* javikból ajánlott küldemény gyanánt küldték Kopenhágába. Az eredeti borítékot azonban nem küldték el a levéllel együtt, ami kissé feltűnő.

— **Pincérek mozgalma.** A pincérek panaszkodnak. Méltán. Munkájukkal semmiképpen sincs arányban az a pozíció, amelyet az egyéb iparos alkalmazottakhoz viszonyítva elfoglalnak. Am mostoha helyzetüknek az okát ők maguk is látják és most tömörűnek, hogy szociális bajjaink segítsenek. *Országos Pincér Egyesület* akarunk létesíteni, amelynek az előkészítő bizottsága június 20-ikára országos bizottsági ülést hívott egybe Szegedre. Az egyesület földadatai közé a pincérek sorsán való javítást, az önképzést és a betegségyezést vette föl. Nagy esélyek, amelyeket azonban a pincérek derék, értelmes kara hihetőleg mihamarábbra eredményre juttat.

— **Szerlem a fűvészkertben.** Azok a komoly urak, akik a budapesti fűvészkert fölött rendelkeznek, szigorú ukázt bocsátottak ki. Megtiltották a szobalányoknak, nevelőknöknek, minden rendű guvernánoknak és gardémokoknak a kertbe való belépést. A gyerekek csak szüleikkel mehetnek be, a nevelők pedig még szüleikkel sem. Az ok az volt, hogy a fűvészkertben egy kicsit nagyon is dühöngött a szerlem. Az újságok kihirdetéseiben ismerkedő párok ott találtak egymásra, s ott is esküvőztak, ahol legfőbb egy-egy érettségire készülő diák leshette meg őket. A fűvészkertben lángpallossal uralkodó egyetemi tanár urak most megsokalták ezt. Ha fűvészkert — mondták — hát legyen fűvészkert. A szerlemnek semmi köze a botanikához, tessék a kisasszonyoknak máis paradísiomot keresni. Így hát meg elhagyatottabb lesz ez a szép fűvészkert, most már a szerlemet is kiűzték belőle, úgy, hogy ezután egy-két vizgára készülő diákon és az egyetemi tanárokon ott nyaraló családjaik kívül alig fog lézengeni az árnyas utakon néhány árva lélek. Hiába, nem kell a szerlem ott, ahol már az intéző bácsik kifogták belőle. . . .

— **Volt ön Németországban?** A svéd asszonyoknak ez a kérdés mindig mosolyt csal az ajkukra, a svéd szőke lányok pedig pirulnak, ha valaki ezt a kérdést intézi hozzájuk. Ez a kérdés ugyanis a harminceves háborúra vonatkozik, amikor a svéd asszonyok elmentek látogatónak Németországban harcoló férjükhöz, hogy volahogyan ki ne veszsson a svéd nemzet. Ez a kérdés jut eszünkbe, amikor egy távirat azt jelenti, hogy a német császár sógorasszonya, Henrik porosz herceg felesége Kiao-Csauból visszaérkezett Kielbe. Tudott dolog ugyanis, hogy a német császár tavaly Kinába küldte öccsét Henrik herceget, hogy az új német gyarmatokon rendet teremtsen. Az udvarias császár aztán néhány hónap múlva az öccse után küldte a busuló hercegasszonyt, aki most hét hónapos távollét után hazatért. A távirat egy mondata diszkrétan előzi meg azt a kérdést, amelyet nemskára kérdezhetnénk a hercegasszonytól:

— Volt ön — Németországban?

— **A csavargás — mint olyan.** Egy kicsit nagyon is amerikai íze van annak a hírnek, amit egy amerikai újságban olvasunk, hogy tegnapelőtt nyílt meg Chicagóban a csavargók kongresszusa. Egyebektől eltekintve, hogyan tudtak úgy összecsavargni, hogy kongresszust tarthassanak. . . . A kongresszusra különben hetek óta nagy plakátok hívták össze a professzionális csavargókat. Akik minden szakképzettség nélkül éppen csak csavarognak, hogy csavarogjanak, azokat már eleve kizárták a gyülekezetből. Van napirendjük s elnökük egy öreg, minden tekintetben érdemes csavargó. Egyéb értesüléseink ez ideig még nincsenek, mint ahogy mély sajnálatunkra arról a kongresszusról is igen házas tudósítások állanak rendelkezésünkre, amelyet a párisi *szivarcsutka-gyűjtők* rendeztek nemrégiben.

— **Megint egy időjós.** Legutóbb egy belga tudós vállalkozik arra a komikus szerepre, hogy a vihart hetenként órával a kitörése előtt jósolja meg. Ez a modern proféta a szinekből jósol. — Megállapítottam, mondja a tudós, hogy minden vihar előtt hetenként órával előbb az ég zöldeskék színű volt, amelyet fénye és átlátszósága miatt smaragdözlönek szoktak nevezni. Napfölkeltkor vagy naplementekor különös fénye van az égnek, melyben a zöld szín dominál. Amióta ezt az összefüggést sikerült konstataálnom, minden vihart hetenként órával előre megjósolok.

Wendhem ur — mert így hívják a belga tudóst — úgy látszik derék és humoros férfi.

— **Az idő.** Az országos meteorológiai intézet jelentése szerint tegnap mindössze a tengerparton és Nagy-Szebenben volt némi eső. A tengerpart közelében ma reggel is esik. Az idő az éjjel még általánosan hűvös volt, a hőmérséklet azonban tegnaphoz képest határozott emelkedést mutat.

*Nagy-Becskerek*ről táviratozzák, hogy a torontál-megyei Módos község határát délután 3 órákor hirtelen támadt jégvihar elvarte.

— **A nyolcadfőezer forintos lopás.** A *Stika-rofszky*-cég fiatal tolvaját *Nyiregyházi* Andort, mind-éggig hiába kutatta a rendőrség. A rendőrség eddigi vizsgálatainak mindössze az az eredménye, hogy *Maul Nándor* gyakornokot, akitől *Nyiregyházi* olyan furfangos módon csalta ki a pénzt, letartóztatta. A letartóztatásra a gyakornok zavart vallomása adott okot.

— **Nemzetközi Utazási Almanach.** E folyóirat az utazási kedvet akarja emelni. Ezenkívül népszerű jelenik meg. Ma jelent meg az első száma. Magyarország idegenforgalma érdekében nem itthon, hanem

a külföldön fog működni a folyóirat és ehhez képest a vállalat gondoskodott róla, hogy a füzetet mindenütt meg lehessen találni. Főszerkesztője: *Perczel Béni*, felelős szerkesztője: *Keszthelyi Ernő*.

— **Tűz egy kórházban.** *Eszék*ről táviratozza tudósítónk, hogy az ottani kórházban tegnap éjjel tűz ütött ki, amely a kórház felét elhamvasztotta. A betegeket a katonák mentették meg és helyezték biztonságba.

— **Kelemetlen meglepetés.** *Miss Charmion*, aki jelenleg a *Somossy Mulatóban* rendkívül váltakozó produkcióival a nézőket elragadtatja, ma Ós-Budavár javára végrehajtást szenvedett. *Charmion* kisszasszony ugyanis július elsejétől kezdve Ós-Budavárba van szerződötve és állítólag közbért tartozik fizetni azért, hogy előzőleg a *Somossy Mulatóban* lépett fel. A végrehajtási bizottság *Charmion* kisszasszonyt ágyban fogva találta és 85.000 frankos értékű ékszerrel biztosítási végrehajtással lefoglalta és bírói letétbe vette. *Miss Charmion* az amerikai konzul és jogtanácsosa útján a bírói aktus megsemmisítését fogja szorgalmazni, addig azonban akadálytalanul fogja ezután is művészetét az orfeumban bemutatni.

— **Tell csokoládé.** Evvel a jelzéssel a *bodenbachi Hartwig* és *Vogel* cég rendkívül finom és olvadékonny ét-csokoládét gyárt, amely elegáns kiállításban, a *Tell-mondára* vonatkozó képekkel (és ki-lós táblákkal) három különféle fajtában 30, 40 és 50 krért kapható. A *Tell-csokoládé*, amely nyersen is élvezhető utazás alkalmával, a legtöbb budapesti cukrászüzletben, valamint csemege- és fűszerkereskedésekben kapható. Ajánljuk mindenkinek.

— **A Margitsziget.** A fővárosi ember egész héten várva-várja a vasárnapot, ezt az egyetlen napot, amikor tisztább levegőt akar színi és valamit látni szeretne a természet pompájából. Ezért telik meg előkelő közönséggel napról-napra a Margitsziget, mert itt egyesül a természet minden csodája. Csupa szín és csupa illat a budapesti Duna-ágnak ez a gyöngye, valóban áldása Budapest székes fővárosának.

— **Nagyothallás.** Egy gazdag nő, aki a nagyothallásból és fülzúgásból dr. *Nicholson* mesterséges dobhártyájának alkalmazása által gyógyult, 20.000 márkát ajándékozott dr. *Nicholson* intézetének, hogy azok a süketek és nagyothallók, akiknek nincsen módjukban megszerezni a mesterséges dobhártyát, ingyen megkapják azt. *Levelek* Institut *Nicholson* *Langcote*, *Gunnerson*, London, W. England címére küldendők.

— **Az állatkertből.** A Triesztben vásárolt állatszállítmány már megérkezett az állatkertbe. Ugyanott a négy idomított him oroszlánok naponként a délutáni órákban tartatni szokott előadások néhány napig szüneteltek, mert a mostanában szokatlanul ingerlékeny oroszlanok egyike előadás közben az idomított megátamta és jobb kezén mély sebet szánt. A seb már begyógyult, és a rendes előadások holnap (vasárnap) ismét megkezdődnek.

— **Ós-Budavára.** ma, vasárnap délután 7 órá-tól kezdve éjjel 7 előadást rendez nyílt színpadjain. Délután 4 és 6 órákor variété előadások lesznek a szerződött előkelő külföldi művészek közreműködésével, esti 7 órákor egy új népszerű *Menyecske-furfang* kerül színre, amelyhez a zenét *Dankó Pista* szerelte, 8 órákor a *Géza-gimnázium* című kiállításos balletoperett adja a 4 *Madecaps* leány japán táncbetéjével, esti 10/10 órákor megy a *Hódító Robuz* című bohózat, esti 10 órákor tartatik a nagy nemzetközi variété előadás, amelyben a világhírű *Littlo Tich* működik közre, esti 10/10 órákor adatik a *Meg-tyünk a mamához* című bohózat. A hangversenyt a teljes honvédeknek szolgálta. A belépő díj délutáni 6 óráig 20 krajcár, ezután pedig 30 krajcár.

— **Katonazené és cigányzenés a Hirmondóban.** A holt szezon alatt, amikor az *Operaház* előadásai szünetelnek, s amikor a művészek és a művészek távol vannak Budapestről, a *Teletón Hirmondó* sem operai előadásokkal, sem hangversenyekkel nem szolgáltathat előfizetőnek. Hogy azonban mégis nyújtson szórakozást azoknak, akik a nyarat a fővárosban töltik, a délutáni katonazené mellett este 8 óráig 11 óráig felváltva közvetíteni fogja egy *katonazené* és két *cigánybanda* koncertjeinek számait. Tekintve azt, hogy egy katonazené, mint a cigányzenészek kiűnésül a *Hirmondóban*, a publikum bizonyára szívesen fogja venni az igazgatóságnak ezt a gondoskodását.

— **Hazai ipar.** *Wein Károly* és *Társai* széppeségi vászon és kamuka-damaezt-áru gyárosok főraktára Budapest, IV. Koronaherceg-utca 8.

(x) **Legjobb minőségű és színtartó harisnyák és sportruházatok** legnagyobb választékban *Heyek Adolf*nál IV., Szervita-tér 8. A *vadászhöz*.

(x) **Ha öszül a haja**, vegyen *Hair-regenerátort* 1 forintért *Zoltán B.* gyógyszerárában (Budapest, Nagykorona-utca 23.), ettől a haj eredeti színét visszanyeri.

(x) **Svájo legszebb tájai** kétségtelül olyan látványosságot képeznek, melyek a világ összes turistáinak érdeklődését a legnagyobb mértékben bírják. Ezért kezdte meg a Magyar Körkép-Társaság már a múlt héten a Hódoló diszfelvonulást látogatni előtt a svájci képek bemutatását. Ezen, a társaság nagy angol vetítő gépével bemutatott, gyönyörű kivitelű természetesen színű képek a legnagyobb illuziót keltség, s mintegy a körkép látogatói és sorozottai is külön belépő díj nélkül tekinthetik meg. — a legkényelmesebben szereshet magának fogalmat Svájerléd és nagy természet szereségeiről bárki is. Az eddigi káposzort olyan nagy tetszésre talált, hogy azt a társulat egy csoport újjal

megbővítette s az eddigieken kívül láthatók még: a Rhone-gleiser a Furka-szorosból tekintve, a szent-bernáthégyi kólosor és a szent-bernáthégyi kutyák csoportja, Thun, Interlaken, Freiburg, Luzern, a Schweizerhof előtti sétány, vízese Faidnál, a világhírű szent-gothárdi vasut legnevezetesebb áthaladási, a giessbach-i vízese stb. Vasárnap négy bemutató előadás lesz és pedig délelőtt 11-kor, délután pedig 4, 5 és 6 órákor.

Halálos fürdő a klinikán.

(A rendőrség titkaiból.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, június 17.

Az üllői-úti klinikán ma két hete egy ideg-beteg gyermek — a *kellő fölügyelet híján* — belefutott a fürdőkádba. A halálos szerencsétlenségért, amelynek egy *zombori* kocsis tizenkétéves fia, *Nagy József*, esett áldozatául, a klinika vezetősége *Tóbiás József* szolgálat vonta felelősségre. *Tóbiást*, akit a II. belgyógyászati klinika szolgálja, képpen alkalmazták, a VIII. kerületi kapitányság kihallgatta és letartóztatta. Csak harmadnap bocsátották ismét szabadlábra, amikor már, noha az ápolási teendőket tulajdonképpen nem is kellett volna végeznie, állásától fölfüggesztették.

(A szerencsétlenség.)

A halálos szerencsétlenség, amelyet a klinika és a rendőrség vállalva igyekezett eltitkolni, május 3-ikán történt. *Nagy József* idegbénelásban szenvedett és már néhány hónapja kezelték dr. *Kéll* *Károly* egyetemi tanár belgyógyászati klinikáján. Május 3-ikán, szombaton délelőtt tizenegy órákor a tizenkétéves *fiút Tóbiás József*, a II. osztály szolgája, meg akarta fürösztetni. A beteg gyermeket betette a fürdőkádba, ezután átment az *Angyal gyógyszerárba*, hogy a délelőtti folyamán rendelt gyógyszereket elkészíttesse. Nem soká időzött a gyógyszerárban, csupán addig, amíg a receptek könyvét átvették tőle. Ezalatt történt a katasztrófa.

Egyik betegnek, aki nem messze fektött a fürdőkádtól, feltűnt, hogy az idegbéneli fiu roppant csendes. Figyelnéi kezdett és megrettenve tapasztalta, hogy még csak a lélekzetvételét sem hallja a fiúnak. *A szobában nem volt senki*, a beteg tehát minden erejét összeszedve, segítségért kiáltott. A folyosóról bejött egy kedves testvér, odarohant a fürdőkádroz, s rögtön látta, hogy a *fiu meghalt*, a teste a víz felszínén volt.

Mindenféleképp próbálták életre kelteni a vízbefutó betegét, de már késő volt. Az irgalmas nővér orvosért küldött, aki megállapította, hogy a szerencsétlen fiu a kádban elcsuszott, nagyon megijedhetett idegei teljesen megbéneltek és nem tudta a fejét kidugni a vízből. Csak amikor már megfulladt, akkor emelkedett a holttest a víz felszínére.

A klinika szolgáján, a szerencsétlenség láttára, iszonyu ijedség veit erőt és csupán annyit tudott a maga mentéségre mondani, hogy *elhalaszthatatlan teendője*, a gyógyszerek megrendelése végett, kellett elhagynia a klinikát.

A II. belgyógyászati klinika vezetője, dr. *Kéll* *Károly*, dr. *Jendrassik* *Ernő* egyetemi tanár, továbbá dr. *Kéll* *László* első tanársegéd és dr. *Wen-hart* *János* második tanársegéd megvizsgálták az ügyet és *Tóbiás József* szolgát okozták a halálos szerencsétlenségért. A VIII. kerületi kapitányság, amelynek rögtön jelentést tettek az esetről, ennek alapján *Tóbiást* délután letartóztatta. Két napig volt *Tóbiás* a rendőrség foglya, harmadnap, hétfő délután visszadták szabadságát.

A klinika vezetősége időközben *Tóbiás Józsefet* fölfüggesztette állásától.

(Az ugynevezett fölügyelet.)

Az a vallomás, amelyet *Tóbiás József* a rendőrségnél jegyzőkönyvbe mondott, borzasztó vád a belgyógyászati klinika ellen. Szinte hihetetlennek tűnik föl, hogy egy állami intézetben olyan botrányos a fölügyelet, mint ahogy az *Tóbiás* vallomásából kiderül.

A *Budapesti Napló* tudósítójának a klinikában volt alkalma ma arról meggyőződni, hogy a letartóztatott szolga vallomása teljesen megfelel a valóságnak.

A jegyzőkönyvbe vett vallomás szerint *Tóbiás József* tizenhat éve alkalmazottja a klinikának. Mint szolgát vették föl a II. belgyógyászati klinikára, de rögtön megbizták az ápolói teendőkkel. Az I., III., VI. terem és a külön osztálynak 6 volt az egyetlen szolgája és ápolója. Éjjel-nappal talpon kellett állnia, mert még éjjeli helyettese sem volt. Rendes napi teendői a következők voltak:

Mielőtt kerékpárt vesz vagy kerékpárt bécszerél, kérje Árjegyzékét a világhírű

CHAMPION és **THE ROYAL PROGRESS**

Láng Jakab és Fia kerékpárnagyraktára, Budapestben,

VIII. József-körút 41. sz. Képviselet: Kőbánya, Liget-tér 4. sz.

kerékpároknak, melyek raktáraink tuzsufaltsága következtében melyen leszállított árban kaphat.

Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító

műhely.

1. Az I., III., VI. terem és a különosztály betegeit átlag *negyven-ötven embert*, neki kellett naponként fűrésztennie.
 2. Naponként *négyezer* kellett rendszeren a *gyógyosztályba* mennie; kétszer délelőtt és kétszer délután, ezenkívül rendkívüli esetekben is.
 3. A beérkező és kimenő betegeket neki kellett *személyesen* a rendőrségnél bejelenteni.
 4. A haláleseteket ugyancsak *személyesen* neki kellett bejelenteni az anyakönyvi hivatalban.
 5. Végezte a szolgálai teendőket, amelyek gyakran nagyobb uttal voltak egybekötve.

Tizenhat év alatt kétszer léptették elő Tóbiást, most *háromszázötven forint* fizetése van és szabadlakása — a pincehelyiségben, amelynek a bejáratán mindenféle levezető csatornák vonulnak végig.

A fölfüggesztett szolgáló nős, három gyermeke van. A családja most kétségbeesve várja az elrendelt vizsgálat eredményét, amelytől kényerük függ.

A nehéz szolgálatban Tóbiás már rég kifáradt. Januárban kérte is áthelyezését a *Nemzeti Múzeumba*, de folyamodványát azzal az indoklással küldték vissza, hogy az állást mással töltötték be.

(Az áldozat.)

A vízbefutó gyermek szülőt táviratilag értesítették a szerencsétlenségről. Vasárnap a fővárosba érkezett *Nagy József* édesanyja és az urának a gazdája.

Az áldozatot dr. *Ajtai* egyetemi tanár boncolta föl és megállapította, hogy a *halált gondatlanság okozta*. Hétfőn a szerencsétlen gyermeket eltemették.

(A rendőrség halgata.)

A II. belgyógyászati klinika május 3-ikán délelőtt tett jelentést az esetről a VIII. kerületi kapitányságnál, amely elrendelte *Tóbiás* letartóztatását. A boncolás eredményéről ugyancsak a kellő időben értesítették a rendőrséget. Ebben az ügyben a vizsgálat nem valami bonyolódott akció, behozonyított tény, hogy gondatlanság okozta *Nagy József* halálát. Az *Angyal-gyógyosztály* igazolta, hogy Tóbiás a gyógyszereket rendelte abban az időben, amikor a halálos szerencsétlenség történt. E szerint most csak nem a „vizsgálat további folyamata érdekében” hallgatta el a rendőrség az egész esetet, amelyről még *egy árva szóval sem emlékezett meg?*

Egyébként a rendőrség ugyilászik rendszeresíti ezt a metódust. Május 26-ikán — a klinikán történt halálos szerencsétlenség előtt éppen egy héttel, elhallgatta a Bristol-fogadói liftjén történt, szintén gondatlanság eredményezte szerencsétlenséget. Már most hogyan higgyen az ember annak a jelentésnek, amelyet hónapokonként a főkapitány ur 6 méltósága a főváros törvényhatósági bizottsága elé terjeszt?

FŐVÁROS.

(*) **Uj tanító állások.** A közgyűlés elhatározta, hogy a községi polgári iskolákhoz 8 tanítói és 5 tanítónői állás szerveztessék. A belügyminiszter ehhez hozzájárult.

— **A kőbányai plébános-választás.** Fölkérték bennünket az alábbi sorok közlésére:

Tekintetes szerkesztőség!

A kőbányai r. k. híveknek *Hock János* mellett történt egyhangú állásfoglalása folytán, — méltányolva az indokokat melyek őket emez állásfoglalásra bírták, — nehogy nevem a lapokban továbbra is a pályázók nevei közt szerepeljen, van szerencsém kijelenteni, hogy az említett jelölés folytán a plébániára való pályázástól elálltam.

Budapest, 1899. június 17.

Szentgyörgyi Imre, káplán.

(*) **A vízdíj-szabályzat.** Az állandó vízvezetési bizottság ma délután folytatta az új vízdíj-szabályzat tervezetének a tárgyalását, amelyet azonban most sem fejeztek be, mert a vízdíjcsedés kulcsának a megállapítása okozza a legnagyobb nehézséget. Minthogy ez tekintetben eredményt eddigelő nem sikerült elérni, javasolja a bizottság, utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy tegyen tanulmányokat valamely helyesebb általánosító-rendszer megállapítása végett. A vízdíj-szabályzat tárgyalását a jövő szombaton folytatják s akkor remélhetőleg be is fejezik.

(*) **Adókövetés.** A fővárosi adókövető-bizottságok hétfőn, 19-ikén a következő helyrajzi számú III. osztály keresetadó-javaslatokat fogják tárgyalni: Az I. kerületben (Tabán) 2160—2183 számig; a II. kerületben (Országot) 3488—3637/68. számig; a IV. kerületben a 454—464. számig; az V. kerületben az első bizottság az 1026—1054. számig; a VI. kerületben az első bizottság a 3225—3233. számig; a VII. kerületben az első bizottság a 4928—4935. számig; a második bizottság a 43004/1—4306. számig; a VIII. kerületben az első bizottság az 5765—5787. számig; a második bizottság a 6841—6870. számig; a IX. kerületben a 9133—9160. számig; a X. kerületben a 8454—8466. számig.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Szt. Lukácsfürdő téli és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Nagy kénés lazapfűrdő, melynek 5200 méter nagyságu nyílt medencéiben a forrásvíz naponként négyezer megújul. Mindennemű gyógy és üdítő fürdők. Kitűnő szállodák. Vendéglő saját üzemből. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Igyunk ARTEZI savanyúvizet

valódi jó minőségben csak az „ARTEZIA” budapesti vendéglősök szikviz és pezsgítőalkotó gyár r. t. (VII. ker., Egressy-ut 20/c) szállítja.

Kapható minden vendéglős és fűszeresnél.

A közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

Az eredeti levél szövegszerű fordítása.
Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, Neunkirchen Alsó-Ausztria.
 New-York, 1898. május 18.

Tisztelt Uram!
 1895. november 12-én reumatizmus következtében kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolc hónapig egy és ugyanazon helyen fektüdtem és nem voltam képes egy tapodtat sem mozdulni; testem súlya 175 fontról 130 fontra esett, jelölül a nagy fájdalomnak, melyeket ezen évek alatt kiállottam. Majdnem, minden gyógymóddal megpróbálkoztam, így villamos borogatással, török fürdővel stb. és az orvosok minden fajtájával. De azért jobban nem éreztem magamat, úgy, hogy az orvos, kibez utóljára fordultam, a pénz sem fogadta már el, miután azt mondta, ugys hiába. Ezen időben történt, hogy találkoztam egy barátommal, ki nekem a **Wilhelm-féle antiarthritikus, anti-reumatikus vértisztító**-teát ajánlotta, mint eszathalattian szert a reumatizmus ellen. Bizalmatlan voltam ez új szer iránt, s elmondtam, hogy mi mindent használtam már eddig. A sors úgy akarta, hogy írjak Önnek és szíven azt sugalmazta, hogy mégis van egy segítő, ki engem meggyógyít. És csakugyan meggyőződtem, hogy el így ilyen megmentő. Nem tudom szavakban kifejezni azon fájdalmakat, melyeket a három évem keresztül kiállottam, de most már nem varja semmi egészségemet és e pillanatban úgy érzem magam, mintha újra születtem volna, a világ minden kincsénél többre becsülve a **Wilhelm-féle antiarthritikus, anti-reumatikus vértisztító** teát.

Legyen oly jó Uram és küldjön nekem postafordultával v. m. 1 tucat (12) csomagot az Ön **Wilhelm-féle antiarthritikus, anti-reumatikus vértisztító** teájából. Önnek a legjobb egészséget és hosszú életet kívánva, maradtam tisztelettel.
Gordon M. József, 179 orchard st. New-York.
 Amerikai Egyesült Államok.

Főraktár: **Wilhelm Ferenc** gyógyszerésznél, Neunkirchenben A.-Ausztria.

Egy csomag ára 1 frt, 8 adagra osztva.

Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszer. Király-u. 12. **Petri Ottó** gyógyszer. Váci-körút 17. **Thallmayer és Seitz**, Kochmeister Fr. utóadai. **Neruda N. Bécsben:** es és kir. udv. gyógyszerész. **Berlinben:** Schering's Grüne Apotheke, Chaussee str. 19. **Münchenben:** Dr. Bedall, Thal 13. Vidéken minden jobb nevű gyógyszerháznál és droga-üzletben.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **A Vigzinház színésziskolájának vizsgálata.** A *Vigzinház* színésziskolája, holnap, vasárnap délután tartja meg nyilvános vizsgálati előadását. A növendékek *Gyöngyi* Izsónak *Irma öröksége* című színművét adják elő. A vizsgálati előadást rendkívüli módon mérsékelt helyárak mellett tartják meg.

A *Vigzinház* iskolájának első éves növendékei tegnap tettek le a vizsgálatot a *Balassa* és *Rózsaszék* tanárok által előadott gyakorlati tantárgyakból. A vizsgálat, amelyet a színpadon tartottak meg, teljesen meggyőzőt bennünket arról, hogy az iskola jeles tanárai az egyszerű, természetes beszédmódot és affektálás nélkül való játékok ottlakták be növendékeikbe. Jól vált be *Balassának*, a *Vigzinház* jeles művészeinek, az az egészen új kísérlete, hogy a versek szavalásánál alig elkerülhető alpnatos kiküszöbölése céljából magyar népmeséket mondat el növendékeivel. Ebben különösen *Pető Steffe* és *Ujvári* Miklós tunktek ki, míg a versek előadásában *Tarján* Irma, *Szél* Ionka és *Koltai* Szerén jelentek. Azután a *Silketeknek kell lenni* és *Kukinél prédikáció* című egyfelvonásosokat láttuk, igen sikerült, összevágó előadásban. *Kovácsi* Elza, *Szécsi* Emma, *Végő* Géza és *Hajnal* György a jeles iskola legfigyelemre méltóbb tehetségei. A vizsgálatot szép közönség hallgatta végig.

** **Bucsuó primadonnák.** A *Magyar Színház*ban ma este *A gésdák* adták s ebben az előadásban léptek fel utóljára nyári szünidejük előtt a színház primadonnái *Ledófsky* Gizella és *Vlád* Gizella. Az előbbi ismert jeles Molljában, az utóbbi Mimoszban bucsuzott el a közönségtől s a szép számu közönség mind a kettőjüktől meleg bucsút vett. A két primadonna sok tapsot kapott az est folyamán.

** **Vlád** Gizella távozása. *Vlád* Gizella, a *Magyar Színház* primadonnája, mint értesülünk, október havában maradvál a színházról.

** **Ujházi vendég szereplése.** *Ujházi* Ede június 20-ikán mint vendég lép föl a Krisztinavárosi Színházban. A *Falu* rosszában *Gonosz Pista* szerepét játssza. *Maló* igazgató ezenkívül néhány népszínműben való vendég szereplésre akarja a mestert megnyerni, amelyekben *Ujházi* annak idején olyan nagy hatást ért el.

** **Mossolova Vera.** A carosu, érdekes orosz táncosnó, akiről, moha még csak a kadriüllba tartozik, el kellett ösmernünk, hogy fenomenális tehetség, alighanem a jövő évtől kezdve a *M. K. Operaház* primaballerinája lesz. *Barbieri* kisasszony, *Müller* Katka utóda, aki nem vált be, az intendantsától szerződése felbontását kérte és azt meg is kapta. Már most primaballerinára lévén szükség, gróf *Keglevich* István intendants *Mossolova* Vera kisasszonynak tett szerződési ajánlatot. A bájos táncosnó, akiről tévesen írták, hogy a pétervári udvari ballethez tartozik, mert ő Moszkvában lejt a klasszikus keringő, még nem nyilatkozott, hogy vajjon elfogadja-e az ajánlatot. *Mossolova* Verában operánk egy első rangu tehetséghez jutna csakhogy ki fogja itt tovább képezni?

** **Hírek a Vigzinházból.** A *Vigzinház* e hónap végéig nyitva marad, úgy hogy a színház utolsó előadását június 29-én tartják meg. — A *Vigzinház* e heti műsorát *Feydeau*nak a *ferj vadászni jár* című boházta tölti be. Az óriási sikerért darabot csak esütörtökön és szombaton szakítja meg *Az Arany Kakas* előadása.

** **Az Országos Színész-Akadémia új titkára.** *Latabár* Kálmán, a Nemzeti Színház tagját, a közoktatásügyi miniszter az országos színművészeti akadémia titkárnak nevezte ki.

** **Az új kassai színház művezetője.** Az új kassai színház művezetője, értesülünk szerint, *Halasi* Béla, a *Magyar Színház* jeles jellemzésze lesz. A művész a mai napon már ki is lépett a színház kőtelekéből.

** **Novelli a Vigzinházban.** Már adtnak hírt róla, hogy *Ermete Novelli*, a híres olasz művész az ősön vendége lesz a *Vigzinház*nak. Ugy értesülünk, hogy a napokban *Budapesten* járt az olasz művész impresszárija, aki véglegesen rendezte az érdekes vendég szereplés kérdését. *Novelli* október havában út estén át fog a *Vigzinház*ban fellépni.

** **A Magyar Színház évadja.** *Beöthy* László, a *Magyar Színház* igazgatója, a lefolyt évadról külön jelentésben számol be a részvénytársaság igazgatóságának. A jelentés a következő adatokat tünteti fel: A *Magyar Színház* 51 délutáni és 303 esti, összesen 354 előadásban 9 magyar és 14 idegen darabot 277-szer hozott színrre. A 377 előadásból magyar darabokra esett 183, idegen darabokra 194 előadás. Az egész év jegybevétele 203.479 frt 75 kr., bérleti bevétele 3927 frt 65 kr., egyéb bevétele 18.735 frt 17 kr., a *Magyar Színház* összes bevétele tehát 226.142 frt 57 kr. volt. Az előadások után fizetett a színház szerzői szerleletdíj címen 16.913 frt 75 kr, ebből magyar szerzőknek jutott 9370 frt 25 kr., a többi külföldi írók és zeneszerzők kapták.

Az előadott hazai darabok közül A *Gyurkovics* lányok 62, az *Aranylakodalmor* 48 és a *Robincok* 21 előadást ért meg. Tíznel többször kerültek színrre *A bolond* (17) és az *Egyiptom gyonyje* (16). A hazai írók és zeneszerzők közül színrkerültek: *Rákosi* Jenő, *Herczeg* Ferenc, *Heltai* Jenő, *Rákosi* Viktor, *Makai* Emil, *Márkus* József, *Latsko* Andor, *Beöthy* László, *Mabados* Béla, *Porrái* Miklós, *Hegyi* Béla, *Fekete* József és *Donáth* Lajos.

Az idegen darabok közül *A gésák*, 72-szer került színrre. Tíz előadásnál többet ért meg ezenkívül a *B. A. L. E. K.* (26), *Garasos* kisasszony (19), *A Barnett-lányok* (17), *A krokodilus* (16) és az *Áruló* (12), A külföldi szerzők közt *Gandillot*, *Varney*, *Roger*, *Planquette*, *Jones*, *Hervé*, *Heuberger* voltak műsoron.

Az előadott eredeti darabok közt volt 1 látványos színmű, 1 életkép, 2 operett, 1 vígjáték, 1 bohóság, 1 énekes színmű, 1 dramolet és egy jelenet; az idegenek közt 3 francia bohóság, 6 francia operett, 1 amerikai dráma, 1 angol operett, 1 német dráma és 2 német operett.

Bemutató előadás volt 15 és pedig 6 hazai, 8 idegen és 1 estén hazai és idegen került színrre. Repriz 1 hazai és 5 idegen darabból volt.

A személyzet a 354 előadásban kívül résztvett 105 kar-, 195 ének-, 39 zenejavító-, 69 tánc-, 19 olvasó-, 46 rendező-, 139 emlék-, 45 részletes-, 75 fő- és 15 nyilvános főpróbán.

A színház tagjainak fellépőjeiről a következő statisztika számol be: *Nők:* *Rózsa* Lili 275, *Bilkei* Irén 248, *Héban* Anna 209, *S. Serlegi* Ida 204, *Sz. Szilassy* Rózsa 197, *Aranysos* Janka 150, *Haller* Irma 130, *Szalay* Aranka 121, *Varga* Anna 116, *Láng* Etel 92, *Ledófsky* Gizella 90, *Ráskai* Emilia 85, *L. Komáromi* Marika, 83, *Vlád* Gizella 79, *Breznai* Anna 66, *Szalóczy* Irén 57. *Férjak:* *Kardos* Andor 245, *Odry* Zsúrd 243, *Rózsabegy* Kálmán 220, *Kálmár* József 213, *Boross* Endre 206, *Bessenyei* Miklós 206, *Füredi* Béla 189, *Mátrai* József 183, *Sziklai* Kornél 182, *Giróth* Károly 166, *Szilágyi* Vilmos 143, *Halasi* Béla 138, *Molnár* László 110, *Ráthonyi* Ákos 85, *Vidor* Dezső 72, *Dezsy* Gyula 29. A karmesterek közül *Fekete* József 142, *Donáth* Lajos 82 estén dirigált.

Az igazgatói jelentés végül köszönetet mond a végrehajtó bizottságnak: *Hegedűs* Béla elnöknek, *Filó* Lajos alelnöknek és *Tamásdny* Lászlónak.

**** Évzáró zenevizsgák.** Forti Ottó kitiűnő zeneiskolája, amely immár 15-ik éve terjeszti és fejleszti a Duna jobb partján a finomabb zenei ízlést és szak-képzettséget, ma délután tartotta évzáró vizsgáját a fővárosi Vigadó termében nagyszámú és distingváltnak közönség részvételével. Ez a jálus zeneiskola meg is érdemli a nagyművi pártolást, mert a zeneirodalom választékos termékeit hozza felszínre, — a magyart is beleértve — amelyeket 16 számból álló műsorban a növendékek mindannyia fejlett technikával, ízléssel előadással és biztonsággal emelt érvényre. Erkel, Liszt, Volkmann művei mellett, Rubinstein, Mendelssohn, Schubert, Saint-Saëns, Moszkovszky, Heller s Wagner művei szerepeltek. A számos vizsgázó növendék közül főleg ki kell emelnünk Eberling Marzitót, Weichhart Melaniet, Payer Mariskát, Hummer Stefanit, Brandtweiner Hildát, Szegedi Jolánt s Zander Lászlót és Mandl Bélát, kik méltó tapsokat arattak értelmes s jól iskolázott játékkukkal ugy a magán-, mint a két zongorán való előadásban. (i. l.)

A **Budapesti Zenekezdők Egyesülete** ma tartotta disztermben az évzáró vizsgát. A közreműködők közül említés érdemelnek: Jankovics Mariska, Károlyi György (hegedű), Tanár: Waldbauer, Hess Ödön, Wotruba János (gordonka), Tanár: Bürger), Károlyi Erzsike, Drávits Leona, Schekolin Lina és Schekolin Riza igen jól játszottak (zongorán). Tanár: Altschul). Mindannyian sok igyekezettel, és nagy tehetséggel mutatták haladásukat, amit dicséretükre válik a kitiűnő tanároknak is.

**** Színházak műsora:** **Vígyszínház:** Vasárnap délután: *Iraa öröksége.* A **Vígyszínház** színésziskolájának vizsgálati előadása. Este: *A férj vadászni jár.* Hétfőn: *A férj vadászni jár.* Keddén: *A férj vadászni jár.* Szerdán: *A férj vadászni jár.* Csütörtökön: *Az arany kakas.* Pénteken: *A férj vadászni jár.* Szombaton: *Az arany kakas.* Vasárnap: *A férj vadászni jár.*

Fővárosi Nyári Színház: Hétfőn: *Folt, amely tiszt.* Keddén: Ujházy Ede vendégfeltevével *Falurossza.* Szerdán: Ujházy fellétevével *Cigány.* Csütörtökön: Ujházyval *A vén bakancsos és fia, a huszár.* Pénteken: *Megázott Amor.* Szombaton: Ujházy vendégfeltevével: *Leugyel Zsidó.* Vasárnap délután: *Jáfet 12 felesége.* Este: *Strike.*

Kapuzárás.

— A Nemzeti Színház vakációja. —

Budapest, június 17.

Vége a szezonnak. Kezdődik a boldog vakáció. Ma játszottak utolszor a Nemzeti Színház előkelő színészei és holnapról kezdve szeptember elsejéig zárva maradnak a masszív tölgyfa-kapuk.

Tavaly, szeptember elsején, *Katona Bánbánk*-jával kezdték meg az évadot és ma, június tizenhenedikén, fejezték be *Gabányi Árpád* vigjátékával, a *Kókai házzal.* Összesen tehát nyolc és fél hónapig látszottak a nemzeti színpadon, ami körülbelül 261 előadásnak felel meg. De ha ehhez a számhoz hozzá vesszük a *Várszínház* estéit, a délutáni előadásokat és a középiskolai tanuló ifjúság számára rendezett szerdai előadásokat: legalább is háromszáznegyven előadás kerül ki az összeadásból.

A mennyiség határozottan tekintélyes és az összes közreműködők megérdemlik, hogy fáradságukat a legedesebb pihenés jutalmazza. Én is azt kívánom valamennyinek, kicsinek, nagyoknak egyaránt: legyen sziesztájuk kényelmes és zavartalan, akár az Északi Tenger partján, akár a Tátra fenyveseiben, akár valami kis magyar falu apró házai közt.

Fáradt testüket pihentessék ki jól, de szellemük ne aludjék el egészen a vakáció puha párnáján. A szellem akkor működik legelőkeltebben, akkor legfogékonyabb az impressziók befogadására, amikor a test fölszabadul a napi munka terhétől; amikor a beverő matéria nem akadályozza meg a kontempláló elme szabad rúpülését.

Vigyenek magukkal egy csomó érdekes olvasmányt. Egy-egy pszichológus-regényt *Bourget*-től, *Daudet* Alfonzótól, *Cherbuliez*-től, *Serao* Matildótól és azoktól a szerzőktől, akik tanulmányozták az embert, akiknek a műveiből művészi foglalatban csillog felénk a valóság, akiknek a segítségével bepillanthatunk a lélek mélységeibe s akitől meg lehet tanulni, hogy bizonyos adott helyzetekben mi módon nyilvánul a szenvedély. Színesnek erre nagy szüksége van, sokkal nagyobb, mint más közönséges olvasónak.

De ne csak regény legyen az utazó táskájukban. Vigyenek magukkal világtörténetet, tudományos esszét, esztetikát, kritikai dolgozatokat színészekről és színdarabokról. Vigyék magukkal *Taine*-t, *Sainte Beuve*-t, *Carlyle*-t, *Bajzát*, sőt az öreg *Blair* Hugót is a néhai *Kiss* János superintendens jó magyar fordításában. Csomagolják be bőrös ládájukba *Lombrosot* és *Mantegazzát*, *Vischert* és *Kraft-Ebinget*. A pszichológia szomszédságában hadd legyen ott a psziko-patológia, mert ebben a neurastheniás, perverz irodalomban sok félrűlt alak fordul elő és a színészek ezeket is élethíven kell megtestesíteni a színpadon.

Léptessék maguk elé ezekből a könyvekből a história alakjait; lássák színről színre a különböző korszakokat, sajátos felfogásukkal és sajátos kosztümjeikkel együtt; tanuljanak a mélyen járó kritiku-

sok dicséreteiből és kifogásaiból; elmélkedjenek történeti és esztetikai tanulságok fölött. Mindez arra fog szolgálni, hogy lelkük magasabb színvonalra szálljon, hogy látókörük kiszélesedjék, hogy kifejező eszközeikben gazdagodjanak. Minél több reflexiót, minél több elméletet dolgoznak föl magukban, annál életteljesebb lesz az, amit a színpadra visznek; annál több igazság lesz abban, amit ábrázolnak — s ez a művészet lényege.

Hány tudományos könyvet olvas *Zacconi*, *Novelli*, *Duse* Eleonóra! Esztetika, lélektan, történet, orvosi tudomány nem bocsáthat közre olyat, hogy ók azonnal meg ne szerezzék.

Nálunk nem ok nélkül mondják, hogy színészek tekintélyes része vagy egyáltalán semmit vagy nagyon keveset olvas, és szabad idejét inkább a kávéházban, a korzón, Ós-Budavárában tölti, kártyázva, sétálva, triviális adomákat fecsegtve. Öszintén szólva: meg is látszik rajtuk. Némelyik tizenöt-husz év óta egy lépést sem tett előre. Régi fogásaikból élnek, magukat ismétlik folytonosan, működésük sablonnal vált.

Ezen változtatni kell, mert a korlátolt, tudatlan színészből sohasem lesz nagy művész, ha mindjárt elbizakodottságával az egetek hasogatja. Nem szuverén lenézéssel, hanem tanulással, gondolkodással lehet utólélni a *Duse* és *Zacconi*-féle — „komédiásokat!”

A Nemzeti Színház lefolyt szezonja lassan indult, de azután elég mozgalmassá vált és a téli hónapokban gyors tempóban jöttek az eredeti újdonságok.

A szeptember elején hivatalosan közölt programnak egypár numerusa elmaradt.

Igérték a *Szent Margit* asszonyt Váradi Antaltól. Nem került színre. Igérték a *Radovich feleségét* Abonyi Árpádtól. Nem adták elő.

De nem jelent meg a műsoron *Jókai Mór Leventéje* sem, noha ez a darab 1896. óta minden esztendőben ott szerepel a hivatalos programigéretei közt.

Nem tudom, mi az oka, hogy ennyire haboznak a *Levente* színehozzatalával? Csak ennyit tudok: ha én volnék a Nemzeti Színház vezetője, nem várakoztatnám meg a magyar nemzet legnagyobb költőjét, *Jókai* Mórt. Megvárakoztatnám *Bissant* és *Berr* de *Turique* urat, de a *Jókai Leventéjének* helyét szorítanék a szezon legkedvezőbb idején, hogy iránta való tiszteletemet ezzel is kimutassam.

Jókai Mórt különben a *Fekete vérrel* kárpólták. A darabban *Márkus* Emiliának rendkívüli sikere volt. Érdekes, hogy a cigányasszony szerepét *Jászai* Mari csak hónapok múlva vette át *Boér* Hermintől.

Az ígért és az elzotes programban föl sorolt idegen darabok közül elmaradt:

Andrea, *Sardou* színműve,

Brittanikus, *Racine* tragédiája,

Galotti *Emilia*, *Lessing* drámája.

Echegaray rettentő drámája, a *Szent-e vagy örült*, szintén elmaradt és pedig azért, mert a *Vígyszínház* hamarabb hozatta színre az inkvizíció kinszenvedéseire emlékeztető novitást.

*Cyrano de Bergerac*ot nem ígérte határozottan a program, ennek az elmaradása tehát egészen szabályszerű. A magyar fordítás én december végén bocsátottam a színház rendelkezésére. Lehet, hogy kifogytak az időből. De részemről csak helyeselni tudom, hogy nem adták elő mindenanor, esetleg ápril közepéig. Jól előkészítve, jól betanulva, gróf *Keglevich* István köztümjeivel: *Rostand* érdekes, poétikus darabjának nagy és tartós sikere lehet a jövő szezonban, ha mindjárt november derekán színre kerül.

A múlt szezon öt — egész estét betöltő — eredeti darabbal szolgált. Szeptembertől áprilig színe került:

Királyi házasetet, *Somló* Sándortól,

Himfy *dalai*, *Berezik* Árpádtól,

Fekete vér, *Jókai* Mórtól,

Első vihar, *Herzog* Ferentől,

Bűnös szerelem, *Császár* Imrétől.

A *Fekete vér* premiére-jén a zsufolt ház tüntető lelkesedéssel ünnepelte *Jókai* Mórt és *Himfy* *dalai* *Berezik* Árpádnak szerezték meg a babért és a nagy színpadi sikert. Eredeti színműnek régesrég volt olyan hatása, mint *Berezik* Árpád vigjátékának. A múlt szezon játérendjén ez a kedves, zamatos, magyar lélektől áthatott darab szerepelt legsűrűbben és azóta az ország valamennyi nagyobb színpadán színrekerült. *Berezik* vigjátékát a múlt szezon slágerének nevezhetjük.

Az idegen szerzők darabjai közül *Ibsen* *Gabriel* *Borkman*jának volt legmélyebb hatása. Voss *Rikárd* szociális tragédiáját, a *Bűnös*, főleg *Ujházy* megírta, egyes részleteiben kiváló szép alakítása tartotta fenn. Színrekerült ezenkívül *Bracco* *Pietro* *Carusia* (a cím-

szerepben *Gabányi*val), *Dumas* és *Girardiné* asszony *Bűnhődése* és a *Berr* de *Turique*-féle *Válság előtt*.

A reprizékkel nem volt különösebb sikere a Nemzeti Színháznak. *Toldy* *István* *Kornéliája* négy előadás után lekerült a műsorról s ugyanez a sors érte a *Bagdadi hercegnőt* is, *Dumas* Sándor tulontul excentrikus darabját.

A *Mészáros*-féle pályaművekből sokat várt az igazgatóság, de a termés rosszul ütött be. A bírálók a rengeteg sok társadalmi drámából egyet sem ajánlhattak előadásra. Az újra kitiűzött jutalom-díj talán reparálni fogja ezt a fiaskót.

A bezáruló szezon végén konstataálnunk kell, hogy a társadalmi darabok rendezésében és kiállításában egy év óta nagyobb gondosságot, finomabb ízlést vetünk észre. Ezt a szemmel látható, jóleső javulást kétségkívül a gróf *Keglevich* *István* intendantságának köszönhetjük.

Finita la commedia. Legördült a függöny és az előadás végén percekig zuhogott a zsinórpadjáról a színpadi záporcső. Ezzel a mesterséges árvizvel végződött a szezon. De a Nemzeti Színház élen most szerencsére olyan ember áll, aki a jövő érdekében dolgozik s akinek nem az a jelszava: *Après moi le déluge!*

Ábrányi Eml.

MŰVÉSZET.

□ **Morelli** **Gusztáv**. Ma egy szerény, visszavonult magyar művészt ünnepeltek pályatársai és tanítványai. Huszonöt hosszú esztendőn át fárdatlanul munkálkodott a tanári pályán, miközben válogatott szép metszetekkel gyarapította a magyar művészet inventáriumát. *Morelli* **Gusztáv** ez a szorgalmas, szerény tanár, őt ünnepelték ma délelőtt az *Iparművészeti Iskola*ban, ahol a fametszés tanára. *Morelli* előzetesen mísem tudott az egészről, a kedves meglepetés könnyekig meghatotta az öreg mestert. Délelőtt diszkonferenciára gyűlt egybe a tanári kar, amelyre meghívták a mestert is. Ott *Fittler* *Kamill* tanár mondott lendületes, lelkes felköszöntőt, felköszöntőben *Morelli*ban a magyar fametsző-művészet legnagyobb mesterét. *Iparművészeti* kartársai szép ajándékkal kedveskedtek neki: átadták a mesternek zöld plüs keretbe foglalt arcképét, amelynek ezüst koszorúját *Loránffy* tanár tervezte és *Herzka* mintázta. Az arckép *Balló* *Ede* olajfestménye után készült, *Chabada* metszette része. A mestert munkaközben ábrázolja. Azután régi tanítványai köszöntötték, mind eljöttek, nevében a mester régi dolgozóitára, *Förrei* mondott felköszöntőt. Ők halájuk jeléül óriás babérkoszorút nyújtottak át. *Morelli* mostani tanítványai virágcsokorral kedveskedtek. A szerény művész alig tért magához a megaláztatástól, könnyei sűrűn pörögtek orcáján. Este *Morelli* tiszteletére bankettet adtak barátai és tisztelői a *Szent István* szállóban.

Az ünneplés méltán érte *Morelli*-t. Ő a legkitiűnőbb magyar fametsző, sőt méltán mondhatjuk, hogy a modern fametszés uttörője nálunk. Temérdek művei közül csak az *Osztrák-Magyar Monarchia Irásban és Képen* című vállalat részére készített fametszetreke utalunk, azután a *Zichy* *Mibály* két allegorikus képének pompás metszeteire, amelyek temérdek magyar ház ékességei. Szinte unikum az az óriás fametszete, amelyet a *Magyarok lejövetele* című panorámáról készített s amely már szokatlan nagyságánál fogva is (ötötfél méter hosszú) nevezetes. Számos itthon és külföldön ért kitüntetéséhez méltán sorakozik az, amelyet a mai ünneplés adott neki.

□ **A Nemzeti Szalon** választmánya ma este tartotta választmányi gyűlését, amelyen megállapította az egyesület jövő őszi programját. *Hock* *János* országgyűlési képviselő alelnök előterjesztette a júniusi tartat eredményét. Az egyesület összesen 45 darab képet és három szobrocskát adott el 5100 forint értékben. A legutóbbi napokban elkelt: *Edvi* *Illés* *Aladár*, *Szicszay* *Ferenc*, *Markó* *Ernő* és *Nyilasay* *Sándor* egy-egy képe és *Kiss* *György* három szoborműve. Az évi eladás értéke január elsejétől június 16-ikáig huszonnégyezer forint.

SPORT.

*, **Evezős-verseny.** A *Magyar Evezős-Egyesület* *Országos Szövetsége* által vasárnap rendezendő evezős-versenyre az előkészületek már megtörténtek. Az aradi, szegedi és bécsi versenyzők teljes számban megérkeztek és szorgalmasan gyakorolnak a verseny-pályán. A versenyintézőség tudatja, hogy a közönség részére, a *Margitsziget* pesti oldalán, az alsó vendéglo irányában külön hajó van kikötve, melyre a szigetéről lehet leszállani. A hajó a verseny tartama alatt a helyszínén fog állani, úgy hogy az egyes ver-

senyszámok között is lehet a szigetre visszamenni. A szigetre a közönség a rendes helyi hajókon mehet a fővárosból. A külön hajóra szóló jegyek az eskü-téri, lipótvárosi hajópénztárnál, valamint künn a szigeten 1 forintért válthatók. A verseny 5 órákor kezdődik.

Országos law-tennis verseny. Ma volt a férfi és női egyes verseny, melyben három pár állt ki. Az első játszmban Yolland Arthur és dr. Téry Józsefnek győztek Szentgyörgyi Imre és Schmidt Ödön ellen. Arány 9:7:6:1. A második játszmban Yolland Arthur és Téry Józsefnek győztek és vesztek parthit Schmidt Ödön és Rakovszky Etel ellen. Arány I. 6:1; II. 7:1. A versenyt ma is nagy és előkelő közönség nézte végig.

Az utolsó galoppok. Tegnap reggel végezték Hamburgban a Derby crackek utolsó munkájukat a holnapi nagy versenyre. A Sportélet távirata szerint Bonvivant (Adams) 1600 méter galoppot kapott, az utolsó 800 méteren Philistertől vezetve; Galifard (Sydenham) a Derby-distancián futotta meg, vezetve Angelytől (Adams), míg Gastfreund, Gaticano és Namouna csak 1000 méterre mentek. A két magyar crack csak egészen lassu munkát végeztek; állapota mindkettőnek a legkitünőbb.

Két Derby.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 17.

Izgalmas, régen látott turf-napja lesz a magyar sportsmannek holnap, a hamburgi és krakói Derby napján. A hamburgi természetesen elhalványítja a lengyelek nagy versenyét, mert míg ebben csak néhány magyar ló küzd egymással 40.000 koronaért, addig a horni gyepek nagy kérdés dől el: hogy a magyar tenyésztés produkál-e jobb, szívósabb lovakat ez idő szerint, avagy a német? Kilenec telivér dönti el ezt holnap a horni mezőn, névszerint a következők:

	lovagolja	
Graditzi ménés	Gastfreund	Ballantino
R. Cordes	Irmino	Ibbet
Hohenlohe herceg	Xamete	Warne
B. Königswarter	Bonvivant	Adams
Naumann B.	Gaticano	?
Ugyanaz	Namouna	Sopp
B. Springer G.	Angely	Wilton
Ugyanaz	Galifard	Hyams
Weinberg	Karl Martell	Jones

Hat német és három magyar; a német tenyésztés legeslegjára, fölünk pedig Pardon után a két legjobb, Bonvivant és Galifard. A küzdelem sorsát előre bajos kiszámítani, mert pozitív mérték nincs a két tenyésztés képviselőinek egymáshoz való viszonya tekintetében; de mellékkörülményekből, a mi lovaink és a német Derby-lovak eddigi futásából már lehet kombinálni. És azt hisszük, hogy minden képzelhető kombináció a mi lovaink javára szól, úgy, hogy minden turf-sovinizmus nélkül méltán számíthatunk Bonvivant, vagy Galifard győzelmére.

A mi lovaink mellett szől mindenek előtt az, hogy 3 éves klasszisunk jó; jó hároméveseink az idősebbekkel minden vonalon kiállják a versenyt. Ez már egymaga kedvező jelenség, ha tekintetbe vesszük, hogy a német hároméveseket minden vonalon verik s így a minap a Hansa-díjban, melyben a Derby egyik jelöltje, Irmino is futott, a három első helyet idősebb lovak foglalták el. Ha már most tudjuk, hogy az a négyéves évjárat, amely most a német hároméveseket veri, tavaly föltétlenül rosszabb volt, mint a miénk — hiszen a közepes Maikönig és Doria második és harmadik tudott lenni a Derbyjükben — akkor kétségtelen, hogy mostani, a tavalyinál jobb hároméves évjáratunk aránytalanul jobb a tavalyinál még rosszabb német Derby-klasszisonál.

Ez a kombináció, azt hisszük, be fog válni; még e mellett szől a közepes Missouri jó harmadik helye is az Unionban, Gastfreund és Namouna mögött. A mi lovaink közül forma szerint Galifard a jobbik, a Reeves-istálló barátai azonban Bonvivantban látják a győztest, melyet istállója egyenesen erre a versenyre preparált. Bonvivantnak tényleg nagy kilátása van ama révén is, hogy a hamburgi nyolcszögös pálya talán neki jobban meg fog felelni, mint Galifardnak. Mindent egybevetve, azt hisszük, hogy a két magyar ló:

Bonvivant és Galifard

lesz elől a küzdelemben, a németek lovai közül pedig nem az Union-nyerő Gastfreund, hanem az Unionban levert Namouna lesz a legjobb.

Ennél jóval kisebb és csaknem egészen lokális jellegű esemény lesz a krakói Derby. Egy-két jelentéktelen belföldi lengyel ló áll szembe négy jó lovunkkal: Sándorral, Timórral, Per Butters-szel és Irovallal. Míg a német Derbynek Namounában határozott favoritja van, a krakói Derbyre mind a négy magyar

lóra egyformán fogadnak. Mi azt hisszük, hogy Timár és Per Butters mégis csak különb lovak, mint Sándor és Iro s ők fognak ezek előtt beérkezni.

A krakói versenynap típije a következők:

- I. Dreher-istálló—Khimet
- II. Jaskolka—Margossa
- III. Timár—Per Butters
- IV. Mindegy—Busserl
- V. Contrás—Elfe
- VI. Belle Helene—Toll
- VII. Párta III.—Ladro

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Harmino év múlva. Még a hetvenes évek elején került esőbe a Ferenc- és Józsefvárosi Takarékpénztár s azóta folyt a csődjelzés, a hitelezők kielégítése. Most kiderült, hogy 82 hitelező, akiknek 5 krajcártól egészen 100 forintig terjedő követeléseik vannak, az öket megillető összeg átvételeére még nem jelentkezett. A 82 hitelezőnek összesen 2534 forint 34 krajcár jár, amely összeget a budapesti királyi kereskedelmi és váltótörvényszék, mint csődbíróság bírói letébe helyezte. A törvényszék felhívja valamennyi hitelezőt, hogy a javukra letébe helyezett összegek kiutalása céljából minél előbb jelentkezzenek.

§§ A Splényi-Engel-ügy. Engel Mihály, a pécsi Engel-féle borkereskedő-cég baltája, ma Friedmann Bernát ügyvéd kíséretében megjelent Oláh András vizsgálóbírónál és rövid kihallgatás után egy láda bormintát adott át a vizsgálóbíróknak. Ezek azok a borminták, melyeket báró Splényi Ödön annak idején visszaadott az Engel-cégnek.

Legujabb.

A francia kormányválság.

Páris, június 19. Waldeck-Rousseaut ma este 9 órákor fogadta Loubet elnök és föl-kérte a kabinetalakításra. Waldeck-Rousseau, minthogy az egész héten távol volt Párisból, holnapig gondolkodási időt kért.

TÁVIRATOK.

Forradalmi szövetségek Szerbiában.

Belgrád, június 17. Egy manifesztum, amelyet valószínűleg Montenegróban szerkesztettek, felszólítja a szerb fiatalságot, hogy készüljön a főszebáditás nagy munkájára, s hogy mindenek előtt készítse elő Szerbiában a forradalmi mozgalmat: igyekezzenek kivétel nélkül mindenkit rábírní, hogy tagadja meg az adófizetést és ösztökéljék az embereket engedetlen-ségre. Segítségre bizton számíthatnak, első sorban Oroszországtól és Montenegrótól. A szerb ellenzéki lapok a kormány manőverének mondják a manifesztumot, ellenben a kormány kijelenti, hogy tudomása van arról, hogy szerb fiatal emberek forradalmi szövetséget alapítottak, melyet a montenegrói kormány támogat és inspirál.

Az olasz obstrukció.

Róma, június 17. A képviselőházban ma Cambray-Digny benyújtotta a házszabályok módosítására vonatkozó bizottsági jelentést, amely az obstrukció elnyomására vonatkozó intézkedésekről szól. Pelloux miniszterelnök kéri, hogy a jelentést holnap, Pantano (radikális) pedig azt indítványozza, hogy a jelentést kedden tárgyalják. A Ház Pantano indítványát felállással elvetette és a miniszterelnök indítványát elfogadta.

Azután folytatták a politikai intézkedésekre vonatkozó javaslat tárgyalását. Hosszu vita után Pelloux miniszterelnök az első szakassznak a kormány által javasolt szövege tekintetében felveti a bizalmi kérdést. E szakasz arról intézkedik, hogy a közbiztonsági hatóság közrendészeti okokból eltilthatja a gyülekezéseket és a nyilvános üléseket és a tilalom ellen vétőket a büntetőtörvény 434. §-a alapján meg-büntetheti. A szélsőbaloldal névszerinti szavazást kért, mire az első szakaszt 190 szavazattal 113 ellenében elfogadták. Utóbb a szélsőbaloldal egyik módosítványa felett megejtett szavazásnál kiűnt, hogy a Ház határozatképtelen, mire az ülést berekesztették.

Anglia és Németország.

Berlin, június 17. A birodalomgyűlés ma második olvasásban elfogadta a kereskedelmi provizóriumot Angliával, valamint Levettovon indítványát, mely szerint a szövetség-tanácsnak csak 1900. évi július 30-ig adják meg a felhatalmazást arra, hogy angol alattvalók és gyarmatbeliek gyártmányainak a legtöbb kedvezményt élvező nemzetek előnyeit megadhasssa.

Miben tévedt Blanco tábornagy?

Madrid, június 17. A szenátus ülésén Blanco tábornagy Almenas támadására azt válaszolja, hogy a tábornokoknak nem engedték meg, hogy tovább küzdjenek s szemérem veti a liberális kormánynak,

hogy mielőtt még a háboru megkezdődött, már béke-kötésre gondolt. A szónok azt mondja, hogy száz-harmincezer főnyi haddal föl kellett volna lázadnia és a háborut folytatnia, de nem tette meg, mert mindig respektálta a fegyelmet. Amde belátja hibáját s mind-ig sajnálni fogja.

Aguinaldo támadása.

Washington, június 16. Otis tábornok azt táviratozza Manilából, hogy a fölkelők San-Fernando mellett megtámadták az amerikaiakat, akik azonban visszaverték a támadást. Aguinaldo maga vezette a filippínokat, akiknek vesztesége igen nagy. Az amerikaiaknak tizennégy sebesültjük volt.

A török-szerb határvillongás.

Konstantinápoly, június 17. A szerb ügyvivő tegnap a Yildiz-palotában keményen felszólalt a miatt, hogy Jablanicski mellett, a vranjai kerületben, két albán banda nizam-katonák kíséretében állt fel a határon. Az ügyvivő kijelentette, hogy Szerbia könytelen lesz előkészületeket tenni, ha a török kormány nem orvosolja a bajt. A szultán megparancsolta a belgrádi török követnek, hogy egy szerb biztos ki-küldését kérje, aki a török kormány megbízottjaival vizsgálatot tartson a helyszínen. Török jelentések szerint a határon agyonlőttek két török csendőrt.

Belgrád, június 17. A kormányhoz érkezett jelentések szerint, a határon a zavargások, melyeket bévégzetteknek tartottak akkor, mikor e hó 14-én a szerb csapatok közeledtére a támadók sietve visszavonultak, nagyobb hevességgel megújultak aznap éjszaka. Számos rendes török csapat és albán horda újból állt fel a határvonalat más pontokon és következő nap megtámadta Propachtica szerb őrállomást, amelyet kizsákmányoltak és felgyújtottak. Azután megszállottak több helyet, amelyek stratégiailag mind a támadás, mind a védelem szempontjából fontosak. Hir szerint jelenleg komoly harcok folynak a porajinai és a gobavci őrházak környékén. Ezek a közönség között elterjedt hírek itt élénk izgatottságot keltek.

Konstantinápoly, június 17. Jablonicnál a szerb határon a rend helyreállt. A szerb biztos már megérkezett a helyszínre és a török biztossal együttesen fogja vezetni a vizsgálatot. A szultán elrendelte, hogy az esetleg vétkező török alattvalókat büntes-sék meg.

Belgrád, június 17. A Morava-hadosztály több ezredét a török határra rendelte a hadügyminiszterium azzal az utasítással, hogy a török részről jövő támadásokat verjék vissza, de ne lépjenek török területre. (met.)

Khina.

London, június 17. A Timesnak jelentik Sanghaiból tegnapi kelettel: A csikingi kormányzó, mint maga táviratozza, az az értesítést kapta a cunghijámentől, hogy az orosz követelések kielégítés rendezése legközelebb várható. Ezt a jelentést azonban eddig nem erősítették meg. A sanghaji kínai hivatalnokok általában úgy vélekednek, hogy a csaszárné hadikészületei nyugtalanítják Oloszországot és a többi nagyhatalmasnagot.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, június 17. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Zab május—júniusra 6.—6.03. Zab 6szre 6.—6.03. Tengeri május—júniusra 4.93—4.95. Tengeri július—augusztusra 4.95. Tengeri szeptember—októberre 5.—5.12. Repece augusztus—szeptemberre 13.—13.10 forinton.

Bécs, június 17. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 356.— Magyar hitelrészvény 386.50. Angol-Osztrák bank 161.75 Union bank 317.— Linderbank 238.— bankgyejesület 273.—, osztrák magyar államvasut részvény 354.50, északnyugati vasut részv. 248.—, elbavölgyi vasut 262.50, dunagőzhajós részv.—, alpesi bányarészvény 233.60, májusi járadék 100.25, osztrák koronajáradék —.—, magyar aranyj. —.—, magyar koronajáradék 66.45 német birodalmi márka májusra 68.97, júniusra —.—, török sorsjegyek 63.40, rimamuranyi vasúti 303.75 déli vasut —.—, dohányrészvény 136.25, Napoleon d'or 9.55 Lombard 69.—.

Berlin, június 17. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négysszázalékos magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék —.—. Osztrák hitelrészvény 222.25. Osztrák-magyar államvasut 151.40. Déli vasut 30.60. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.30. Buschthehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, június 17. Arfolyamok májusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 223.20. Osztrák-magyar államvasut 150.90. Déli vasut —.—. Osztrák arany —.—. Olasz járadék 95.10. Laura-kohó 257.80. Harpeni 198.80. Discont 194.40. Alpesi —.—. Bécsi bankgyejesület —.—.

New York, június 17. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 23.8, szeptemberre 83.18, decemberre 84.9. Tengeri júniusra 40.98.

Chicago, június 17. Buza júliusra 77.8, Tengeri júniusra 35.12.

MÓKA BÁCISI MESÉI.

Csali Péter meg Csaló Pál.

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is tul, még az operenciás tengeren is tul volt, volt a világnak két sarka, az egyikben lakott Csali Péter, a másikban Csaló Pál.

Nem szeretett dolgozni egyik sem, hanem egyre azon járatták az eszüket, hogyan csapják be a becsületes embert. Hanem hát kicsiny volt a falujuk, hamar kiismerték őket s úgy kerültek mint a kész veszedelmek. Persze fölkapott erre mind a két csalónak az álla s utoljára nem volt egy betevő falatjuk sem.

Mi az Isten csodáját csináljanak most már? Csali Péter is meggondolkozott, meg Csaló Pál is, mindegyik egy zsákot vetett a vállára s elindultak a városba, hogy ott nem ismerik őket, ott könnyebben lóvá tehetnek valakit.

Megy Csali Péter, mendégél, meglát az uton egy döglött lovat. Csak éppen a csontja maradt meg, a husát mind fölelték a hollók.

— No, megvan, azt mondja, — tudom már, hogy mit csinálók.

Tele szedte a zsákját lócsonttal, a nagyját kövel összetörögette és vitte.

Megy Csaló Pál, mendégél, meglát az uton mindenféle giz-gaszt, ő is teleszedte a zsákját és vitte.

Amint viszi mindegyik a zsákját, az uton egyszerre csak összetalálkoznak, beszédbe ereszkednek.

— Hová viszi keed azt a zsákot? — kérdi Csali Péter.

— Viszem a városba eladni. Hát keed hová viszi a zsákját?

— En is oda, én is el akarom adni.

— Aztán mit árul kend?

— Valami nagy drágaságot, de csak látatlanba adom el. Hát kend mit árul?

— En még nagyobb drágaságot, de én is csak látatlanba adom.

— Tudja kend mit, azt mondja Csali Péter, mondanék én valamit: cseréljünk!

Csaló Pál hogy ne cserélt volna! Cserélt bizony ezer örömet s mikor megkapta a Péter zsákját, hamar elinált vele jobbra. Csali Péter is majd kibujt a béréből, hogy ilyen jó bolondra talált, fölkapta a Pál zsákját és elspirrealt vele balra.

Mikor olyan messze voltak, hogy egymást nem láthatták, mindegyik ledobta a zsákot a válláról s hamarosan kibontották. No iszen megnyult mindegyiknek az orra, szépen becsapták egymást. Az egyik kiborította a sok gizt-gaszt, a másik a lócsontot s indultak vissza a városba, hátha találnak valami jobb bolondot.

Hát amint baktatnak a város felé, nem összetalálkoznak megint az uton?

— Hej, azt mondja Csali Péter Csaló Pál-

nak, mink ugyan fölesufoltunk. Te is huncut, én is huncut, mondanék én valamit. Tegyük össze az eszüket, talán úgy jobban megélünk. A család nem jó kenyér, álljunk be valahová szolgálatba.

Csaló Pál ráállt, aztán kerestek szolgálatot. Egyik se szeretett dolgozni, hát olyan helyet ókumláltak ki, ahol nincs férfi a háznál. Egy öregasszonyhoz álltak be, gondolták, ezt könnyen lepipálják.

Az asszony kiadta nekik a dolgot: egyik a tehenet őrzi, a másik ganét hány. Csali Péter volt a nagyobb huncut, hát itt is kieszelte, hogy melyikkel lesz kevesebb dolog és azt mondta Csaló Pálnak:

— Hallod-e, pajtás, te maradj itthon, én majd kihajtom a tehenet.

Csaló Pál nagyon meg volt elégedve, gondolta, azt a pár lapátra való ganajt kihányja az istállóból, aztán a'uszik egész nap mint a bunda.

Csali Péter meg hajtotta ki a tehenet. Magával vitt egy jó háts székét meg az öblös pipáját s gondolta magában:

— Elhajtom ezt a jámbor tehenet jó füves helyre, aztán leülök a háts székemre és nagyokat pipázok.

Hanem hát mi történt? Alig ért ki a tehenél a városvegre, a riskatehén lába közé kapta a farkát, aztán uccu, vesd el magad, nyargalt előre, mintha tüzes tapló lett volna a fülében. Hiába kurjongatta utána Csali Péter:

— Riska te ne, Riska te ne, állj meg, az áldódat!

A tehen csak szaladt, szaladt, Péter meg utána, hogy a nyelve is kilógott. Egyszer-egyszer megállt a riska, de alig ült le Csali Péter, hogy rágyujton a pipájára, megint elkezdte az eszeveszett nyargalást és így volt egész áldott nap. Majd letörtött Csali Péternek a lába, mire estére hazazért a tehenél az istállóba.

De azért a viláért se mutatta volna. Hanem mikor Csaló Pál azt kérdezte tőle:

— No hogy volt a sorod, Peti pajtás?

Azt felelte:

— Gyöngyem, pajtás, gyöngyem. Ilyen jámbor tehenet még sohse láttam. Egész nap olyan szépen ellegelt, mint egy bárány, én pedig ráültem a háts székemre és kedvemre pipálgattam. — Hát te hogy mulattál egész nap?

— Már jobban nem is lehet. Reggel kihánytam azt a pár villa ganét, aztán leheveredtem a lészára, aludtam mint a bunda, csak éppen enni keltem föl.

Pedig dehogy heverészett, dehogy aludt Csaló Pál. Egész nap úgy dolgozott, mint a marha. Meg volt az az istálló balonézva. Ha egy lapátal kihányt, kettő lett helyette és öreg este lett, mire elkészült a ganéhányással.

Irgyelték egymást szörnyen, hogy a másiknak milyen jó dolga volt és Csali Péter azt mondta Csaló Pálnak:

— Tudod mit, pajtás, nekem nagyon jó so-

rom volt a tehen mellett, de azért holnap én is szeretnék egy kicsit aludni. Menj ki hát te a tehenél, én meg majd itthon maradok. A háts székemet meg a pipámat is magaddal viheted.

Csaló Pál szeretett volna nagyot nevetni, de nem mert, csak magában gondolta. Egészségre váljké a holnapi nappali nyugodalom!

De nagyot nevetett másnap Csali Péter is, mikor látta, hogy viszi ám Csaló Pál a háts székét meg a nagy pipát és hajtja ki a tehenet.

Bezzeg torkára forrott aztán a nevetés, mikor hozzáfogott a ganéhányáshoz. Ó is csak úgy járt, mint a pajtása, egész nap úgy dolgozott, úgy megizzadt, hogy csuron viz lett és öreg este volt, mire készen lett a dologgal.

Csali Péternek is csak addig volt jó kedve, amíg kiért a városvegre. Volt aztán kinja elég. Annnyit szaladt, hogy tíz kengyelfutón is túltett volna s mire hazazért a tehenél, úgy össze volt törődve, mintha jól elverték volna.

De mérges is volt ám. Neki támadt Csaló Pálnak:

— Mért nem mondtad, micsoda veszett egy tehen ez?

— Hát te mért nem mondtad, micsoda veszett egy gané ez?

Bizony nem sokat vethettek egymás szemére. Egyik tizenkilenc volt, a másik egy híján husz. Hanem abba mégis megegyeztek, hogy itt nem jó helyre kerültek, hogy az asszonyuk bosszorkány, hogy innen el kellene szökni. De valami pénz mégis csak jó volna ettől a vén sibilától keríteni.

Be is ment hozzá Csali Péter: — Nagyasszony, már most két napja dolgozunk, jó volna egy kis pánka. Adjon ki a bérünkől ötven krajcárt.

— Jól van, — azt mondja az öregasszony — majd hozok a pénzes veremből.

Csali Péter meg leste, hová megy. Hát látja, hogy a ház végiben van egy verem, oda megy le. Egyéb se kellett a világalónak. Azt mondta Csaló Pálnak:

— No pajtás, lesz pénzünk bőviben. Meglestem, merre van ennek a vén bosszorkányának a pénzes verme. Könnyű onnan lopni.

Szerettek egy kötetet, fogták a zsákjukat s alig hogy besötétedett, odalopakodtak a veremhez. Itt aztán nagyban alkudoztak, melyik menjen le.

— Már csak te menj le, Pali pajtás, te sovánnyabb vagy, tégedet könnyebb lesz fölhozni. A kötelet a derekadra kötöm, aztán leeresztelek. Ha tele raktad a zsákot, csak szólj föl. Előbb azt húzom föl, aztán téged.

— Isten neki, pajtás, hát csak eressz le.

Mikor lent volt a veremben, gyujtót gyujtogatott, de akármerre világitott, egy fia garas az nem sok, annyi se volt a veremben. De volt ám más: rothadt krumpli, száz meg száz béka meg mindenféle csuszó-mászó állat.

Csali Péternek meg már majd kifurta az

REGÉNY.

Tavaszi beszéd.

(3) — SZATIRA. —

Irta: NÓGRÁDI LÁSZLÓ.

Érezte, hogy valami hiányzik egyszerű lelkének. Ösztönzerű sejtelmé lassan-lassan kibontotta szárnyait s a szív kezdett követelőzni, előbb lassan, aztán mind hangosabban. Hát Adám ezt nem nagyon ért rá meghallgatni, munkás gondolai elnyomták s csak olykor-olykor érzett valami vágyat, mint az ember néha éhséget.

Elhíhetik hölgyeim, hogy ez az Adám nem valami okos ember volt, oly csekély ismeretekkel bírt — szinte mást se tudott, mint virágokat ápolni, bimbókat lesni s ha már elvirítottak a rózsák, azokat szépen lementseni.

Ó, szegény Adám! s ezt mind az egy ruha tette, mely már kopott volt. De a sors igazságos, és jószívű ördög nem hagyja a maga jussát. Ne feledjék hölgyeim, Adám a templomba nem mehetett vasárnap, — o miatt valószínűleg el fog kárhozni! . . .

Birike szép hölgnő, ama emlékezetes pillanatban, meglátta Adámot s dicséretére legyren mondvá, igen jól meglátta, nagyító üvegen se lehetett volna jobban.

Nem is gondolják, hogy egy látvány is mennyi mindenféle változást idézhet elő az emberben, de mennyi gondolatot kelt fel egyszerre. Például, ha a történelemről gondolkozom s meglátok egy vakondtúrát, rögtön eszembe jutnak a piramisok. A piramisokról a hatalmas — ma már múmia a fáraók, a rabszolgaalakok, a korbács-ütések, a milliók átká, sóhaja; . . . a vándorló asidók, az egyiptomi tíz esanás s a csodák

egész légiója. Eszembe jut, hogy a piramisok előtt állott valamikor a hatalmas Mózes, az első legnagyobb költő és jogtudós, Pithagorász a nagy matematikus, Plátó a legnagyobb idealista, Julius Caesar a nagy hadvezér, Antoniusz a legszébb férfi, Cleopatra a legnagyobb hódító, Napoleon a világ vulkánja tévén nyargalva; eszembe jut, hogy Jézus Krisztus is látta a piramisokat, de egy szóval se tartotta érdemesnek rólok megemlékezni, a tökféjú Lamartine, kít villámhárító-nak neveztek el ostoba szavai után, szintén állott előttük, pedig rossz költő volt csak. Erről eszembe jutnak az összes rossz költők, kik valaha éltek, élnek és élni fognak, s eszembe jutnak a jó költők, a jó költők közt Heine, ki a többi között azt is mondta, hogy a világon több a dőre, mint az ember. Heinerl eszembe jutnak a papok, kiknek annyi bajt okozott a jó poéta; a papokról az „O gre de Roma“ s erről az Agliardik stb. stb. Hát haszontalan állat a vakond? Sőt kitűnő korrepetitor. S miben különbözik a vakondtúrás a piramisoktól? nemde ezeket gondoltam volna-e, ha színör-színre látom a piramisokat? Higgyék meg, semmi különbség nincs vakondtúrás és a piramisok között, valamint a jó Horatius is megmondja egyik szatirájában, hogy a szolgáló és urnó között bizonyos körülmények között nincs semmi különbség! . . . és bizonyos körülmények között, merem mondani, nincs semmi különbség Adám, a szegény kertészlegény és a dandy között sem . . .

II.

Tisztelt hölgyeim! Látom, valamennyien esodálkozva várják, hogy mi lesz beszédem többi részében, mert amit eddig mondtam, még mindig érthetetlen. Nemde kérdezik, hogy micsoda összefüggés van az alma és Birike, mi Birike hölgnő és az együgyű, de szép kertészlegény Adám között. Boesánat, de így kellett elrendeznem a dolgot, nehogy önök valamennyien itt hagyjanak fatörzs-álló szentnek a zöldelő tavaszi fák lábénél. . .

Az almát a paradicsomban hagytam, Adámot a kertészlegényt pedig a kertben Birikével. . . Múltóztatnak emlékezni szép hölgyeim azokra, miket a bibliában tanultak a paradicsomról s az almáról? — Mindenesetre. Tudják azt, hogy minden teremtmény megvolt, megvolt az alma is, melyben szunnyadt az egész emberiség sorsa, — végre a nevezetes alma után megteremtődött az első ember. Csak ez az ember nem származott almából! Ez az ember a nagy kémiai műhelyben a frissen sugárzó napsugarak, a fémek és savak, a villanyosság és delezesség csodálatos ketyvalékaként készült legutoljára azért, mert erre az anyagokra valamennyire szükség volt, hogy a „szenzibilis mumus“, az ember előálljon.

Az első ember kertésze lett a paradicsomnak. Mondhatom, nem volt neki sem dolgozó, sem ünneplő ruhája, ebben még Adám kertészlegényünknel is szegényebb volt. De minek is lett volna, hiszen minden nap egyforma volt akkor. Ünnepe is dolgozónap szépen egybe forrt, dolgozott és ünnepe is egyszerre az isteni gépezet minden atómja.

A paradicsom friss és eleven, a napsugár erős és termékenyítő; buján sarjadt a fű, nőtt a fa, nyíltak a virág, ért a gyümölcs. Templom volt a természet, melynek orgonája a vizesés morajába vegyült szellősüség és madárdal volt, tömjéne a virágillat, hálalimája az összeverődő fák susogása, a patak csobogása, áldozata a megért gyümölcsök hullása.

Bizony kevés dolga volt az első kertésznek. Nem kellett nyvesni, sem virágduccokat komponálni, rózsát se oltott, virágot se ültetett, csak az a dolga volt, hogy gyönyörködjek bennök. De bár több dolga lett volna, akkor bizonyára nem jut eszébe unatkozni; nem jut eszébe az, hogy társat kívánjon magának.

(Folytatása következik.)

oldalát a nagy kíváncsiság s minduntalan lekiabált:

— Mit találtál: aranyat? ezüstöt? Teli van-e a zsák? Huzzam-e?

Persze Csalo Pálnak volt esze, hogy meg ne mondja, mit talált és csak biztatta, hogy várjon, mert sokáig tart, míg megtöltheti a zsákokat. Félt, hogyha megmondja az igazat, úgy itt hagyja a pajtása a sötét veremben, mintha sohasse eresztette volna le.

Addig biztatta, hogy mindjárt teli lesz, mindjárt teli lesz, míg belebujt a zsákba s mikor jól benne volt, fölkiáltott:

— Huzd föl, te rakam már!

Csali Péter pedig huzta, huzta s mikor fönt volt, vállára dobta a zsákok és úgy állabolt onnan, mintha a törökök kergették volna. Szaladt a zsákkal tüskén-bokron keresztül, majd megszakadt bele, olyan nehéz volt, de azért csak vitte.

Csalo Pál meg hagyta. Hadd szakadjon meg a huncutja. Igen ám, csak hogy kutyák szaladtak utánuk és harapdálták a zsákokat, a zsákban Csalo Pált. Ez se vette tréfára a dolgot s kiszólt a zsákból Csali Péternek:

— Emeld följebb pajtás!

Majd leesett a lábáról Csali Péter, mikor a pajtása szavát hallotta. De aztán elfutotta a méreg:

— Tyűh, szedte-vette teremtette, hát téged cipeltelek én?

— Ejnye pajtás, minek haragszol? Már csak inkább cipelhetél engemet, mint azt a sok rohadt krumplit meg békát, akit ott találtam a veremben? No szép legény vagy te, hát engem ott akartál hagyni?

Már erre nem tudta Csali Péter, mit szólnon. Elszégyenlette magát és azt mondta Csalo Pálnak:

— No pajtás, látom már, akárhogy mesterkedünk, görbe uton semmire se megyünk. Legjobb lesz, ha te jobbra mész, én meg balra és becsületos uton keressük meg a kenyerünket.

Csalo Pál ráállt, aztán elváltak. Nem tudom, most merre járnak, csak annyit hallottam felőlük, hogy fölthagytak a sok huncutkodással, dologtalansággal, mert saját kárukon mégis megtanultak, hogy nem sok kalácsot eszik, aki a dolgot kerüli.

KÜLÖNFELEK.

Mánia.

Álmomban egyszer lenn bolyongtam
A poklok üszkös fenekén...
S a nyájás areoktól azóta
Nagyon, de nagyon félek én.

Félek a szives emberektől,
Mosolygásuktól borzadok.
Ott lenn is épp így mosolyogtak
A félre pártolt angyalok.

Emlékszem még... Hej! — Hogy vigadtunk!
Száz pohár csegett, csörögött...
Kedves fiú volt mind a hány... Ah,
Nem feketék az ördögök!

És, hogy perzseit a laag, a mamor...
És, hogy élelt a bajadér...
Ah! Mint lehet egy démon teste
Oly bárszonyos, oly félféher?!

Emlékszem még... Utolsó csöbreant
A színg tölött bilikim...
Emlékszem még... Utolsó csattant
Kedvesem ajka ajkamon...

És vad hahota harsogott fel...
Kacagták az elkárhozót, —
Hisz mérget ittam serlegükből
És gyilkos lázu volt a csók! —

S meghaltam... Rég volt... Ujra élek,
Csak kedvem, kedélyem halott...
Hiába zúgnak cimboráim:
Mi a manó lelt, mi bajod?

Hű angyalom hiába kérdi:
Ha csókolsz, mért vagy oly komor?...
Némán várom, mikor szakad rám
Megint a mennynek vélt pokol!

Telekes Béla.

+ **Asztaldisz Mao Kinleyéknél.** A washingtoni „Fehér Ház”-ban nemrég díszebéd volt, amelyen az asztaldisz általános csudálkozást keltett. A hatvan személyre terített asztal közepét egy ovális tükör fedte, amelyet egész tömeg pompás virág környezett. A sok tarka virág és zöld levél közül ki-kicsillant a kis kristálytő aranykerete. Az asztalnak mind a négy sarkán egy-egy arany kandalló állott, amelyek a virágözönnel együtt az asztal közepén álló tükörben visszatükröződnek. Azok a porcellánedények pedig, amelyek az ilyen dísz-

ebédek megtartása alkalmával szerepelnek, szinte fölbesülhetetlenül értékesek. Ha egy-egy tányér eltörik, azt külön meg kell csináltatni, s legalább száz dollárt fizetnek érte. Az evőeszközök tiszta aranyból valók, művésziesen kidolgozott nyéllel. Egy ebéd a Fehér Házban a meghívottak száma szerint ötszáz—ezer dollárba kerül, mely összegeket az elnök neje a kongresszus jóváhagyásával kap meg.

+ **A harmadik köztársaság miniszteriuma.** Franciaország, amely tudvaleg minden tükeletosságunk a szülőföldje — legalább az egész világ tekintélyként imádja — többek között azzal is dicsekedhetik, hogy a legtöbb minisztert fogyasztja el. Ime a Dupuy-kormány a harmadik köztársaságnak harmincharmadik miniszteriuma volt. Kormányzott 1898. november 5-ikétől, 1899. június 12-ikéig, tehát hét hónapig és kilenc napig, ami a francia kormányok átlagos élettartamát sem éri el. Ez az átlag: tíz hónap és huszonöt nap. Az utolsó öt esztendőben Franciaországnak négy köztársasági elnöke és ötvenhat minisztere volt.

+ **Egy haragos Wagner-imádó.** Brüsszelben, a Monnaie-színházban nemrégiben Wagner Rikárd „Rajna kincse” című operáját adták. Az igazgatóság az előadás alatt hagyományos szokás szerint a nézőtér a legsűrűbb sötétségbe burkolta. Egyetlen lámpa sem világított a színház nézőtérén. Egy néző, miután jó sokáig hiába várta a világosságot, dühösen távozott a színházból és a pénztárnál nagy hangon visszakövetelte a jegy árát. A pénztáros megtagadta a hely árának visszatérítését, mire a dühös néző bosszú líhegve elrohant. A bírósághoz fordult ezután és nemcsak a pénztár akarja, hanem még kártérítést is követel „egy sötét teremben hasztalanul eltöltött estéért.” A panaszelevélben még a következő pontok fordulnak elő:

„Tekintve, hogy egy frankot fizettél velem a librettóért és hogy a sötétségben azt lehetetlen volt használni;

„Tekintve, hogy a színészek kiejtése olyan gyanló volt, hogy libretto nélkül egy szót sem lehetett a darabról érteni...

+ **Özvegyeket Nőtül Vevők Klubja.** Bizonyosan ez a címe annak az egyesületnek, amely Chicagóban alakult meg. Tagjai csak azok lehetnek, akik vagy özvegyeket vettek feleségül, vagy csak özvegyeket szándékoznak a jövőben oltárhoz vezetni. A klubnak már tekintélyes számu tagja van. Naponkint a világ minden részéből ezer és ezer házassági ajánlat érkezik a klubhoz: fiatalok, öregek, szegények, gazdagok, szépek, csúnyák ajánlják fel magukat feleségül a tagoknak. Már sok házasságot is kötöttek a klub tagjai, köztük a legtöbbet telefonon. Ugy látszik, hogy ezeknél a klubmanéknél nem fontos a forma, a lényeg az özvegy.

+ **Monstrepör a régi Egyiptomban.** Azt hiszik általában, hogy az igazságszolgáltatás soha olyan lassu nem volt, mint éppen manapság, s hogy mindazok a bonyodalmak, amelyek a pöröket a végtelenségig elnyújtják, modern találmányok. Most Egyiptomban ásátás közben olyan leletré bukkantak, amely alaposan lecáfolyta ezt a hiedelmet. Sakkarah mellett kiástak több szobor, műtárgy között egy csomag papyrust, amelyen egy hosszú pör története van megírva. A pör I. Ahmes uralkodása alatt kezdődött, folytatódott Hor-em-Heb király alatt és befejezést nyert II. Ramses uralkodása alatt. A pör több mint két évszázadig húzódott, és tárgya a Nisa-forrás tulajdonjoga.

+ **Hernyópusztítás — zenekarral.** Az Amerikából érkező híreket mindig bizonyos különös íz jellemzi. Nem tagadható el ez a legújabb amerikai ajdonságtól sem. E szerint az amerikai farmerek rájöttek, hogy a zene nagy támogatója a gyümölcstermelésnek. Az utolsó hónapokban a keleti államok gyümölcsöseiben nagyon pusztítanak a hernyók. A minap egy farmer felesége megfujt egy kürtöt a kertben. Egy fa alatt állott s legnagyobb meglepetésére néhány perc múlva csapatostul kezdtek hullani a levelekről a hernyók. Az asszony rögtön szólt az urának, mire egész fuvózenekart fogadtak meg. A zenekar muzsikált s a hernyók vigan hullottak le a földre, ahol csak össze kellett szedni őket és aztán elpusztítani. Ezt a pompás eljárást most már állítólag az Egyesült-Államokban széltében behozták.

+ **A tőzsdén.**
— Nos, mikor itélik el azt a gazembert, aki 300.000 frankot csal ki magától?
— Oh már visszavontam a panaszt... Feleségül veszi a leányomat.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, június 17.

Értéküzlet. Az elmúlt hét kimagasló eseménye a kiegyezési javaslatok benyújtása volt. Hosszu, kínos gazdasági élettelenység és pangás előzte meg ezt a kiegyezést és éppen azért tetszett különönsnek, hogy a tőzsdé hangulata változatlan maradt. Előre sejtettük, hogy ezt a mozdulatlanságot bizonyos oldalokról a kiegyezési javaslat értéktelenségével fogják megokolni, holott a kedvező hangulat keletkezését a berlini boisse akadályozta meg. A berlini tőzsdén, amelynek a hatása alatt a budapesti és a bécsi tőzsdé áll, a német renték hanyatlása nagyon kedvezőtlen hangulatot okozott. A német renték hanyatlását a legközelebb kibocsátásra kerülő szász járadék okozta, amelynek következtében a 3 százalékos német járadékot, amelynek árfolyama a nagy konverziók korában megközelítette a 100 percentet, most 83-as árfolyammal kínálják.

Az értéküzletben ezen a héten sem számolhatunk be semmi nevezetes eseményről. A forgalom egész héten gyenge volt. A járadékok közül csak az aranyjáradék és a hitelrészvények közül csak az osztrák hitelrészvény emelkedett. A helyiértékek piacán is gyenge volt az üzlet, csak a kereskedelmi bank és a városi villamos vasut-részvények iránt mutatkozott valami érdeklődés.

Gabonauzlet. (Goldmann és Engel jelentése a Budapesti Napló részére.) Az időjárás e héten nagyon változó volt, a hét első felében néhány vidékről zivatarokat, jégesőt, a felvidéken havazást is jelentettek, amivel kapcsolatosan a hőmérséklet nálunk is tetemesen csökkent és hűvös volt. Később ugyan kiderült, a nélkül azonban, hogy melegebb idő következett volna be és csak a hét vége felé emelkedett ismét a hőmérséklet. A kedvezőtlen időjárás dacára a vetések állásában azonban alig történt kár, habár a Bácska és Bánát egyes vidékeiről továbbra is panaszkodnak a rozsdá terjedése felől. A néhány nap előtt közzétett hivatalos jelentés június 10-iki kelettel búzában átlagosan várható ca. 7 métermázsás terméshozam mellett (kat. holdankint) 590.000 mm. javulást, rozsbán 6½ mm. várható terméshozam mellett 166.000 métermázsás, árpában 28.000 métermázsás javulást tüntet fel és csupán zab szenvedett részben, miáltal a feltételezett terméshozam körülbelül 26.000 métermázsával gyengébb. A külföldi terméskilátásait illetőleg, ezek Középeurópában továbbra is kielégítőek. Romániában azonban kedvezőtlenek és a várt termés alig 2/3-ad részére számíthatnak. Oroszországban ez eddigi csapadék nem volt kielégítő és a terméskilátások ugyancsak gyengék. Amerikából különböző hírek érkeznek; míg a hivatalos termésbecsítés őszibuzában május hó ellenében 9-8% csökkenésről számol be, addig privátjelentések a terméskilátásokat kedvezőnek tüntetik fel. A további áralakulás mindenestre tisztább képet fog erre vonatkozólag nyújtani.

A külföldi piacok üzletforgalmát illetőleg, a hangulat nyugodt és a forgalom korlátozott. Amerikában a főntebb említett hivatalos termésbecsítés nem okozott olyan emócióit, mint az ca. 10% csökkenés mellett feltételezhető volna. Csak folytatódólag panaszok bírtak később a spekulációt az üzletben való részvételre és habár a kiviteli kereslet gyenge maradt, a látható készletek búzában pedig 1.432.000 bushellel gyarapodtak, nagy vélemény- és fedezési vásárlások folytán az árak a múlt héthez viszonyítva mégis 3 c. magasabbak. Tengeri is javult 1 c. Angliában vevők és eladók egyaránt tartózkodóak voltak és az árakban alig mutatkozik változás, csupán a hét végével lett az irányzat ismét szilárdabb. Míg Franciaországban kedvező terméskilátásokra az irányzat lanyha maradt, az árak pedig csak nehezen tartottak. A többi kontinentális piacokon a fogyasztás csak mérsékelt beszerzéseket eszközöl és magasabb árak nem érvényesülnek.

Nálunk különösen buza iránt mutatkozik élnék kereslet, miáltal az áralakulás is nagyobb mérvben emelkedő. Takarmányeikkekben a kereslet és kínálat egyaránt gyenge és az árak is — tengeri kivételével, mely emelkedő — alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza már a hét elején jó keresletnek örvendett és kedvezőtlen időjárás és emelkedő határidőpiac lényegesen hozzájárult az irányzat szilárdításához. Futólagosan ugyan némi visszaesés következett be, de a kereslet később annál élénkebb volt és a malmok szívesen vásároltak volna nagyobb mennyiségeket, ha megfelelő kínálattal találkoztak volna. Ugy látszik, hogy a malmok nem rendelkeznek elegendő nyersáru készlet felett, míg a liszt kelendősége javult. A kereslet így intenzív módon fejlődött és szilárd irányzat mellett tulajdonosok fokozatosan 30—40

krajcárral magasabb árakat érhetnek el. Hazai búzát, éppúgy idegen származékokat is szívesen vásároltak, ez utóbbiakból a készletek azonban már erősen redukálódtak. A forgalom kerek 120.000 métermázsára, habár állítólag *conzorcionális* búzából is keltek el nagyobb tételek. A hozatal 69.900 métermázsát tesz ki.

Rozs az egész hét folyamán változatlan maradt. A forgalom mérsékelt és csupán a hét vége felé volt néhány kisebb tétel részben a fogyasztás, részben elszállítási célokra barátságosabb hangulatban elhelyezhető. Minőség szerint 6.95—7.15 frtot fizetnek helyben és Budapest térségében átvéve. Prima áru valamivel többet is ért el.

Árpa (takarm. és hántolási célokra) tartósan el van hanyagolva és gyárosok mint bizalok egyaránt tartózkodók maradtak. Az árak nehezen bár, de változatlanok maradtak és minőség szerint 5.90—6.20 frt között jegyeznek helyben.

Zab elég bő kínálat és aránylag jó vételkedv mellett áraban változatlan maradt. A forgalom ca. 4000 mm. tesz ki, melyért szín és tisztaság szerint 5.70—6.—frtot fizettek helyben.

Tengeri jobb érdeklődésre talált. A nagymérvű hozatalok nagybőrra szeszégetőknél találnak elhelyezést, melyek a tengerit júliusi kötések ellenében — fizetés szintén júliusban — veszik át. Fogyasztási és elszállítási célokra a mult hétez viszonyitva 10 krral többet fizettek. Budapesti paritásra 4.62½, helyben 4.67½ frt-ig volt elérhető. Tiszavidéki állomásokon az árak ugyancsak 5—10 krral magasabbak.

Olajmagvak: Káposztarepce üzlet nélkül névleg 11.25—12.—frton jegyez. Vadrepce 5.—5.50 frton, lenmag 11.—12.—frton, gomborka 9.75—10.50 frton. Káposztarepce 1899. augusztusra továbbra is szilárd irányzatot követett és 13.15 frt-ig jegyzett, utóbb azonban ismét csendesebbre fordult és 12.80—12.85 frton zárul. Új bányai repce júliusi szállásra bányai hajóállomásokon, bár üzlet nélkül 11.25—11.50 frt között jegyez. Kendermag 11.—11.50 frt helyben.

A határidőszület a lefolyt héten, mint az ez időben lenni szokott, igen változó volt, az árak naponta többször hullámzóztak; mindazonáltal az alpirányzat szilárd volt mindvégig. Részleteink különben a következők:

Buza októberre 9.—, 8.85, 8.94, 8.81, 9.02 frt után 9.02—9.04 frton zárul.

Rozs októberre 6.96, 6.80, 6.98, 6.95, 7.15 forint után 7.16, 7.18 forint után zárul.

Tengeri júniusra 4.64, 4.59, 4.64, 4.62, 4.64 forint után 4.64—4.65 forint után zárul.

Tengeri 1900. májusra 4.82, 4.85, 4.78, 4.84, 4.83 forint után 4.86—4.88 forint után zárul.

Zab októberre 5.54, 5.00, 5.55, 5.71 forint után 5.72—5.74 forint után zárul.

Káposztarepce augusztusra fedezésekre 12.80-ról 13.20-ig emelkedett s főbb időjelentésekre 12.80—12.90 forint után zárul.

Ipar és kereskedelem.

Darányi miniszter a hazai munkásokért. Néhány gazdálkodó azon a címen, hogy ottthon már nem lehet aratókat kapni, *külföldi munkásokat* szerződtetett s folyamodott a földmivelségi miniszterhez, hogy a külföldi munkások vasuti szállítására nézve is engedélyezze azt a kedvezményt, mely a hazai munkásokra nézve fenn áll. *Darányi Ignác* földmivelségi miniszter azonban, mint a *Kel. Ért.* jelenti, e folyamodványokat *elutasította*. Kijelentette a miniszter, hogy akkor, amikor a gazdálkodók helyben vagy a szomszédos vármegyében még szerződthetnek munkásokat, egyáltalán nem hajlandó a külföldi munkások beszállítását a kedvezmény engedélyezése által támogatni.

Kereskedők a pénzügyminiszternél. A *lévai kereskedelmi csarnok* küldöttsége *Leidenrost* László országgyűlési képviselő vezetése alatt tisztelgett *Lukács* László pénzügyminiszternél, a lévai kereskedőket sújtó *telmagas adójavaslatok* tárgyában. A küldöttség szórnoka *Fischer* Miksa, a csarnok elnöke adta elő a sérelmeiket. A miniszter válaszában arról biztosította a küldöttség tagjait, hogy utasítani fogja a javaslatot készítő közegetek, hogy az adózó polgárok igazságos és méltányosan adóztassanak meg.

A „Nemzeti” Baleset Biztosító-Részvénytársaság igazgatósága 15-én ülést tartott, amelyen az 1898. évi zarszamadást és mérleget állapította meg és elhatározta, hogy a folyó hónap 30-ikán megtartandó rendes évi közgyűlésnek az összes tartalek bőséges dotálása mellett 6% osztalék kifizetését fogja javaslatba hozni.

Belga-Magyar Bank. A *Budapesti Tudósító* illetékes forrásból értesül, hogy gróf *Károlyi Imre* a Belga-Magyar Bank elnökségéről lemondott.

A borhamisítók ellen. A borhamisítók megállítására érdekében Sopronvármegye törvényhatósági bizottsága felterjesztést intézett a képviselőházhoz és a földmivelségi miniszterhez, amelyben kéri, hogy a törkölybort a forgalomból teljesen tiltsák ki, hogy a mazzolaszólónek a bor javítására való használata és a mazzolaszólónek raktáron való tartása büntetendő legyen. Kötelezzenek minden borkereskedőt arra, hogy bepecinézett borairól, nemkülönben a javításuk szükséges anyagokról leltárt készítsen. A borenélőző bizottsági tagokat ruházzák fel hatóságai hatáskörrel. A bizottság tagjait felerésben a gazdasági egyesületek, felerésben pedig a kereskedelmi kamarák által javaslatba hozott egyének közül a miniszter neveze ki. A büntetéseket szigorítsák: a leltár vagy arukönyv meghamisítását mint okirathamisítást büntessék, a hamis bor gyártását és

forgalomba hozását a hamis borok elkobzásán kívül tetemes pénzbüntetéssel sújtásák. A felterjesztést, amelyet *Mesterházy Ernő* vármegyei aljegyző dolgozott ki, a napokban küldik el.

Közvágóhíd Flumében. A kereskedelemügyi miniszter a Flumében építendő közvágóhíd tervezetét műszaki szempontból felülbíráltatta; az építési költség 492.406 forint.

A Csepelsziget ármentesítése. A Csepelsziget ármentesítésének évek óta húzódó kérdését a földmivelségi miniszter a törvényhozástól már régebben nyert felhatalmazása alapján megoldáshoz juttatta. A miniszter intézkedett, hogy a munkálatok egyelőre az állami hozzájárulás felhasználásával megindításának. A töltésépítés már tényleg megkezdődött s három év alatt az összes töltések építését befejezik.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten pénzben 16.50, áruban 16.75 frt. Bécsben a nyersszesz ára 18.10 frt pénzben, 18.40 frt áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. június 16-án. Készlet 500 darab. Erkezett 334 darab. Összesen: 834 darab. Eladott 703 darab. Maradt 131 darab. *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 45—46 krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 44—46 krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 43—46 krig. Öreg hencsek páronként 400—560 kilos 40—44 krajcárig. Malacok 38—42 krajcárig kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

Mezőgazdaság.

Állatforgalmunk Ausztriával. Mint a *Budapesti Tudósító* illetékes helyről értesül, az Ausztriával való állatforgalmunknak újból való szabályozására vonatkozólag kibocsátandó végrehajtási utasítás s az ezzel kapcsolatos összes rendeletek a földmivelségi minisztériumban már kidolgozva készen állanak úgy, hogy a két kormány közt létrejöjten megállapodások hatályba léptével azonnal publikálhatni fognak.

Az állatszállító vasuti kocsik fertőtlenítése tekintetében is a két kormány közt megállapodás létesült arra nézve, hogy az mind a két államban azonos módon s a jelenleg Németországban érvényben álló szabályokkal összhangzóan fog történni.

Ez új fertőtlenítési eljárás előmunkálatai s a végrehajtó intézkedések tervezete nálunk készen vannak s életbeleptetése annak idején megtörténhetik.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 17.

A buzaüzlet ma kellemes hangulatban nyílt meg, mérsékelt kínálat mellett. A keresletben csak néhány malom vett részt. A forgalom 23.000 métermázsát tett, amelyek előbb 5, később 10 krajcárral magasabb árakat értek el. Az üzlet szilárdan zárult.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 80 k. 10 fr 15 kr, 100 mm. 80 k. 10 fr 15 kr, 300 mm. 79.5 k. 10 fr 05 kr, 1500 mm. 79.5 k. 10 fr 15 kr, 650 mm. 79 k. 10 fr 15 kr, 200 mm. 79 k. 10 fr 05 kr, 100 mm. 79.7 k. 10 forint — kr, 100 mm. 78.3 k. 10 fr — kr, 100 mm. 78.5 k. 10 forint 05 kr, 2500 mm. 78 k. 10 fr 25 kr, 400 mm. 78 k. 10 fr 15 kr, 100 mm. 78 k. 10 fr — kr, 50 mm. 78.5 k. 9 fr 90 kr, 1200 mm. 77.8 k. 10 fr 07½ kr, 100 mm. 78 k. 9 fr 85 kr, 100 mm. 77.5 k. 9 fr 85 kr, 100 mm. 77.5 k. 9 fr 90 kr, 2200 mm. 77.2 k. 10 fr 10 kr, 200 mm. 77.2 k. 10 fr 10 kr, 600 mm. 77.2 k. 10 fr 10 kr, 400 mm. 77 k. 10 fr — kr.

Felső-tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 10 fr 10 kr.

Szentesi: 1200 mm. 77.8 k. 10 fr 07 kr.

H.-m.-vásárhelyi: 2200 mm. 77.2 k. 10 fr 10 kr.

Makóvá: 2000 mm. 77.2 k. 10 fr 10 kr.

Hérmegyei: 200 mm. 78 k. 9 fr 90 kr, 200 mm. 77 k. 9 forint 82½ kr. 100 mm. 77 k. 9 fr 80 kr.

Pestvidéki: 200 mm. 79.4 k. 10 fr — kr, 100 mm. 78 k. 9 fr 95 kr, 150 mm. 78 k. 9 fr 95 kr, 100 mm. 77.5 k. 9 fr 95 kr, 100 mm. 78 k. 9 fr 75 kr, 100 mm. 78.5 k. 9 fr 85 kr, 200 mm. 76 k. 9 forint 85 kr. 10 mm. 77.5 k. 9 fr 85 kr, 350 mm. 73 k. 9 fr 40 kr.

Bécskeréki: 1250 mm. 77.5 k. 9 fr 62½ kr.

Tolnai: 100 mm. 77 k. 9 fr 70 kr, 200 mm. 76 k. 9 fr 70 kr, 200 mm. 76 k. 9 fr 75 kr, 500 mm. 75.5 k. 9 fr 65 kr.

Mind 3 hónapra.

Raktárár: 1500 mm. 77 k. 7 fr 65 kr.

Közpénzfizetés mellett.

A készruha hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, közlésterében 100 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Buza (6)	75 k.	0.95—0.40	70 k.	0.40—0.29	77 k.	0.80—0.66
bánsági	78 k.	0.60—0.75	79 k.	0.65—0.75	80 k.	0.85—0.90
tiszavidéki	78 k.	0.80—0.95	78 k.	0.85—1.00	77 k.	0.80—0.85
pestvidéki	78 k.	0.45—0.45	79 k.	0.40—0.45	77 k.	0.65—0.75
fejérmegyei	78 k.	0.75—0.90	79 k.	0.80—0.90	78 k.	0.80—0.85
teföldmegyei	78 k.	0.85—0.90	79 k.	0.85—0.95	77 k.	0.80—0.85
bécskeréki	78 k.	0.90—0.95	79 k.	0.95—1.00	77 k.	0.80—0.85
bécskeréki	78 k.	0.85—0.90	79 k.	0.90—0.95	77 k.	0.80—0.85
román	78 k.	0.85—0.90	79 k.	0.90—0.95	77 k.	0.80—0.85
szerb	78 k.	0.85—0.90	79 k.	0.90—0.95	77 k.	0.80—0.85
bolgár	78 k.	0.85—0.90	79 k.	0.90—0.95	77 k.	0.80—0.85

Vesz	(6)	l. r.	70—72 k.	7.15—7.80	II. r.	—	k.	7.—	7.18
Árpa	(6)	szék.	80—82 k.	6.15—6.35	(szék.)	62—64 k.	8.20—8.10		
Zab	(6)	sértes.	64—66 k.	6.60—7.—	való		8.50—7.—		
Tengeri	(6)		20—41 k.	5.50—6.—	(6)		5.60—6.80		
Repce	(u)	bánsági	—	4.50—4.60	(6)		—		
Köles	(6)	káposzta	—	11.60—12.—	másn.	—	—	—	—
				4.15—4.45	(u)	bánsági			

A határidőszület folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	8.92—8.80—9.—8.99—9.04—9.03
Rozs októberre	6.98—7.19
Zab októberre	5.69—5.73—5.72
Tengeri júliusra	4.63—4.65
Tengeri augusztusra	4.71—4.73
Tengeri májusra 1900.	4.83—4.88
Repce augusztusra	—

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza júniusra	9.45 pénz	9.55 áru
Buza októberre	9.03	9.04
Rozs októberre	7.15	7.17
Zab októberre	5.72	5.74
Tengeri júniusra	4.56	4.58
Tengeri júliusra	4.63	4.66
Repce augusztusra	12.50	12.85

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza októberre	9.19—9.20
Rozs októberre	7.32—7.34
Tengeri májusra 1900	4.92—4.93
Tengeri júliusra	4.63—4.69
Tengeri augusztusra	4.76—4.77
Zab októberre	5.75—5.76
Repce augusztusra	—

A budapesti értéktözsde.

A mai üzlet alacsony külföldi jegyzésekre lanya lefolyású volt. Az internacionális értékek fokozatosan esőkentek.

A helyi piac üzletlenn volt.

A déli tőzsde továbbra lanya volt. Az árfolyamok az üzletlenség folytán tovább esőkentek.

Valuták és érváltók változatlanok.

Az előtőzsde gyenge.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387.25—387.50. Osztrák hitelrészvény 357.30—357.75. Osztrák-magyar államvasuti részvény 356.50. Rimamurányi vasmű részvény 306.—306.25. Közúti vasut részvény 376.—forinton.

A déli tőzsde lanya.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 386.75—387.75. Osztrák hitelrészvény 357.—357.50. Osztrák-magyar államvasut 355.30—356.20. Jelzálogbank részvény 248.—249.—. Rimamurányi vasműrészvény 304.75—305.50. Közúti vasut részvény 375.—375.50 forinton.

Az utótőzsdén az irányzat alacsonyabb berlini és bécsi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett lanya maradt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 356.40—357.—. Magyar hitelrészvény 385.50—386.75. Osztrák-magyar államvasut 354.—355.25. Rimamurányi vasmű részvény 303.60—304.50 forinton.

Délutáni zárul:

Osztrák hitelrészvény 355.40 forinton.

Leszámlító árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	388.—
Osztrák hitelintézet	359.—
Magyar aranyáradék	119.50
Magyar koronajáradék	97.—
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	101.—
Magyar jelzálog hitelbank	250.—
Magyar leszámlító bank	260.—
Rimamurányi vasmű	307.—
Budapesti közúti vasp. részj.	379.—
Déli vasut	69.—
Osztr.-magy. államvasut	358.—
Hazai bank r. t.	113.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1428.—
Magyar orsz. közp. takarékpénztár	778.—

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna 40.—46.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 28.—30.— forint, Vörös erdélyi —, Vörös bánsági —, forint. Középszemű 32.—34.—. Nagyszemű 36.—40.—. Disznózsír: budapesti 49.50—50.— forint, vidéki —, — frt. Táblaszalonna: légenszártított vidéki —, — városi 4 darabos 42.—42.50 forint, 3 darabos 45.—45.50 forint, füstölt 49.50—50.50 forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —, — forint, 120 darabos 9.75—10.— forint, 100 darabos 11.25—11.75 forint, 85 darabos 14.—14.50 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.60—8.90 forint, 100 darabos 10.25—10.50 forint, 85 darabos 13.75—14.— forint. Szilvaiz: szlavóniai 14.50—15.50 forint, szerbiai 13.—13.50 forint azonnali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

Az előtőzsdén a spekuláció tartózkodó. Árfolyamok esőkentek.

A déli tőzsde csendes. Berlinre még inkább gyengült.

A zárul berlini magándiszkont felemelésére gyenge, üzletlenn.

Bécs, június 17. (Magyar értékek zárlata.) 40% arany járadék 119.50. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.25. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50. Magyar keleti vasuti állami kötvény 119.70. Magyar leszámlító és pénzügybank 257.—. Rimamurányi vasműrészvény 303.75. Magyar ko-

ronajáradék 95.45, 4%-os Magyar földherm. kötvény 95.20. Magyar hitelbank részvény 386. — Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 161. — Kassa-oderbergi vasúti részvény 186.10. Magyar kereskedelmi bank 1420.

Bécs, június 17. (Osztrák értekez. számla.) 42%-os papírj. ár. 100.25, 4%-os osztrák aranyj. ár. 119.50, 1860-iki sorsjegy 139.50. Osztrák hitelrészvény 203. — Angol-osztrák bank 152. — Bécsi bankjegyek 273. — Osztrák-magyar bank 920. — Déli vasút 69.25. Dunagőzhajózási részvény 398. — Dohányrészvény 138.50. Császári és királyi arany 5.68. Német bankváltók 58.92. 42%-os osztrák j. ár. 100. — Osztrák koronaj. ár. 100.10. 1864-iki sorsjegy 195.50. Osztrák hitelintézet részvény 355.25. Unionbank 317.50. Osztrák Länderb. bank 237.50. Osztrák-magyar államvasút 354.75. Elbavölgyi vasút 262.50. Alphei bányarészvény 234.10. 20 frankos arany 9.56. — Londoni váltóár 120.50. Bécsi Tramway 480. — Az irányzat bágyadt.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, június 17. (Tiszai tudósítás.) A tőzsde megerősödött a párisi és londoni tőzsdékhez hasonlóan tartózkodó volt, miertis a nemzetközi j. ár. árak, spanyolok kivételével, bágyadtak voltak. Bankok szabálytalanok. Kohó-részvények nyomottak, kőszénártek megrögzött tartottak magukat, vasutakban nem volt forgalom. Később bányar. értékek fedezésre megzsilárdultak. A birodalmi bank központi bizottságának július 19-ére való összehívása részben hatástalan volt, csak a magánleszámitási kamatláb 4 1/4%-ra való emelkedésére lett bágyadt az irányzat.

Berlin, június 17. (Zárlat.) 42%-os papírj. ár. —. 4%-os osztrák aranyj. ár. 101.40. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronaj. ár. 96.40. Osztrák-magyar államvasút 151.60. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.40. Magyar vasúti beruházási kölcsön 102.60. Alphei bányarészvény —. Disconto-Commandit 194.50. Általános villamosági Edison 135.25. Gelsenkirchen 205.75. Laurakohó 261. — 42%-os osztrák j. ár. 99.75. 4%-os magyar aranyj. ár. 100.10. Osztrák hitelrészvény 226.60. Déli vasút 30.80. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.30. 4% új orosz kölcsön 100.13. Török dohányrészvény —. Olasz j. ár. 95.10. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 166.75. Harpeni 199. —. Az irányzat gyenge.

Hamburg, június 17. (Zárlat.) 42%-os osztrák j. ár. 99.60. 1880. sorsjegy 147. —. Déli vasút 30.75. 4%-os osztrák aranyj. ár. 101. —. Osztrák hitelrészvény 223.25. Osztrák-magyar államvasút —. Olasz j. ár. 95. —. 4%-os magyar aranyj. ár. 99.85. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, június 17. (Zárlat.) 42%-os papírj. ár. 100. —. 4%-os osztrák aranyj. ár. 101.60. Magyar koronaj. ár. 96.60. Osztrák-magyar bank 153.20. Déli vasút 30.90. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.40. Bécsi bankjegyek 136.90. Villamos részvény 160. —. 80%-os magyar aranykölcsön 85.50. 42%-os osztrák j. ár. 99.80. 4%-os magyar aranyj. ár. 100. —. Osztrák hitelrészvény 222.80. Osztrák-magyar államvasút 152.20. Északi vasút —. Bécsi váltóár 169.52. Párisi váltóár 811.25. Unionbank —. Alphei bányarészvény 236. —. Az irányzat tartott.

Páris, június 17. (Zárlat.) 30% francia j. ár. 101.30. Olasz j. ár. 96.16. Osztrák-magyar államvasút —. Francia törleszt. j. ár. 101.30. 4% magyar aranyj. ár. 102.60. Török dohányrészvény 209. —. Osztrák Länderb. bank —. 81 1/2% francia j. ár. 102.68. Osztrák földhitelintézet részvény 1302. Déli vasút —. 4%-os osztrák aranyj. ár. 101.60. Ottománbank 572. —. Párisi bankrészvény 1103. Alphei bányarészvény —. Az irányzat gyenge.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 17. A sertésüzlet irányzata csendes.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 42—42 1/2 — krajcár. Öreg közep (páronként 300—340 kilogramm terjedő súlyban) 42—42 1/2 krajcár. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 44—44 1/2 krajcár. Fialat közep (páronként 251—320 kilogramm felüli súlyban) 44 1/2—45 — krajcár. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 45 —46 — krajcár. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. Közep (páronként 220—280 kilogramm súlyban) — krajcár. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajcár. — Közep (páronként 250—320 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — IV. Romániai eredeti (Stah): Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcár. — V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 44—45 — krajcár. — Közep (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 43 1/2—44 1/2 krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 45—46 krajcár.

Sertésárak június 18. 1899. június 15. napján volt készlet 47.835 darab, 1899. június 15. napján behajtatott 1052 darab, 1899. évi június 16. napján elszállított 1052 darab, 1899. június 17. napjára maradt készletben 46.888 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Junius 17. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Frick Mihály vezserpmi törvényszéki aljegyzőt a vezserpmi törvényszékhez jegyzővé nevezte ki. — A győri ítélőtábla elnöke Kovács József végzett joghallgató ideiglenes minőségben díjas joggyakorokká nevezte ki. — A debreceni ítélőtábla elnöke Kertész Béla m.-szigeti lakos végzett joghallgatót és Gillyányi Arthur debreceni lakos végzett joghallgatót díjtalan joggyakorokkóká nevezte ki.

Jóváhagyás. A közpénzügyminiszter Taltavul y Galens Juan bankárnak a barcelonai főkonzulság által konzulági ügynökké Mahonba történt kinevezését jóváhagyta.

Ügyvédi kamara. A miskolci ügyvédi kamara Daróczy Mihály s.-szentpéteri ügyvédet elhallozása következtében az ügyvédek lajstromából kitérőlé és a halaszthatatlan teendő elállítására gondnokul dr. Konecz Miklós miskolci ügyvédet rendelte ki.

Pályázatok. Kezelési gyakorlatok állásra a székesfehérvári kir. adófelügyelői intézménynek 4 hét alatt. — Segédteleknyelvezetési állásra a gyulafehérvári járásbírósnál 2 hét alatt. Iradoszolgái állásra a vinkovcei kir. adóhivatalnál július 20-ig. — Albírói állásra a budapesti V. ker. járásbírósnál 2 hét alatt. — Postamesteri állásra Erdő-Horváiban (Zemplén vm.) 3 hét alatt.

Sternberg Ármán és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállított Budapest, VII. ker. Kerepesi-ut 36. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körút sark) Zenepalota. Megjelent! MAGYAR-TILINKÓ-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkók, e közkedvelt magyar hangszeren tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Ez iskola egyzersmind 65 legszebb magyar s más kedvelt darab gyűjtemény. Ára 1 ft 50 kr., netto; 1 ft 65 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykihazasítási Egylet Budapestben, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett nászjuttalok 1892. december hó 31-ig 1.600.000 ft. Legelőnyösebb feltételek kibzazasítási biztosításokra 300 főtől 10.000 főtig.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Félállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulszabb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI. Andrassy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztosító társaság; alapították 1868. Biztosított 150000000 315 1/2 millió korona Európai osztály: Berlin, Leipzig-ut Nr. 12. (saját palota). Részvényeseknek korlátolt osztály. Biztosítottak az osztályok évenként felvehetik. Ingyon háború-biztosítás. Magyarországi vezérképviselőség Budapest V., Váci-körút 16. sz. Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kívánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishíd-utca 5. sz. Elsőrangú szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világítás és kiszolgálás a szobárukba betudra. Kammer Enő tulajdonos.

Teljes lakberendezés, háló-, ebédlő- és szalonberendezés, ugyiszintén valódi angol bör állgubortok készpénzfizetési mellett, igen olányosan beszerezhetők; illetve megrendelhetők setlen részletfizetésre is Gresz Lajos kárpitos és diszítóné. Raktár és műhely: VIII., József-körút 17.

Pannonia szálloda. Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszínház között. Százharmat szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéház. Olvasó-és társalgó-terem. Elektromos felhúzó (Lift). Villamos világítás. Központi fűtés. Fürdők.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, június 18. — Római katolikus: A 4 Márkus vt. — Protestáns: A 3 Marcellian; — Görög-orosz: (június 6.) C. Pünk. vas. — Zsidó: Tham. 10. — A nap két reggel 3 óra 46 percek. — Nyugszik este 7 óra 43 percek. — A hold két délután 2 óra 12 percek. — Nyugszik éjjel 12 óra 5 percek. A miniszterek nem fogadják. A Nemzeti Színház utolsó előadása. Jelművésztársulatnap a Nap-utca 13. szám alatt a Diana-kertben.

Az egyetemi év befejezése alkalmából ünnepeles hálaadó istentisztelet az egyetemi templomban, délelőtt 12 órakor.

A magyar turisták turista egyesületének kirándulása a Pokol-csárdába. Indulás a nyugati pályaudvarról délután 9 óra 15 percek.

A budapesti mérőszázalékos szakgyeületének nyári mulatsága a Klemens-féle vendéglőben.

Az Országos dalosszövetség közgyűlése délelőtt 9 órakor a Nemzeti Zenede dísztermében.

A magyar turista egyesület budapesti osztályának kirándulása a Vértes hegységbe. Indulás a keleti pályaudvarról este tíz óra 45 percek.

A Pesti Szegénygyermek Kórházgyeületi rendes közgyűlése délelőtt 10 órakor saját helyiségében.

A Regatta-klubok országos szövetségének nemzetközi evezős versenye.

A Hunnia magyar bicikli klub országos kerékpárversenye délután 3 órakor a millenáris verseny pályán.

A Nemzeti Zenede kamarazene osztályának évszázadi vizsgálata a Vigadó kistermében, délelőtt 9 órakor.

Rékosi Szidi színészközlőjének vizsga-előadása a Magyar Színházban délután fél 3 órakor.

Nemzeti múzeum. Természettörténeti. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A Múzeum többi tárai 1 korona belépő díj mellett meglelhetők.

Természettörténeti gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 9. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Nemzeti Szalon tavaszi tálata. (Ferenciek-tere 9. szám) nyitva délelőtt 9-től este 9-ig. Belépő-díj 20 krajcár.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Iparművészeti Múzeum könyvtára zárva. Múzeumi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva.

A Hódolói díszfelvonulás. Eisenhut Ferenc örökös képe, látható Városliget, Andrassy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. kereskedeletörténeti múzeum és keleti mintáir az Inarcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos érdei ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünneppokon délelőtt 9 órától 12-ig.

Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, június 17.

A légnyomás minimuma az Adria fölött van s egyáltalán az alacsony nyomás délkeleti Burópat borítja, míg a magas nyomás egyfelől nyugaton, másfelől keleten van.

Az idő Európában változó felhősíté s az Adria környékén esős, a hőmérséklet valamelyest emelkedett.

Hazánkban csupán délkeleten s a tengerpart közelében volt némi eső, utóbbi helyen ma reggel is esik. A hőmérséklet általánosan emelkedett.

Külsőt. Enyhe idő várható, helyenkint (főleg délen) esővel.

Vizárlás.

Table with columns for location, date (June 16, 17), and water level. Locations include Inn, Duna, Tisza, Körös, etc.

Jó könyvek mélyen leszállított áron: Babos közhazsnu magyarázó szótár kötve (2 ftr) 1.50, Benedek Elek. A sziv könyve (1.80) 1.20, Betyárlegények, az alföldi rablólövél történetel 1. —, Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 ftr) 1. —, Kossutány Géza, nevezetesebb bűnesetek I., II., III., IV., egybekötve (4.80) 2. —, Mihályi Imre, Francia zászló alatt. Elmenyek és kalandok az Aqualoron (2 ftr) 1. —, ugyanez kötve (3 ftr) 1.50, Nékány Berci viselt dolgai (2 ftr) 1. —, ugyanez kötve (2.50) 1.40, Murcer Henry, Bohémvilág (1 fru) 50 kr., kötve (1.50) —, Szt. János Miklós, Karamboljáték (2 ftr) 1. —, kötve (3 ftr) 1.50, Tóvölgyi Titusz, Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1. —, ugyanez kötve (2 ftr) 1.40, Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.00) 80 kr., kötve (2 ftr) 1.20 (A bekerített árak a volt bolti árakat jelzik.) Megrendelhetők: Szilvágyi Béla könyvkereskedése és antiquáriumában Budapest, IV., Károly-körút 26.

Lampionok. Coriandoli. Juxbazárok. Kérjen ingyen és bérmentve árjegyzéket mindenféle nyári és diszító-cikkről, tüzijátékokról is Pichler W. Károly és társától, Bécs, VII/1. Mariahilferstrasse 74/B.

Eghajlati gyógyhely és olesónyári lakás St. Ruprecht a. d. Raab Stájerországban a gleisdorf-wei jer vasút állomása; Grábnál másfél óra alatt elérhető, posta- és távirátállomás. Szép gyógypark gyógyházzal, amelyben kád-, fenyő- és mesterséges lápfürdők, zuhókók és gyümölcsözős rendezésre állanak. A parkhoz uszó- és hullámosfürdő hozzá van építve. Közvetlen közelében van az árnyas erdőpark, továbbá bőséges alkalom a szép környékre való kirándulásokhoz. Rendelőkör: Med. un. dr. Ringl Fritz. Mentőszám: 1603. Watzl Károly, polgármester.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
1899. évi június hó 18-ától szeptember 1-ig zárva.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Szünet.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 18-án.
Déltűn 3 órákor mérsékelt helyárák mellett a Vig-színház színésziskolájának vizsgálati előadása:

Irma öröksége.

Színmű 3 felvonásban. Irta Gyöngyi Izsó.
Este:
A férj vadászni jár.
Bohózat 3 felvonásban. Irta: Georges Feydeau. Fordította: Mihály József.

Személyek:
Justinian Hegedűs Babet Boros F.
Léontino Láncoz Gustav Góth
Latour Nikó L. Brúois Gyöngyi
Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi június hó 18-án.
Déltűn 2 és fél órákor mérsékelt helyárákkal Rákosi Szidi magánénekesiskolájának vizsgálati előadása:

A Bolond
I. felvonása.

A Gyurkovits-lányok
I. felvonása.

Hoffmann meséi
III. felvonása.

Este:
Aranylakodalmom.

(1848-1898.)

Látványos színjáték 8 képmű, táncsz. Irta Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összerakította: Fekete József.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

FOVÁRSI NYÁRI SZÍNHÁZ.
a Krisztinavárosban.

Vasárnap, 1899. évi június hó 18-án.

Déltűn 3 órákor fél-helyárákkal:

Romeo és Júlia.

Tragédia 5 felvonásban. Irta Shakspeare.

Este:

Megázott Ámor.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Prével és Liorat. Zenéjét szerzte Louis Varney. Fordították: Makó Lajos és Makai Emil.

Kezdeté 7 órákor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1899. évi június hó 18-án d. u. 1/2 órákor fél-helyárákkal:

A Mikadó vagy: Títtü város.

Bohózat japán operette 1 felvonásban Sullivantól.

Este:

Folt a mely tisztít.

Dráma 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órákor.

Ős-Budavára.

Ma vasárnap nyitva déltűn 3 órától

7 nagy előadás a nyílt színpadokon.

Még egy-néhány napig

Little Tich

Bélepő díj d. u. 6 óráig 20 krajcár, azontul 30 kr.

Mérsékelt áru bélepő jegyek a dohánytőzsdékben.

Confetti és Szerpentín.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

A mulató 16 fokra szellőztetve van.

Kezdeté 1/2 órákor, vége 12 órákor.

Ma

vendégszerelés

Blasel Károly urnak

a Theater an der Wienből az 1 felvonásos énekes bohózatban

Lord Bebb als Tante.

Továbbá szenzációs sikere a párisi beuténak

„La belle Jane Valdér“

az 5 szecesszionisztikus, plasztikus állásában.

Hatásos sikere

Miss Charmion-nak

egyetlen és felülmulhatlan előadásában:

„Levetkőzés a levegőben“ vagy „Egy boudoirjelenet a léghintán.“

Az újkor legdivatosabb, legpikánsabb és legbájosabb látványossága,

agymint az ujjonnan szerződött műcrék.

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraitól, valamint saját készítmények, melyek zeneművészek által a zene gyöngyeinek nevezettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében,
Budapest, Váci-körút 21. sz.

Ócska zongorák becsértetnek és hangolások, valamint javítások lelkismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körút 21. sz. (Ipar-udvar).

A Kőbányai Királysórfőző

Dr. Korányi és Dr. Kéty egyetemi tanár urak által gyógycélokra ajánlott

GOLIÁT MALÁTASÖRE

ideghajokban, vérszegénység, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egy ital

Legkellemesebb üdítő ital.

Ara vidékre Kőbányai vasuti állomáshoz szállítva: nagy palack 19 kr. kis palack 13 kr. fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállítmány 30 palack.

Betét: nagy láddért: 1 fnt 80 kr., kis láddért: 1 fnt 20 kr., palackért 6 kr., mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatják.

Me rendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII. Kertész-útea 40. és a vidéki raktársoknál.

Budapestben kapható minden nagyobb fűszerkereskedésben és poharankint a Guisánia automata buffet-ekben is.

Alapítottát 1865-ben. A legjobb

zongorák

pianinók és harmonikumok legelőszöbben kaphatók tökéletes jóállás mellett

Heckenast Gusztáv

hírneves zongora-eladási és kölcsönözti intézetében Budapestben, most IV. Gízella-tér 2. sz. Ehszár ca. és kir. udvari zongoragyár, továbbá Schiedmayer és Thal stuttgarti udvari zongoragyár, és Thuringen Organ Co. a világ legjobb és legelőszöbben harmonikus egyedi ill. képviselője.

Arjegyzék ingyen.

Visegrádra

ránduljon ki minden budapesti, hol

PAPP JÓSEF

Mátyás királyhoz címzett

jóbirnevi vendéglőjében

kitűnő magyar konyha.

méltóságos Sztányi údná saját termései borai és a legjobb minőségű kőbányai részvény sör mérsékelt árak mellett pontosan szolgáltatnak ki.

Nagyon olcsó és kényelmes közlekedés. Minden ünnep- és vasárnap a 76. galogezred vonós hangversenye.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legelőszöbben eljárás elintézés

reklamációkat,

megszerező utlevelőket, ill. előtűti névelőre engedélyeket, eljár a tiszt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben stb. a Domokos János r. száz. és kir. százados tulajdoni képezo

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-út 6. sz.

Szt-Lukácsfürdő

Vendéglő! Kávészó!

Az igazgatóság saját üzemében.

Jó ételek és italok, olcsó árak. Éterem az udvarban (zárt helyiség).

Gyönyörű terrasse a Dunára. Mindennap katonazene.

Zongora termekben

Kossuth Lajos-útea 22. (Károly-körút sarkán.) Zenepalota.

a legjobb zongorák híri Állandó dus vállalatokban

ERARD

híres párisi és londoni zongoragyár (szállítja az angol királyoknak és az egész királyi családnak) 60 egyedül képviselője 60

valamint a **FEURICH** (a szász király udv. szállítója)

világhíri zongoráknak mely gyártmány minden más zongorát messzeszűlő szárnyal — kizárólag a képviselője.

Sternberg Armin és Testv.

hangszer-gyár es. és kir. udv. szállítók

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-útea 22. sz. (Károly-körút sarkán.) Zenepalota.

J6 könyvek

mélyen leszállított áron: Ft

Babos közhasznú magyar-
rázó szótár kötet (2 fnt) ... 1.50

Benedek Elek. A szív
könyve (1.80) ... 1.20

Betyáregendék, az alföldi
rablóvilág történetei I. —
Karczag Vilmos. Lemondás,
regény (1.20) 60 kr.,
kötet (2 fnt) ... 1.—

Kossutány Géza, nevezetesebb
bűnesetek I, II, III, IV. egybekötve
(4.80) ... 2.—

Mihályi Imre. Francia zászló
alatt. Elmények és ka-
landok az Aquatoron (2
fnt) I.—, ugyanez kötet
(3 fnt) ... 1.50

Mokány Berei viselt dolgai
(2 fnt) I.—, ugyanez
kötet (2.50) ... 1.40

Murger Henry, Bohémvilág
(1 fnt) 50 kr., kötet
(150) ... —.80

Sztanój Miklós, Karam-
boljáték (2 fnt) I.—,
kötet (3 fnt) ... 1.50

Tölvényi Titusz. Van-e más
világ? (A szellemek or-
szágából) (1.50) I.—,
ugyanez kötet (2 fnt)
... 1.40

Zola Emil, Pascal orvos,
regény (1.60) 80 kr.,
kötet (2 fnt) ... 1.20

(A bekerített árak a volt
bolti árakat jelzik.)
Megrendelhetők a

Budapesti Napló
kiadóhivatalában

József-körút 18.

Mindenféle könyvjegyzé-
kek és a Könyvkedvelők
Kaluza, kivánata bárki-
nek ingyen és bérmentve
küldetik.

Chrysantheme

asszonyosság.

Irta:

Pierre Loti.

Francia eredetű fordít-
totta:

II. LÓNYAY SÁNDORNE.

Ára 1 fnt 20 kr. Megrendelhető: a Budapesti Napló, kiadóhivatalában.

GŐZEKÉKET, GÖZHENGEREKET

és GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden czél szerű nagyságban és a legújantonyosabb árák mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.
Budapest-Kelenföldön

a vasutiállomással szemben.

Magyar ember magyar iróttal írjon!
Aki jó magyar iróttal és tollszárral akar írni, az használjon Schuler József-féle magyar acél-iróttal.

Felülmulhatatlan, angol gyártmányok-
kal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlatok a következők:
Dániel Ernő 592, 408, 450, 155, 551. Dániel Ernő 1893.
Minden papírkészletben kapható.

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kínálhat meg az ezrt egy nagy osztály-gyár inditativa érozta magát, hogy az ezsz készletet csak a munkaerő egy kis körpó-
lása ellenében eladja. En meghalmozva vagyok ezen meghátszólistán. En tehát bárkinnek megkötöm a következő tárgyakat pusztán a körpólistára, 6 forint

60 kr-ot; és pedig:

6 darab finom asztali k'et, valódi angol pengével,
6 „ amerikai szabó, ezüst villát egy darabból,
12 „ „ „ „ evőkanalat,
1 „ „ „ „ kávékanalat,
1 „ „ „ „ levesmorót,
2 „ „ „ „ tojásot,
2 „ „ „ „ tojás-szeletet,
2 „ angol Viktoriá-táca,
2 „ igen hatásos gyertyatartó,
1 „ toasztrót,
1 „ finom cukorporzó, 6005

44 darab összesen 6 fnt 60 kr.

Mind e feletti 44 tárgy előbb 40 fruba került és most csak 6 fnt 60 kr. minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabó, ezüst, egy kivételűl író-
toll, mely ezüst színt 25 osztondóig is megtartja, amint szavatoltatik. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás,

költségen magam, ill. a nyilvánosság előtt, bárki-
nek, kinek az őru nem tetszik, a pénz visszaidni és senki se mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

házassági és lakodalmi aján-
dékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-nál

az egy. amer. szabad, ezüstgyárak főigényközege

Wien II., Rembrandtstrasse 19/B.N. Telefon 7114

Értékeltetés a vidékre névvel vagy az Összeg tisztos beklülfése ellenében

Ehhez illesztet por 10 krajcár.

Valódi csak az oldalt látható védjegy-
gyel (egyszégyi fém).

Kivonat az elismerő levelekből

Az első küldeménytel teljesen meg vagyok elé-
gve, kérek még egy ugyanolyant küldeni.

Kalozsa. Majorossy János.
A küldeményt megkaptam, s nagyon meg vagyok vele elégedve. Kérek még egy küldeményt 6 fnt 60 kr-ért.

Kalozsar. Báró Bánffy

A küldeményt megkaptam és teljesen meg vagyok vele elé-
gve, kérek még egy ugyanolyant küldeni.

Bosztó. Keresztes Sándor, fűszérgyár.

Homlokzat-festék-gyár

KRONSTEINER KÁROLY

Bécs, III., Hauptstrasse 120.

(Saját házában.)

Kitűntetve aranyérmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, es. és kir. katonai intézetek, vasutak, ipari, bányá és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-
mesterek, uszultény gyári és ingatlan tulajdonosok szállí-
tja. — E homlokzati festékek, melyek uszultény feloldhatók, száraz állapothban, poralakban és 40 különféle mintában kilóként 16 kr-ot felül szállítanak és ami a festék szű-
rtiztatására illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, uszultény használati utitítás
— Irádnatra ingyen és bérmentve küldetik.

VASBUTOROK. DIVATÁRUK. PENZSEKRENYEK. GYERMEK-RUHÁK. FA-BUTOROK. KALAPOK. UTAZÓ-CZIKKEK. CZIPÓK. EZÜST-ÉKSZER.

PÁRISI NAGYÁRUHAZ

BUDAPEST, VII. KERESPEI UT 38.

NÁSZ-és ALKALMI AJÁNDÉKOK.
TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.
KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

FEGYVEREK. JÁTÉK-ÁRUK. INGA-ÓRAK. DISZMŰ-ÁRUK. ZSEB-ÓRAK. CHINA-EZÜST. ESERNYŐK. SZÖVETEK. KOSAR-ÁRUK.

20% engedély!

Játékárúk

a birtfal I. magyar maché-játékárúgyárból

Maugsch F.

Budapest, Erzsébet-tér 18. sz. (Széchenyi utca felől)
Legújabb külföldi játékok, legújabb választék! 20% engedély!
Egyértelműen Magyar beszerzési forrás.
20% Engedély!

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNÉVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János

Szegeden

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Jövőtások pontosan eszközöltekn.

Női ruha- és mosókélméket

legelőszöbben lehet beszerezni.

Cím: Frankl Gyula és társa
Fűző- és Bálvány-utca sarok.

Magyar kölesönös állatbiztosító társaság mint szövetkezet

Budapest, VII., Erzsébet-kört 27.

Biztosításokat elfogad:
lovak és szarvasmarhák ellullása következtében beállott károsítások megtérítésére.

Kártérítés igénye fennáll:
ha károsítás és járványos betegségekben, vagy baleset folytán pusztul el az állat, továbbá ha a szövetkezet köznyoszerződést kötött elrendelő.

A díjak rendkívül mérsékelték.

Az intézet élén állnak: Báró Sztofanovits György földbíró, elnök, báró Ambrózy Gyula földbíró, gróf Bethlen Balázs cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbíró, dr. Bélydy László országgy. képviselő, földbíró, Chernel György cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbíró, báró Jósika Géza, cs. és kir. kamarás, országgy. képviselő, földbíró, gróf Károlyi Károly, főrendiházi tag, földbíró, báró Nyáry Béla, cs. és kir. kamarás, földbíró, gróf Rákay Géza, földbíró, dr. Simay Aladár, a Magyar agrár és járási-bank r.t. gazdasági tanácsosa, dr. Tetényi Armin, ügyvéd, Taly István, cs. és kir. kamarás, a postamegyel gazdasági egyesület elnöke, földbíró, Zálesky József, földbíró, dr. Ficzor Ignác, földbíró, intézet vezérigazgató, igazgatósági tagok.

Felelősségvételre szelvény szolgál az igazgatóság és a vidéki ügynököknek.

Legszébb Legjobb Legelőszöb

PAP lan PAP lan PAP lan

80925.CVI. sz.

Hirdetmény.

(Az osztrák-magyar szövény forgalomban érvényes díjszabáshoz I. pótlék életbe léptetése.)

A m. kir. Államvasutak igazgatóságától vett értecsítés szerint az osztrák-magyar személy forgalomban 1898. évi január 1-től érvényes díjszabás hó f. 6. június 1-től való érvényességgel kihirdetett I. pótlék csak f. 6. július 1-től lép életbe.

Budapest, 1899. évi június hó 12-én.

Az igazgatóság.
(Utány, nem díjazt.)

GICHNER JANOS ÉS TÁRSA
paplan, matrác és kárpitosru gyárosok, szövény, függöny-ágy- és asztalterít stb. nagy val asztalban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-kört 20. szám.
Arjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.
Nem tartozó árukat kiszérelünk, vagy a pénzt visszaadjuk.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Ery 3-10 méter } 2,95, 3,70, 4,80 frt jó } valódi
hoss u szelvény, je- } 6.- és 6,90 frt jobb }
gendő teli-s férfítő- } 7,75 frt finom } gyap-
zetre (kabát, mellény } 8,65 frt legfinomabb } jubóli
és nadrág) ára csak } 10.- frt legeslegfinomabb }

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz 10.- frt-ért, valamint felöltő-szövetet, turista-öltent, legfinomabb kammerknokot szelvit gyári árakon a legjobb hímzőrukat és szelvények olismert postó gyártáraktól

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszállításról kérésre küldünk.

A magánvételnek, aki a szöveteket **közvetlenül** a fenti cégnél a gyár székelyén megrendeli, **előnyös** lehetékezik.

Szabadalmazva!

Acetilén-lámpa

zománcos fényvetítővel a legelőszöb s mindamellét az egyetlen lámpa feltétlen közszéggel **kerékpárosok, turisták, kocsi** stb. számára. Kapható az **Első Osztr.-Magyar Acetilén-Lámpa-Iparnál** **BÉCS, IX., Müllnergasse 6.** valamint az összes nagyobb kerékpáros-üzletekben.

la Calcium-Carbid

aprószemű, közszéggel 300 liter gáz kilónként, 5, 1 és 1/2 kilós szelvényekben, valamint kis szelvény szelvényekben 15 kr. ával.

Ablakredőnyöket

fa-szövetből, vászongrádálból és lécszalaktrendkívül olcsón és tartós minőségben szállít. 18227

Nettel Lajos

ablakredőny-, jalouli- és faszöveg-gyára
Budapest, VI., Király-utca 112.
Javítások jól és olcsón teljesítenek. Mintaszelvényeket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Ugyes ügynökök vidéken kerestetnek.
Telefon 15-24.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misoere Santal) gyakorlat nagy hatást új és idült hólyag, vese- és fleg os-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legiszább és legértékesebb Misoere Santal-olajat tartalmazják és ennél fogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyűrű bajától, használjon Santal Egger. Egy eredeti üveg ára 1 frt 80 kr., vidékre a postai előlege beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár: Gyógyszertári a Nádor-utca
Budapest, VI., Váci-kört 17.

Dr. Lengyel Fr.-féle

nyirfabalzsam

Kir. szab. Szt. honr.

Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak törzsét megkötjük, emberemlékezet óta mint a legelőszöb szelvényét volt ismert: ha azonban ezen nedv, a feltöltés utáni szelvény balzsamát alakítjuk át, csak akkor nyer igazságon csodálatos hatást. Ha egy meghajlított véle az aron vagy más bőrrészeket, akkor másképp csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, amely ezáltal tiszta és egészséges válik.

Ezen balzsam kímélő az aron a ráncokat és himlőhelyeket, sőt a bőrt, a bőrtékelt, a gyöngyösdéget és a bőrtékelt; a legelőszöb 100 alatti útjavítása a szelvény, majdnem az anyagszövet, orvosság, bérmentve a bér minden más egyéb tisztáltsági áru egy korábbi használati utasítással 1 frt 50 kr. Kapható minden jobb gyógyszerárban.

Főraktár:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárban
Budapest, Király-utca 12. sz.

Szálloda-bérbeadás.

Zemplénmegye székhelyén S.-A.-Ujhelyen igen élénk forgalmu helyen az újonnan épült szálloda 15 vendégszobával, kávéház, étterem, sörszarok és a megfelelő mellékhelyiségekkel

október hó 1-étől kezdve bérbeadandó.
Bővebb értesítést ad a tulajdonos

Haas Lipót

S.-A.-Ujhely.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzen. Képes mértékveteli utasítás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállítóházi, Budapest IV. Váci-utca 23. Használt ruhák újra becsorítottak és a legmagasabb árban beszámítottaknak.

Éppen most jelent meg!

A Sárga Dominó.

Irta: **PRÉVOST MARCEL**
Fordította: **Dr. Bethlen Oszkár.**
Ára: 50 krajcar.
Megrendelhető: a **Budapesti Napló** kiadóhivatalában, Budapest, József-kört 18. szám.

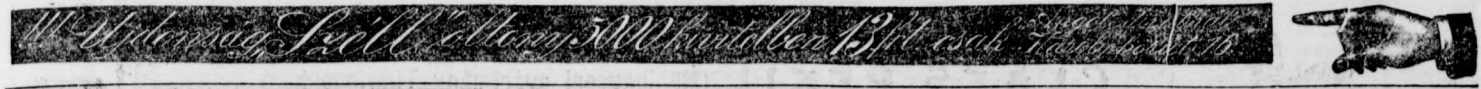
Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett ...	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl ...	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett ...	22	1 íróasztal, 3 fiókos ...	16
1 éjjeli szekrény, diófa, fényezett ...	8	1 hálószoba, matt diófa ...	125
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett ...	14	1 hálószoba, faragott ...	170
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt ...	38	1 garnitúra crepe- vagy bourette-behuzat ...	60
2 ágy, magas, diófa, matt ...	38	1 garnitúra selyem-behuzat ...	80
2 éjjeli szekrény, diófa, márványtal ...	22	1 garnitúra plüss-behuzat ...	95
1 kredenc, 4 ajt. fülkés, faragott, feh. márv. ...	46	1 szalonasztal ...	10
1 diván, magas lámpa fényeggyel ...	40	1 consol márványtal és tükör ...	26
1 ebédlő-asztal, diófa, matt ...	14		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdíszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán

fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébet-tér és Sas-utca sarok, 1. emelet.
Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A szoba számára: 5 fukszia és 5 pelargonium 5—5 disz-
a legpompásabb és legmutatósabb fajtákban (pálmák, plectogynék,
gummifák stb.) nagyság szerint 10 drb 3 frt 80 kr., 4 frt 80 kr., 6 frt.
Kaktuszok a legszebb és legérdekesebb fajtákban és formákban,
amelyeket az erfurti piac oly dusan nyújt: 10 fajta 3 frt, 20 fajta
6 frt, 50 fajta 15 frt, fajtánként 1 drb! — Tápláló só cserépnövények
trágyázására: 200 gr. 48 kr. Használati utasítás ingyen.

A kert számára: Legszebb nyári virágok a szabadban való
kiültetésre, mint csillagvirág, sárga ibolya,
oroszlánczaj, árvaszka, szegfű stb. a legpompásabb színjattékkal,
10 Schock (120 tuca) 1 frt 80 kr. Schockja 15 kr., pelargoniumok
és fuksziák csoportokhoz: 10 drb 1 frt 80 kr., 100 drb 13 frt 20 kr.,
kaktusz-dahliák legpompásabb, leghimesebb virágdísz 10 drb 10
fajta 2 frt 40 kr. — Fűkeverék szép kert vagy pázsit rendezésére.
I. minőség 5 kiló 3 frt, finom szőnyegpázsitnak való, kilója 90 kr.
HUCK FRIGYES mag- és növénykereskedése, Erfurt

Bámulatos olcsóság!!!

Az alant felsorolt művek, a míg a készlet tart, mélyen leszá-
litott árakon kaphatók:

VASS JÓZSEF
minta-antikváriuma és könyvkereskedésében
Budapest, VII., Erzsébet-körút 38. sz.

- Ezeregy éjszaka. (Arabs regék). Az eredeti nagy kiadás után fordította Vörösmarty Mihály. 4 kötet, 2 díszes kötetben (8.—), 3.—
- Ótynyelvű szótár. A magyar, német, francia, angol és olasz nyelv szótára. Szerk. Somogyi Ede. 2 kötet, díszes kötetben (15.—), 3.—
- Fischer Sándor. Ford. Tolnai Lajos. Petőfi Sándor élete és művei. Előszóval ellátta Jókai Mór. Fényes díszkötésben (6.50), 2.50.
- Farago Emőd. A szabadság vértanúi az Újépületben. Ujdonsg! 1.—
- Flammarion Camille. A csillag-világ csodái. Népszerű csillagászat és az égbolgot egyetemes leírása. Teljes kiadás. Művészeti kivitelű ábrákkal, csillagászati térképpel stb. 2 kötet (1.80), —50.
- Ugyanaz fényes díszkötésben (2.50), 2.—

Magántanulók használatára.

- Gaspey nyomán Katona H. Rezső. Gyakorlati angol nyelvtan 40 leckében (1.50), —50
- Kólcz J. Endre. Langenscheidt tanmóda szerinti gyakorlati olasz nyelvtan 40 leckében. (1.50), —50.
- Roboz Andor. Gyakorlati német nyelvtan 40 leckében. (1.50), —50.
- Tizsa Gyula. Gyakorlati francia nyelvtan 40 leckében. (1.50), —50.
- Kaloz J. Endre. Olasz-magyar és magyar-olasz szótár 1898. Díszes kötetben (1.50), —50.
- Wexler László. Kis lexikon. Az összes indonai nyelvről. Píros vászonköt. (1.—), —90
- Pallás nagy francia szótára. A magyar-francia és francia-magyar nyelv teljes szótára. 6 kötet fényes díszkötésben (20.—), 6.—
- 1. Ohnet György. A banya. Regény 2 kötet. (1.50), —25.
- 2. Ohnet György. A vasgyáros. Regény 2 kötet. (1.50), —25.
- 3. Karca. Kaméla helyg. Regény. (1.—), —25.
- 4. Feuille. Egy szegény ifjú tört. Regény. (1.50), —25.
- 5. Maupassant de Guy. Fifi kisasszony. (1.—), —25.
- 6. Maupassant de Guy. Holdg. és holdigatlan szerelem. (1.—), —25.
- 7. Maupassant de Guy. Mámortörténetek. (1.—), —25.
- 8. Zola Emil. Nana. Regény. (1.—), —25.
- 9. Zola Emil. A pénz. Regény. (1.—), —25.
- 10. Prevost Marcell. Félzsúkok. Regény. (1.50), —25.

A 10 mű egyszerre véve 12 frt helyett csak 2 frt.

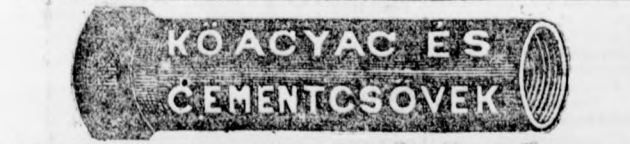
- Molnár Ferenc. Csókok éjszakája. Ujdonsg. (1.—), —50.
- Gutilla. Humoros történetek karcolatok. (1.—), —40.
- Kovács Béla. Takarmányozás. (3.60), —80.
- Darwin Charles. Az ember származása és az ivari kiválás. —80.
- "Nika". Kóser adomák és rituális viccek gyűjteménye. —25.
- Karca. Mátzon. Alkalmaz. Köpés viccek gyűjteménye 1897. évre. (—50), —25.
- Boccaccio. Dekameron elbeszélései. (1.—), —40.
- Oh azok az aszonyok. Sikertörténetek gyűjteménye. (—50), —25.
- Makai Emil. Újabb költemények 1890—1898. —50.
- Ugyanaz. Fényes díszkötésben. —80.

Egyes könyvek, úgy mint egész könyvtárak a legmagasabb áron megvételnek.
Kimerítő könyvjegyzék leszállított áru művekről kívánatra ingyen és bérmentve.

WALLA JÓZSEF

Mozaik és cement-áru gyára
BUDAPEST,
Rottenbiller-útsza 13.

- Granit-terazzo,
- Betonirozások,
- Medenczék,
- Csatornázások,
- Szökőkutak,
- Jászolok,
- Fayence falburkolati lapok,
- Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,
- Keramit-lap,
- Mozaik-lap à la Mett-lach,
- Márvány Mozaik-lap,
- Cement-lap,
- Menyezet-nádszövet,
- Tűzálló téglá,
- Portland Cement,
- Roman Cement,
- Terracotta-árúk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 31.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co. **A V. Vermorel-féle**
new-yorki gyár világhíru villeanfranchi gyár világhíru
„ADRIANCE” „ÉCLAIR”
kévekött. marokrakó-, arató- és fűkaszáló gépeinek peronosporafecskendőinek

magyarországi kizár. képvisellete.

Minden a mezőgazdaság keretéhez tartozó szükségletek, mint:

VETŐMAGVAK, MŰTRÁGYÁK, ANYAGOK, * * * SZERSZÁMOK, GÉPEK stb.

legújatosabb beszerzési forrása.

A szövetkezet alapszabályait és a havonként kétszer megjelenő ÜZLETERESÍTŐ-t barkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Vizgyógyintézet „Priessnitzthal”

Bécs mellett, 48 éve áll fenn, 20 év óta Dr. Weiss József vezeti — Kifűtő gyógyisikerek belső he-
tegeseknél és idegbajoknál. — Vízkurák — Villamos kurák. — Hízoló kurák. — Mérsékelt árak legjobb ellátással. Prospektusok kívánatra ingyen.

Freilich M.

cs. kir. szab. sérvkötő-gyáros Lemberg, Grodecka 35 szám.

Kezesség mellett biztos, gyökeres segély operáció nélkül és gyógyszer nélkül veszedelmes és legidő-
tebb sérvben szenvedők számára, köldöksérvknél is, az en utjonnan feltalált szabadalmazott sérvkötőim
által, a melyeket magannak kell fölraknom. Eppen így a szenvedők is nyernek oktatást a sérvkötőknek
helyes sajátkezü fölesatolásában.

Sok száz orvosi bizonyítvány és halálirat megtekintésre rendelkezésre áll.

A tiszteletdíj a baj minősége szerint számítatik ki. Prospektusok ingyen és bérmentve.

Fordítás a „Bomba” című brailai ujságból:
Freilich M. vagy egy csodaember.

A fenti címmel hazánkifűtő Eue D. Gagulescu úrtól a következő sorokat kaptuk közlés végett
a melynek szívesen adunk helyet lapunkban

BRAILA, 1899. márc. 15.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Nagy fájdalomra, már több mint tíz éve szenvedtem az iszonyatos herniában, egy oly beteg-
ségben, a melyt csak olyanok ítéhetnek meg és künjait csak azok ismerhetik, akik egyuttal oly
szerecseneknek, hogy ugyancsak benne szenvednek.

Kétségbeesésben nem retentem vissza semmiféle áldozattól és több orvosra bízam ma-
gam, de a sokféle szedett orvosságnak legnagyobb sajnálatomra semmiféle sikere nem volt.

Mikor már a gyógyulásra való minden reményemet elvesztettem és már holtom napjáig el-
ítéltnék hittem magamat, hogy ettől a kinos bajtól nem szabadulok meg, egy lembergri ismerősömtől
megtudtam, hogy lakik ott egy bizonyos Freilich M. nevezetű ur, egy valóságos csodaember, kinek
személyét és csak rövid ideig tartó kezelését az összes orvosok és tudósok megcsodálják.

Mivelhogy vesztelni való időm már nem volt, azonnal Lembergbe utaztam, jelentkeztem Freilich M. urnak intézetében, melyet ő maga igazgat, és akáresak csodatételképpen minden leg-
csekélyebb fájdalom nélkül tíz nap leforgása alatt tökéletesen meggyógyultam és most a legesleg-
jobb egészségnek örvendek, mintha csak sohase lettem volna beteg.

Kötelességemnek tartom tehát, hogy Freilich M. urnak, a ki értette a módját, hogy megvál-
son engem kinos szenvedésemtől, szívből való köszönetemet fejezzem ki azzal a hozzáadással, hogy
éltm fogytáig hálás leszek irányában s azt hiszem, jó cselekedetet teszek ezeknek a soroknak a
közöttétőlvalóakkal szemben is, a kik abban az iszonyatos herniában szenvednek és Freilich M.
úrtól, egy olyan emberről, a ki csodákat tesz és már számtalan dicséretet kapott, nem tudnak.

Soraim szíves közléseért fogadják, igen tisztelt Szerkesztő ur, mély köszönetemet és nagyra-
becsülésem őszinte kifejezését.

Eue D. Gagulescu.

Borárverési hirdetmény.

A tarcali m. kir. vincellériskola s a vele kapcsolatos állami szőlőtelepek
több évi termésű borai

folyó évi julius hó 3-án délelőtt 10 órakor

kezdődő nyilvános szóbeli árverésen eladásra bocsátatnak.

Az árverelő kötelesek a megvenni szándékolt borkészlet kikiáltási ár-
nak 5 százalékat az árverelés megkezdése előtt a vincellériskola igazgatósá-
gához bántapénzül letenni.

A borok minőség és termelési hely szerint csoportosítva árvereztetnek
el. Az egész eladó készlet 650 hl., becsértéke hektoliterenként 16 és 70 forint
között váltakozik. A borok cukor-, szesz- és savtartalomra elemezve vannak.

Az árak hordó nélkül értendők; a hordók hektoliterje 2 frt 60 krral
számítatik.

Az árverés megkezdése előtt írásbeli zárt ajánlatok is adhatók be, me-
lyekhez szintén 5 százalékos bántapénz csatolandó.

Az eladandó borok az alant irt igazgatóságnál való egyszerű jelentkezés
mellett előzőleg is megjelölhetők. Ugyanonnán bővebb felvilágosítások sze-
rezhetők.

Tarcalon, 1899. június hóban.

A m. kir. vincellériskola igazgatósága.

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár.
Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.

Vizzsűrők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!
Hygienikus, minden visszaélést kizáró
„UNICUM“ szyfonfejek
Törvényileg védve.

IDEAL
elsőrendű cseh szikvizüvegek.
RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:
Sarkelcsorbulás és piszkoklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb ex-
plosió-ellentállóképességgel bírnak.
Legizlésebb facon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogy ha az üveg ajja a fent védjegyvel van el-látva.

Dr. Spitzer arckenőcse

50 év óta minden világrészebe küldetik.

Csakis zöld cé-
dülán levő ezen
atírással valódi

DR. SPITZER arckenőcse 35-50 kr.
mosdóvíze 40
Szalvator-szappan 50
Lyoni-rizspor 50-80

ellároltanak mindennemű arolított, pörsemet, szeplőt
és szálát. Éne miájk az arebőit.

Dr. Kovács kézpasztája,
(csakis félhold alakú védjegyvel valódi) három nap alatt
minden kezét gyengéddé és fehérré varázsol. Egy
üvegtegyel ára 60 kr.

Kapható minden gyógyszerárban s gyógyszerüzletben.
Fő- és szétküldési iktára:

Dr. KOVÁCS ERNŐ gyógyszeriktára és illatszergyára,
Budapest, VI., Gyár-utca 17. sz.

„Toilett-titkok“ című füzetkét kívántra ingyen és
bérmentee küld.

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Karintia),

külfeltele számos díj-
jal és a ko-
ronás arany
érdemke-
resztel, a
ajánlja ki-
tűnően
gyártott jól
beölt, a cs.
kir. kísérleti intézetekben hivatalosan kipróbált fegyverrel mő-
sékelt árákon. Szolid munkáért és jó lövésért kezeségvállalt-
tik. Árjegyzékek ingyen.

Kendelő intézet Budapest, Andrássy-ut 24.
az Opera mellett.

TITKOS BETEGSÉGEK

hugysófolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utó-
bajait, az elgyengült férfere, magömlések, a bujakör
utókezelésényeit, nőknél fehérfoylást, bármennyire
idülték is, valamint mindazon női betegségeket, me-
lyeknek a magtalanág egyik főokója és börtbeteg-
ségeket gyógyít új gyógyszerrel, biztos sikerrel,
gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor,
volt csásq. kir. oszt. főorvos

RENDEL: naponta d. e. 10 óráltól egész délután 4 óráig,
este 7 óráltól 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel választatik
és gyógyszerokról is gondoskodva lesq.

Nőknek külön váróterem.

Uyvanolt megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-
nál megrendelhető **NEPSZERŰ ÚTMUTATÓ** (már-
15-ik kiadásban megjelent) Női betegségekről és ezek
kezeléséről gyógyszerkezeléshez című könyv, volt ára 2 írt 50
kr., most csak 30 kr. A könyv jól becsomagolva lesq
alkuldove, 1 írt bekioldése mellett bérmentve vagy 90 kr.
utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A női
élet öbrendése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlé-
sések. — IV. Hugysóutakár (tripper) és hugysószerűkületok.
— V. A bujakör (síphilis). — VI. Fehérfoylás. — VII. El-
gyengült férfere. — VIII. Női magtalanág. IX. Az ivar-
szervek megbetegedéseinek főnyezője a prostitúció.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonarvosi (a bécsi és buda-
pesti katonakórházakban), részben magánorvosi
tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiál rendelő intézete
Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb hugysófolyásokat, bujakó-
ros sebeket, aphtilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujjabban olyannyira fel-
karolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magömléseket, nőknél fehérfoylást befec-
kenedezs nélkül, a legmakosabb börtbetegsége-
ket, valamint ifjúkori bűnök következtében be-
állott ideg és ennek utókövetkezményeképp létre-
jött hátgerincbajokat gyógyít a legujjabb gyógy-
mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 óráltól 4 óráig; este 7-8 óráig.
Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárát.
Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal választatik; eset-
leg gyógyszerokról is gondoskodva lesq.

Caesar és Minka

fajkutyatenyésztés és kereskedés Zahna, Poroszország.

Kitűntetve állami és egyleti arany- és ezüst-érmekkel.
Ő felsége a német császár, ő felsége az orosz cár, ő felsége a török
szultán, ő felsége a marokkói császár. ő felségük a németalföldi király
és királyné szállítója stb. stb.

Ajánlanak különlegességeket luxus- és tenész-kutyákban, a leg-
nagyobb hegyi kutyától a legkisebb szalonölebig.
Továbbá édes tej- husrostos-kutyakalácsot saját gyártmány, leg-
jobb, legmegfelelőbb kutyaeledel, mázsája 20 márká, 5 kilós psta-
csomag 2 márká.

Katalógus 40 képpel a legdivatosabb kutyafajokról ingyen és bérmentv.
Diszkötésű brosrúkról, aranymetszéssel, képekkel, a fajbeteg-
ségek leírással, 10 márká.

Allandó kutyakiállítás
Zahna pályaudvar.

Ószál a haja ??? Ha igen, akkor használja:

Hair Regenerátor

kitűnő szert, mely nem festi a haját, hanem a haj
eredeti színt adja vissza. Üvegeje 1 forint. +
Egyedüli:

Zoltán Béla udvari szállító gyógyszeriktarába!!
Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Specialista sérvkötőkben

Cs. és kir. osztr.-m. és belga kir. szab.
Kitűntetett Britésl 1890. aranyérem és díszokmányyal

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyes véleménye
szerint a legötöltebb és en-
nemben, nem eszűk, nem
szakorol kellentelű nyomást
és oitároltja oelsterű szerke-
zetűnél fogva az ödögű sérv-
kötők hányat.

Ára: egytelalu 6 írt,
kéttelalu 12 írt.

Gyármban készütlnek szent-
vül: Műlábak, műkezek, műlo-
gos fűzők, egyesek tartók, járó-
és nyujtógépek, gummi görse-
értelűsznyűk stb.

Megrendeléseket pontosan
eszközöl

KELETI J.

készítés és orvosebészi mű-
szerész **BUDAPESTEN.**
Főtelal:

IV., Koronaheroeg-utca 17. sz.
Gyár:

IV., Rostély-utca 15. szám
Külte bejárt az udvarból.

Nagy képes millenlumi árjegyzék ingyen zárt borítékban.

Gyengeségi állapotok

(impotentia) ellen páratlan sikerű
gyógyhatásai tolytán legmelegebben
ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉT

BUDAPEST,
VI. Teréz-körút 44. l. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmé-
nyek tolytán honorárium teljes gyó-
gyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8-1-ig, délután 2-8-ig.

Fényképező készülékek

(kerékpárosoknak is) minden
árban.

Ismert pillanat felvételeink a napi-
eseményekről legjobb tanúságot
tesznek készülékeink minőségéről.

Lechner F. (Müller Vilma.)

cs. és kir. udv. fényképező kellékek gyára.
Bécs, Graben 31.

(Műasztalosság) (Szerk.-műhely)

Téglavető-gépeket

bevált rend-
szerek szerint,

Az eszköztől felülteküzem-
ben megkehlhetők.

Arjegyzekek és kültögvetésék
ingyven. Legötöltebb referenciák.

valamint teljes berendezéseket téglavetőkhöz, samott-,
hornyolt tetőcserép-, agyagcső- és cementgyarakhoz
szállít 1862. óta különlegességeképpen:

Louis Jäger téglavető-gépgyára, Köln-Ehrenfeld.

Minden szó egysszeri beiktatása post...
betűkből 2 kr. Címmeletti elállást...
détésekről külön 30 kr. kincstári...
bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad fel...
világosítást a kiadóhivatal: József-...
körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozóknak a hirdetés számlát a kiadóhivattal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK és ELŐFIZETÉSEK felvételnek a BUDAPESTI NAPLÓ részére a kiadóhivatalban József-körút 18., valamint a következő dohány-társadalmakban: Breuer nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sark. Nemesok-féle tőzsde Petőfi-tér. Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1. Benda Józsefné, Andrásy-utca 59. Deutsch Miksáné, Andrásy-utca 38. Schwartz hirdetői iroda Marokkói-utca 2. Sopronyi V. dohány-nagy-tőzsde, Kerepesi-utca 1.

Menyecske 24. Mért nem kapok választ? 6722 Narancsvirág. Nagyon szeretném tudni, hogy miért nem válaszol izometrem. Egyébiránt teljesen meggyedre bízom, hogy mittevé legyen. 6278

Fehér selyem-bluzos bájos hölgy ismeretségre vágyik azon fekete hajszu fiatal ember, kivel Vám-Nyugoti pályaudvar között a villamoson szemben áll. Szíves értesítést és lap kiadóhivatalába kér „R. P. 13” címmel. 4469

Özvegyek és árva! No már olyan özvegyek, kiknek férjük a gyomor katarhusát gyógyíttatja s olyan árva, a kik barát nélkül tévelyegnek, akarnak-e egy életvidor stürhető külsejű uriemberrel megismerkedni. Pályázók írjanak „Derus napok” jelleggel és lap kiadóhivatalába. 4478

Nagyváradi urhölgy ismeretséget óhajlja Váradon teljesen ismeretlen és oda fegy-nyergakolatra bevonuló tanácsos tiszt. Levelet „Váradi asszony” címen a kiadóhivatalba kér. 4453

Menyasszonyok! Völgények! A házasságkötéshez szükséges okiratok beszerzése, a netűni akadályok alól való felmentések kieszközölése s a kihirdetések köztüli eljárások sok vesződéssel, pénz- és időpazarlással járnak. Legelőszérőbb tehát egy a fővárosi, mint vidéki házassuladónak az „Országos Esketési Ügyvivőség”-hez VII. Kerepesi-ut 14. fordulni, hol csakély díjért nébány nap alatt minden elvégzettetik.

Vidéki nagyvárosi gyógyszerárba gyekornok kerestetik. Cim a kiadóban. 4477

Nevelőnök, minden nemzetiségűek, zomben - nyelvrokben kiváló képzettséggel, állást keresnek, esetleg csak a szűnődre Nietzsche Gerson Anna által Budapest, most Erzsébet-körút 52. 4476

Butor. Farnagottbábszoba, ebédő szobá, szőnyegdívány, asztal, székkel olesón eladók. Kertész-utca 28. ajtó 2. 4475

COPYING OFFICE. Bárminemű írásmunkákat, leírásokat, sokszorosításokat és fordításokat minden nyelven, ugymint gyorsírói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST” írógép r. t. Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Született angol hölgy francia és ango lelkéket ad mérsékelt árért. Megkereséseket „Albion” jelleggel e lapozok, hol esetleg címe is megtudható.

Egy csinosan butorozott szoba egy gyermektelen családnál a Lipót-körút és Andrásy-ut közepében azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2365

Terményszák. Ajánlok jó minőségű használt terményszákot drbnként 20 krért. Próbamegrendeléseket is eszközök Weisz József, Miskolc. 4465

Könyvelőt (keresztény) keresünk vidékre, a ki magyarul és németül levelezni is tud. Ajánlatok. Vidéki könyvelő” alatt a kiadóhivatal által továbbíttatnak. 4466

Középkorú magányos özvegyasszony ajánlkozik gazdasszony-nak vagy anyahelyettesnek, a háztartási minden ágában jártas, izletesen főz és szépen varr. Cim a kiadóhivatalban. 4473

Kantín-bérelt. Az Újlaki téglagyár kantínját november 1-től kezdve kibérelhetők. Bővebb megtudható V. ker., Béla-utca 5. l. 4445

Tej- és kávé-méréseben jó kávét és jó ebédet adok, előfizetők előnyben részesülnek, továbbá házhöz küldök teljes tejet 12 krjával literjéért, habtejzsin 1 frt, kávétejzsin 36 kr., tea-va 1 frt 60 kr. — Jéghebtől aludt-tejek mindennap kaphatók, finom tejfel literje 40 kr. Tisztelettel eszedezem számos pártoláért: Restey Borbála, VI., Felső-Erdősor 19. 4464

Kávé- és étterem, csinosan berendezve, biliárdra, a főváros legforgalmasabb utójában, bor- és sömtréssel egybe kapcsolva, 40-50 frt napi bevétellel, biztos existenciát, betegség miatt szabad körből eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4474

Kiadó szoba a Kerepesi-uton a Népszínház szomszédságában egy csinosan butorozott, két ablakos, tágas és világos, teljesen feregmentes szoba, tágas előszobával és külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2251

Vasalónó elvállal házakban és házonkívül vasalást. Cim a kiadóhivatalban. 2365

Szépen berendezett különbejárta utcai szoba fűrdőszobával használatl június 1-re 12 frtért egy urnak vagy hölgynek kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2304

Bárminő esontbántalmak, hasogatók, szagatások, derékfájás, csusz, kézvenyben szenvedők vegyenek 80 krajcárért Erényi-féle „Nervint”.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy-féle pemotofüccokorkát.

Király-utca 80.sz. ujonnan épült bérházamban izlethehelyiségek portálal, gépraktár, felszerelő, fűszer-, liszt-, hentes- vagy egyéb üzletnek alkalmas, lakások, nagyobb és kisebb augusztus 1-jére kiadók. Bővebbet Orlay Sándor, Koronaherceg-utca 8. 3249

Azonnal olesón kiadó nagyon szépen berendezett külön bejárta szalon hálósobával uraknak vagy hölgyeknek. 2367

Házmeester fiatal gyermektelenházas, kaulóképes, épület- és műasztalos alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2345

10 frttal lakótárs. Kerestetikolegás alkotvos külön bejárta szobába egy intell. ur mellé egy vagy két ur szobátársul havonta 10 frt lakbér mellett a szoba bármely percben elfoglalható. Cim a kiadóhivatalban. 2344

Nevelőnőt keres 13 éves kisasszonyhoz csinos vidéki városba 300 frt évi fizetéssel, francia nyelv és zongorakoktatás is kívánthat. Ajánlatokat kérek „Bihar” jelleggel e lapozok, hol a cim is megtudható. 2339

Cukrárszobába ajánlkozik szolid csinos fiatal leány elárasítónéknak vagy pénztárhoz. Cim a kiadóban. 2371

Szolid jó családból való fiatal leány ajánlkozik uri családhöz gyermekek mellé. Cim a kiadóban. 2372

Csinos fiatal leány alkalmazást keres mint elárasított csemegé-üzletbe. Cim a kiadóban. 2373

Fiatall szigorló orvos irodai teendőkre vagy magántitkári állásra, esetleg állandó szerény igények mellett ajánlkozik. Cim a kiadóhivatalban. 2370

1000 koronát adok annak, ki ímatat egy jobb postamesterséghez segiti. Cim a kiadóhivatalban. 4434

Ügyes szabónő ajánlkozik házba és házon kívüli is mérsékelt díjazásért. Cim a kiadóban. 2341

Villa részletfizetésre, az Ujpesti-Palota állomás és a villamos vasut közepében közelében jutányosan áron azonnal átvethető. A szoba, fűrdő és gyermekszobán kívül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cim a kiadóban. 2343

ÉN ZT SORSJEGYEKRE ÉRTÉKPAPIROKRA (visszatérhető) tesz azok szorint kisebb részletekben is) bármely összeget igen olesón ad KÖVÁRYÁRMIN bank- és váltóüzlete osztályszorjegy- és fősorjegy-IV. ker. Ferecsiek-tere 9. Gróf Csáirky-palota.

Abbaz'a. Pension Habsburg. Csinos fekvés. Abbazia Központján, a Kungarten mellett, I. rangú ház, villamos világítás, hegyi forrás-vízvezeték, fűrdő-évsod lunius 1-től október hó végéig.

Viri. Ein Hofrath und fünf Aerzte begutachten... 50 kr. Marken. Paul Gassen, Köln a/Rh. Nr. 45.

Nagyon szépen butorozott szalon kényelmes hálósobával együtt, mely két személynek is alkalmas, teljesen különbéjárta, feregmentes és tiszta, egykét urnak vagy hölgynek azonnal kiadó. Vidékről jövőknék is. Cim a kiadóhivatalban. 2290

1000 koronát adok annak, ki ímatat egy jobb postamesterséghez segiti. Cim a kiadóhivatalban. 4434

Ügyes szabónő ajánlkozik házba és házon kívüli is mérsékelt díjazásért. Cim a kiadóban. 2341

Villa részletfizetésre, az Ujpesti-Palota állomás és a villamos vasut közepében közelében jutányosan áron azonnal átvethető. A szoba, fűrdő és gyermekszobán kívül szép nagy gyümölcsös és virágkert is tartozik hozzá. Cim a kiadóban. 2343

Hölgyeim. Sajnálatos, hogy a t. hölgyek nem idejében látnak az arc apólasához, mielőtt a napsugárak v. szél káros hatást idéznek elő, pedig mily kicsiny dologból áll szép fehér, tiszta arccal bírn. Nem csodálom, ha a t. hölgyek, a sok hirdettett és ajánlott arccermekekből nem bírnak választani. Le-gyenek teljes bizalommal hozzám, kísértsék meg csak egyszer Mille-Flours-Crémét, meg vagyok győződve, hogy céljukat elér-ik. — Mille-Flours-Crème próbatétele 50 kr. könyv-vel; Mille-Flours-poudre, fehér, rózsá v. crool (barndáknak) 1 doboz 60 kr., szappan 40 kr. Főraktár: Török József gyógytár, Király-utca 12. — Továbbá csakis nálam kapható a Mille-Flours-hajvíz, mely bármily ősz hajnak 1/2 óra alatt eredeti szinét visszaadja, 2 üveg 3 frt utasítással (2 hóig elegendő), fekete, barna és arany-szőkébe kapható. Nem elég-eg ajánlhatom a t. hölgyek-nek a homlokötőt, mely rövid idei használat után a redőket végképp kimitija, a homlokot fehér, szép formásra változtatja. Egy ly két hó évig eltar, drjba 1 frt 50 kr. utasítással. Mily kellemetlen és rut a szőr az arcon vagy ajk körül, ezt fájdalom nélküli egy pillanat alatt eltávolíthatják az általam kidolgozott proba tégegyvel 60 kr. utasítással. Vörös kezeket v. ha még oly el-hanyagoltak is, kézpasztum által gyönyörű fehér puhá-vá változik, 1 próbatétele 35 kr. utasítással. Számos elismerő levelekkel bizonyít-hatam felsorolt cikkeim bá-mulatmos hatását, melyekért és biztos eredményért ke-zeskedem. — Utánvéttellel akár itt Budapestben, vagy bárholva küldöm. MANDL JDA, Budapest, VII. ker., Bothien-utca 12. sz.

A Fővárosi Takarékpénztár m. sz. Budapest, Kerepesi-ut 34. sz. l. em. Belépesi felhívása új évtársulatba. Ezen évtársulat 1898. július hó 1-én kezdődött. Bárki tetszés szerinti számban jögzehet tiz-tétrezzel. Minden üzletész után he-tonkint 1 korona fizetendő. Előnyök: kölcsönt csak tag kaphat, a kölcsön víz-szerítésre heti egy korona befizetésre által eszközhető. Ez intezet anyag-beszer-zést teljesít a tisz. Számia-es könyvvizsgáló-társasággal és behajt. Belépesek mára mai napról kezdve jóadónak dőlőtt 1-2 édig és dőlőttan 1/3-5 édig elfogadhatnak. Takarékpénztárat elfo-gadunk 5% ra. Az igazgatóság. Valódi külföldi borok!! A legjobb minőségű külföldi borok árusításának vállaltam el a fővárosi képviselőt. Korosmárok, vendégfűzők, szállodások, kereskedők és magán-fonyasztók a saját hasz-nukat látják, ha egy próba megrendéssel kísérletet tesznek. Az árak jutá-nyosak; a kitűnő minőség s a mai mostoha vi-zonyok mellett szinte poton árban kaphatók a Valódi külföldi borok! A címet akár szóbeli, akár írásbeli kéredezéskö-désre megmondja a Bu-dapesti Napló kiadóhiva-tala. 2348 !! Valódi külföldi borok!!

Az országos magyar gyorsírási egyesület június hó 1-én Bátor Dezső középiskolai tanár ur vezetésével új magyar és német-nyelvű gép- és gyors-írási tanfolyamot nyit. Jelent-kezéket felvesz a „YOST” írógép részvénytársaság Erzsébet-körút 9-11. New-York palota.

Nevelőnök. Több észak- és délnémet-honi nevelőnő francia, angol nyelv- és zene ismer-tel azzonai alkalmazást keres. Magyar oklev. tanítóknak, gyermekterez-szők és bonnekok lelkis-meretesen ajánlhatnak Szegeheóné S. Lujza által most Budapest, Erzsébet-körút 30. II. em.

Kárpit-raktárak Franczke János Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Részlet: Irányi-ut 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban; kávéházak, vendég-lők, épületek és lakások kárpitzását helyben és vidéken is azonnal és új-tányosan elővzeli.

Ocska és új ajtó, ablakok EISLER ARMIN építő asztalosnál Budapest, V. Nádor-n. 61. (a Lipót-körút sarkán.)

BUTOR jó, szolid kivitelben, előnyös részletfizetésre. Náthán Ignác kárpitos- és asztalos-butor egyedüli főraktára VII. ker. Erzsébet-körút 23. Árjegyzéket v'dekre ingyen és bérmeutve

Saison! beállítva figyelmeztetem a n. 6. közönséget azon szép és jó új berende-zésre, hogy nálam da-rabonként 1 forintért le-het szép és elegáns kidol-gozott Makart-fényképe-ket készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelme-ztetni, hogy világos ruhák-ban is tökéletes sikerült képeket készítek. Vidéki fényképek után nagyítá-vényeket legjutányosab-ban vesz, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. vál-tóháza, Budapest, IV. k. Keekseméti-utca 1. Egye-tem-tér.

A „Budapesti árjenyziap”-ban nem jegyzett összes érekiparokat és pedig vidék takarékpénztár, valamint bank-részvényeket, továbbá vi-déki malom és iparrész-vényeket legjutányosab-ban vesz, elad és azokra kölcsönt ad Fuchs H. vál-tóháza, Budapest, IV. k. Keekseméti-utca 1. Egye-tem-tér.

Könnyű fizetési feltételek! Diszes, olesó vasbutorok, gyermekkoscsok, gyermekágyak, ruganyos acélszönyeg-ágybetétek, afrik- és löször-matracok, paplanok, szövetfüggönyök, ág- és asztalterítők, kárpitozott fa-butorok, türekek és függőlámpák kaphatók Pápai és Náthán gyár-szobánál, Budapest, VI., Andrásy-ut 2. (Foncziere-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfor-elmécs nélkül. Árjegyzé-ket ingyen és bérmeutve küldünk

Olesó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legzsebé-észteráryak, n. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiőrök 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, broszok, 6 frt 50 kr-tól kezdve. 12 darab valódi ezüst orv-észkező 6 frt 25 kr., étkész-észervek 12 szemléyre 140 frt, 6 szemléyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vá-gó cikkeik grammja 8 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van elátva. Vesztünk zölogházi edu-lákat. Grünberker A. Béla örökösai Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék in-gylen és bérmeutve.

Ittóriásrákok A rákkitvelt megalapítója olesóiban hirdot. Széküldő érisdrákokat portó-és dímentesen postacsomago-nként (30-32 darab) 3 frtért; ellenben körül-belüli 45 drb közepesarák 2 frt. A csomagolás — hosszú évek tapasztalata szerint — oly kitűnő, hogy a rákok élvé érke-ken rendeltetésük helyére. Kérek szives megrendé-éseket, szolid kiszög-lásért kezkeszeden. Grossmann Miksa, Tarnopol, Ausztria.

Szabadalmakat kieszközöl a világ összes államaiban KALMÁR J. mérnök és hitos szabá-dalmi ügyvivő esztől Pompery (Benetek L. és tsa) BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 44. Alapítottát 1885-ben. Eddig 10,000 szabadá-iro eszköztettett ki ezen dalom által.